



راهروشن

راهنمای استفاده از
بسته‌ی آموزشی کودکان ایران

ویژه‌ی مربیان و والدین
نوآموزان پیش دبستانی

مدرسه‌های
مدرسه‌های



راه‌روشن

راهنمای استفاده از بسته‌ی آموزشی کودکان ایران
ویژه‌ی نوآموزان پیش‌دبستانی

طراح گرافیک: علی ابوالحسنی
تصویرگران: بهنام خیامی، ساره محمدپور، یونس انصاری
نسخه ۱۴۰۳

حَقّ چاپ محفوظ است.
شابک: ۹۷۸ . ۹۶۴ . ۰۸ . ۰۱
ISBN 978. 964. 08. 2138. 1

نشانی: تهران، خیابان سیهد قزنی، نرسیده به پل کریمخان زند
کوچه شهید محمود حقیقت‌طلب، شماره ۸
تلفن: ۸۸۸۰۰۳۲۴۹ دورنویس (فاکس): ۸۸۹۰۳۸۰۹



با تشکر از انتخاب شما، خواهشمندیم نظرات، انتقادات و پیشنهادات
خود را در مورد این کتاب یا دیگر آثار انتشارات مدرسه از طریق
پیام‌کوتاه به شماره ۱۰۰۰۶۶۰۰۶۶۰۰ یا ما در میان بگذارید.

www.madresehpub.ir

جهت ارتباط یا شبکه‌های اجتماعی ما رمزیده روبرو را اسکن نمایید

مقدمه

بسته‌ی آموزشی کودکان ایران شامل یک مجموعه‌ی چهار جلدی کتاب کار کودک تحت عنوان کودکان ایران ۱، ۲ و ۳ و کتاب قرآنی تحت عنوان رنگین کمان و یک جلد کتاب راهنمای مربی و اولیا تحت عنوان راه روشن و همچنین یک بسته لوحه‌های مکمل زبان اموزی است که توسط جمعی از صاحب نظران به کارشناسان و مربیان برای آموزش نوآموزان دوره تحصیلی پیش دبستانی طراحی و تولید شده است. این بسته‌ی آموزشی همسو با آخرین تغییرات نظام آموزشی و از جمله برنامه‌ی تربیت و یادگیری دوره پیش دبستانی است و انتظار می رود نوآموزانی که بر اساس روش‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های این بسته‌ی یادگیری تحت آموزش قرار می گیرند، از جنبه‌های مختلف تربیتی دارای رشدی متوازن و متعادل باشند و با بهره گیری از نظام تربیتی در بستر طبیعت، به مراحل از رشد همه جانبه مورد انتظار برنامه تربیت و یادگیری و فطرت گرایی توحیدی دست یابند.

این مجموعه دارای ویژگی‌هایی منحصر به فرد است که به تعدادی از آن‌ها اشاره می شود.

الف: فعالیت‌های این بسته‌ی یادگیری به صورت درهم تنیده و تلفیقی سازماندهی شده است تا از این طریق، یادگیری نوآموزان از سطحی عمیق تر و متناسب با مهارت‌های کاربردی زندگی شکل گیرد.

ب: اساس کتاب برای آموزش‌های حضوری طراحی و تولید شده است اما با افزودن رمزینده‌های سریع پاسخ (QR code) در کتاب راهنما، مربی به منابعی مناسب از محتوای الکترونیکی شبکه ملی رشد دست یافته و می تواند در شرایط مجازی شدن مدارس، از آن‌ها بهره گیری کرده و با ارسال آن‌ها به خانواده و همچنین تولید محتوای الکترونیکی، آموزش‌های مجازی مناسبی را طراحی و اجرا نماید.

ج: برای اولین بار در دوره‌ی پیش دبستانی، لوحه‌های مکمل زبان اموزی تولید شده و در این بسته قرار گرفته است تا ضمن توجه ویژه به حوزه زبان اموزی که مهارتی پایه و ضروری برای تفکر و یادگیری کودکان محسوب می شود، با ارائه فعالیت‌های متنوع تلفیقی، به یادگیری سایر مفاهیم کتاب‌های کار کودک و راهنمای مربی کمک کند.

د: توجه به چرخه‌ی یادگیری و ارائه فعالیت‌های متنوعی از بازی، کاردستی، نقاشی، شعر و قصه و نمایش خلاق، مشاهده، بحث و گفت و گو... به مربی کمک می کند تا با اجرای فعالیت‌های پیشنهادی، فضای پر نشاط و پویایی فراهم نموده و علاقه و انگیزه‌ی نوآموزان را جلب نماید.

راهنمای استفاده از کتاب راه روشن (فصل دوم)

۱. اهداف هر صفحه از کتاب کار کودک در صفحه متناسب با آن در این کتاب درج شده است تا مربیان و اولیای محترم بتوانند ضمن توجه به اهداف، به اجرای فعالیت‌های پیشنهادی بپردازند و فعالیت‌های خود را حول محور اهداف متمرکز نمایند تا از پراکنده کاری پرهیز شود.

۲. در بخش مربوط به شیوه‌ی اجرا، متناسب با هر صفحه از کتاب کار کودک، فعالیت‌های متنوعی پیشنهاد شده است که از مربی و خانواده محترم انتظار می رود به ترتیب به اجرای فعالیت‌ها با کودکان بپردازند و در صورت نیاز و متناسب با شرایط و امکانات موجود، فعالیت‌های اشاره شده را کم یا زیاد کرده و متناسب با شرایط به کار گیرند.

۳. فعالیت‌های مکملی برای استفاده در منزل پیشنهاد شده است که از مربی محترم انتظار می رود فعالیت مورد نظر اولیا در هر صفحه از کتاب کار کودک را در اختیار آن‌ها قرار دهد تا همسویی خانه و مدرسه شکل گرفته و یادگیری نوآموزان تعمیق شود.

۴. تعدادده کاربرد برای الگویابی و ارائه نمونه در انتهای این کتاب گنجانده شده است. مربیان محترم می توانند ضمن استفاده از آن‌ها، متناسب با ارجاعات اشاره شده در شیوه اجرا، کاربرگ‌های مکمل و مورد نیاز خود را نیز طراحی و اجرانمایند.
۵. راهنمای استفاده از لوحه‌های مکمل زبان آموزی در کتاب راهنما درج نشده است، اما در شیوه‌ی اجرا، در موعد زمانی مناسب، ارجاعات لازم مورد اشاره قرار گرفته است تا مربیان در استفاده از این لوحه‌ها از یک نظم و برنامه ریزی معینی پیروی نمایند.
۶. در بخش‌های مربوط به فعالیت‌های آزاد در کتاب کار کودک که طراحی و تولید محتوای آن متناسب با واحد یادگیری به مربی واگذار شده است، انتخاب محتوا و شیوه اجرای آن به مربی تفویض شده تا ضمن حفظ علاقه و افزایش انگیزه و نقش مربی، شرایط جغرافیایی، فرهنگ و بومی مورد توجه قرار گیرد.
۷. ارزشیابی که بخش مهم و جدایی ناپذیر از فرایند تعلیم و تربیت است، در کتاب‌های کار کودک تحت عنوان ما یاد گرفتیم که... گنجانده شده است که هدف آن فعالیت‌ها ارائه بازخوردی از شرایط یادگیری کلاس به مربی، مدیر و... است و طبیعی است که بازخورد ارزشیابی‌ها به نوآموزان ارائه نمی شود و هدف از آن بیشتر اصلاح و تقویت روش و برنامه آموزشی است.
۸. کتاب کودکان ایران ۱ تحت عنوان خانه و خانواده، برای استفاده در فصل پاییز، کتاب کار کودکان ایران ۲ تحت عنوان ایران زیبا برای استفاده در فصل زمستان و کتاب کار کودکان ایران ۳ تحت عنوان محیط زیست برای استفاده در فصل بهار طراحی و تدوین شده اند و کتاب قرآنی رنگین کمان برای استفاده در طول سال تحصیلی است که زمانبندی استفاده از آن به مربی واگذار شده است.

**با آرزوی توفیق
کارگروه مولفان**

فهرست محتوای کتاب کودکان ایران ۱

خانواده‌ها

۱. روز آشنایی / ۱۰۶
۲. خانواده‌ی من / ۱۰۶
۳. خانه‌ی مرتب / ۱۰۷
۴. تمیز باش عزیز باش / ۱۰۸
۵. همکاری / ۱۰۹
۶. آداب میهمانی / ۱۰۹
۷. میهمان ناخوانده / ۱۰۹
۸. آب هست ولی کم است! / ۱۱۰
۹. صرفه جویی / ۱۱۱
۱۰. گفتار نیکو رفتار نیکو / ۱۱۲

من و پیش دبستانی

۱. قطار آشنایی / ۱۱۲
۲. ایمنی در مدرسه / ۱۱۳
۳. زاغک و پیش دبستانی / ۱۱۴
۴. کیف مدرسه ام / ۱۱۵
۵. وقت مدرسه / ۱۱۶
۶. از درخت تا مداد / ۱۱۶
۷. زباله‌ها در سطل / ۱۱۷

رشد و سلامت من

۱. روز تولد / ۱۱۸
۲. انگشت راهنما / ۱۱۸
۳. بابا و ماما من / ۱۱۹
۴. رشد من / ۱۱۹
۵. اعضای بدن من / ۱۲۰
۶. حواس من / ۱۲۱
۷. من مواظبم (۱) / ۱۲۲
۸. من مواظبم (۲) / ۱۲۲
۹. من مواظبم (۳) / ۱۲۳

خانه‌ی ما

۱. خانه‌ی ما / ۱۲۳
۲. وسایل خانه‌ی ما / ۱۲۴
۳. من مواظبم / ۱۲۴
۴. خانه‌های جور و جور / ۱۲۵
۵. کوچه‌ی ما / ۱۲۶
۶. پل هوایی / ۱۲۷

فهرست محتوای کتاب کودکان ایران ۲

مسجد محله‌ی ما

۱. نماز اول وقت / ۱۲۸
۲. مسجد محله‌ی ما / ۱۲۸
۳. می خواهم وضو بگیرم / ۱۲۹
۴. سجاده‌ی زیبا / ۱۲۹
۵. نماز کودکانه / ۱۳۰
۶. حرف‌های ما با خدا / ۱۳۰
۷. در صف نماز / ۱۳۱
۸. رفتار خوب / ۱۳۱

بازار

۱. می خوام برم مغازه / ۱۳۲
۲. در فروشگاه / ۱۳۳
۳. انتخاب درست / ۱۳۴
۴. سبک و سنگین / ۱۳۵
۵. رفتار درست / ۱۳۵
۶. در بانک / ۱۳۶
۷. محل کار / ۱۳۶
۸. هر کسی کار خودش دنبال ابزار خودش / ۱۳۷
۹. من گمشده ام / ۱۳۸

ایران ما

۱. نقشه‌ی ایران / ۱۳۸
۲. پرچم ایران / ۱۳۹
۳. امام (ره) و کودکان / ۱۴۰
۴. جشن پیروزی / ۱۴۰
۵. لاله‌های جاویدان / ۱۴۱
۶. ایرانگردی / ۱۴۱
۷. لباس محلی / ۱۴۲
۸. سفر خیالی / ۱۴۳
۹. هنر ایرانی / ۱۴۳
۱۰. به کجا زنگ بزنم / ۱۴۳
۱۱. درخت کاری / ۱۴۴
۱۲. شروع بهار / ۱۴۵
۱۳. هفت سین / ۱۴۵
۱۴. ماهی کوچولوی من / ۱۴۶

فهرست محتوای کتاب کودکان ایران ۳

جنگل

۱. روستای زیبا / ۱۴۷
۲. حیوانات روستایی / ۱۴۷
۳. دوست مفید من / ۱۴۸
۴. مشاغل روستایی / ۱۴۹
۵. دست ساخته‌های من / ۱۴۹
۶. جنگل سرسبز / ۱۵۰
۷. حیوانات وحشی / ۱۵۰
۸. دوستی با جنگل / ۱۵۱

دریا

۱. خلیج فارس / ۱۵۱
۲. ساحل پاکیزه / ۱۵۲
۳. نجات غریق / ۱۵۳

۴. چرخه‌ی آب / ۱۵۳

کوه

۱. کوه مهربان / ۱۵۴
۲. کوه نوردی سارا / ۱۵۵
۳. کوه سربلند / ۱۵۵

کویر

۱. مارمولک دانا / ۱۵۶
۲. حیوانات کویری / ۱۵۶



فصل اول

راهنمای مربی و خانواده

نگرش به کودک

کودک امانت الهی است، باور به این نگرش ایجاب می‌کند تا به مراقبت و حفظ این امانت الهی اهتمام داشته، و موجبات شکوفایی و پرورش درونمایه های فطری و الهی در وجود کودک را فراهم آوریم.

براساس رویکرد فطرت‌گرایی توحیدی، در مراحل تربیت و تعامل با کودک موارد زیر مدنظر است:

۱. امانت الهی و دارای کرامت ذاتی است.

۲. دارای توان و درونمایه های فطری فراوان است و قابلیت شکوفایی و فعلیت یافتن دارد.

۳. از محرکات محیطی و اطرافیان الگوبذیر و بسیار اثر پذیر است.

۴. دارای ویژگی و نیازهای خاص نسبت به دیگر سنین است. مانند: آزادی عمل، بازی، تحرک، کنجکاوی، دست ورزی، خلاقیت، دلبستگی، پرورش حواس، تخیل، آغاز شکل گیر منش و شخصیت، زمینه های عاطفی و موانست با ارزش های فطری و اسلامی، شوق یادگیری و کسب تجربه.



رویکرد و جهت‌گیری



با توجه به توان‌های فطری و نیازهای رشدی کودک، باید سعی نمود او را در تعامل سازنده با خود، خدا، خلق و خلقت رشد و تعالی همه جانبه داده و او را برای زندگی حال و آینده آماده سازیم. با نگرشی جامع و درکی دقیق نسبت به کودک در هفت سال اول رشد و نموش در می‌یابیم که وی همواره تحت تاثیر رفتارها و گفتارهای خانواده، اطرافیان اعم از مربی و عوامل محیطی قرار دارد و آنها را به شکل گزاره‌ها و تصاویر، درون خود ذخیره کرده و پایه رفتار و گفتار وی در سنین بالاتر است، لذا عناصر دخیل در تربیت کودک باید در بستری مبتنی بر فطرت توحیدی استحکام یابد. این استحکام در مواجهه با طبیات و خوبی‌ها تضمین خواهد شد. در غیر اینصورت نه تنها فطرت کودک شکوفا نمی‌شود، بلکه زمینه‌های خاموشی این ودیعه الهی و تغییر ذائقه توحیدی وی را بدنبال خواهد داشت. بر این مبنا انس کودک طبیات در هفت سال اول با می‌تواند زمینه ساز رخدادهای مثبت در تربیت وی باشد.

با توجه به ویژگی‌ها و اقتضائات سنین کودکی یا همان دوره پیش از دبستان، لازم است بیش از تمرکز بر تربیت کودک به تربیت و همسویی عوامل موثر در تربیت وی توجه شود. از جمله عوامل اصلی عبارتند از: خانواده، مربی، محیط و رسانه‌ها (مکتوب و غیر مکتوب). در واقع مربی و تربیت شونده اصلی، کودک نیست. زیرا تربیت صحیح نوآموز به‌ویژه در اوان کودکی برآمده از تربیت صحیح و نقش آفرینی عوامل مذکور به‌ویژه خانواده و مربی است.

دلایل انتخاب رویکرد توحیدی

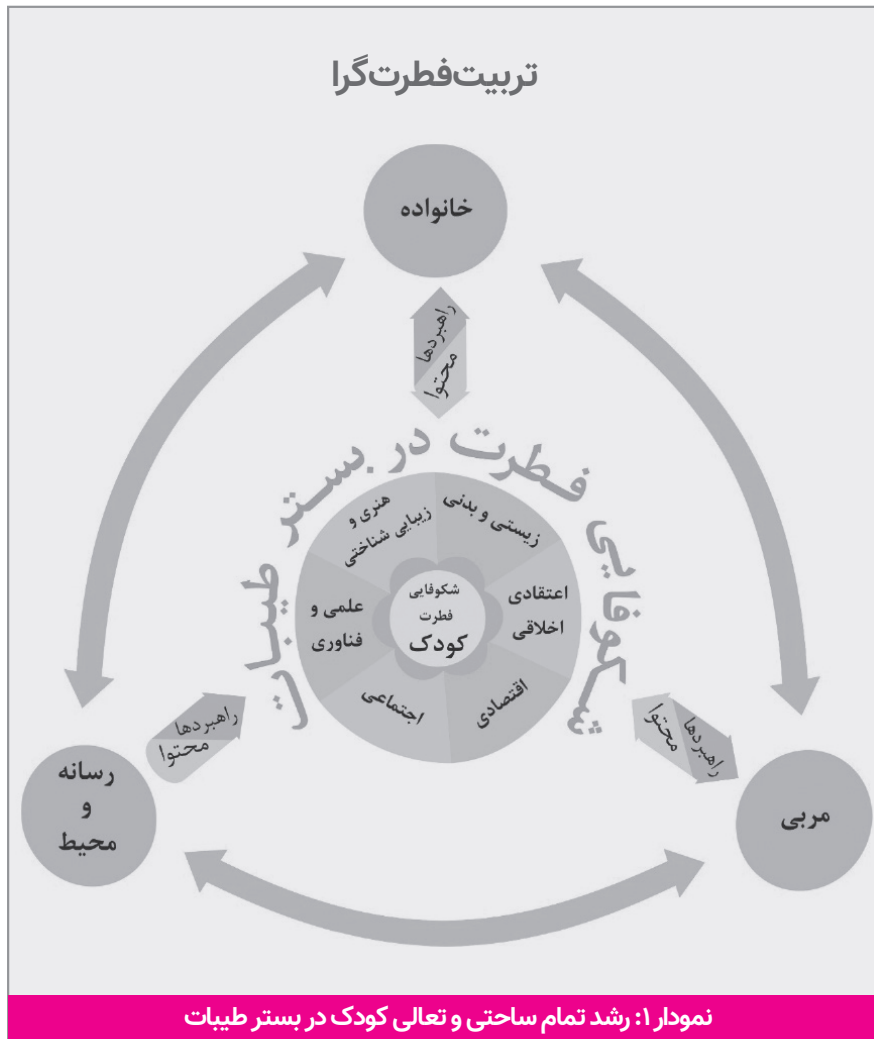
با توجه به ضرورت تبیین چیستی و چرایی انتخاب رویکرد فطرت گرایی توحیدی در ادامه اهم دلایل مربوط به هر یک از عناصر برنامه تربیت و یادگیری در دوره پیش از دبستان ارائه می‌شود.

عنصر	جهت‌گیری	چرایی
هدف	<ul style="list-style-type: none"> ○ رشد و تربیت تمام ساحتی^۱ و تعالی کودک در بستر طبیعت با تأکید بر نیازهای وی در همه زمینه‌ها: زیستی، روانی، اجتماعی، شناختی و معنوی ○ دستیابی به شایستگی‌های پایه تصریح شده در برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران (آذرماه ۱۳۹۱): <ul style="list-style-type: none"> • تعقل (دقت، توجه و تشخیص) • ایمان (باور و طیب‌سازی ذائقه) • علم (آشنایی و آگاهی با استفاده چند حسی) • عمل (کسب مهارت و دست‌ورزی) • اخلاق (سرشار شدن از عواطف و بروز آن در کلام و رفتار) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ اهمیت رشد و تربیت تمام ساحتی (همه‌جانبه) در مقابل رشد تک بعدی با توجه به سرعت بالای رشد ذهنی و جسمی در دوران کودکی ○ وجود نگرش دقیق به تربیت از منظر انسان‌شناسی براساس مبانی برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران (آذرماه ۱۳۹۱)
محتوا	<ul style="list-style-type: none"> ○ مطابق با اصول تربیت و یادگیری کودک در هفت سال اول ○ بر اساس ساحت‌های شش‌گانه تربیتی مندرج در سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش کشور، شایستگی‌های پایه و عرصه‌های ارتباطی (خود، خدا، خلق و خلقت) مندرج در برنامه درسی ملی ○ هماهنگ با نیازها و ویژگی‌های روان‌شناسی رشد کودک در هفت سال اول ○ ایجاد زمینه برای ارتقاء توان و درونمایه‌های فطری کودک در کلام، نگرش و عمل ○ در هم تنیده و تلفیقی بودن از حیث مفاهیم آموزشی و تربیتی 	<ul style="list-style-type: none"> ○ اهمیت توجه و پی‌ریزی برای رشد تمام ساحتی در بستر طبیعت در هفت سال اول زندگی کودک ○ تفاوت کمی و کیفی خصوصیات رشدی این دوره با سایر دوره‌ها ○ کیفیت بخشی و استاندارد سازی محتواهای موجود دوره پیش از دبستان (برای کودک یا درباره کودک) براساس اسناد تحولی و منابع دینی و علمی ○ زمینه‌سازی برای بالفعل شدن توان‌ها و درونمایه‌های فطری کودک در این سن از طریق محتوای مناسب با تأکید بر مهارت‌های زبانی و تفکر، باورهای طیب و نیکو، خودباوری و خودمدیریتی
راهبردهای تربیت و یادگیری	<ul style="list-style-type: none"> ○ بهره‌مندی از فرصت‌های متنوع یادگیری با توجه به تفاوت‌های فردی کودکان و تربیت تمام ساحتی با تأکید بر مشارکت فعال کودک و ایجاد حس آزادی عمل، نشاط و علاقه در انجام فعالیت‌ها ○ استفاده از روش‌های تعاملی، غیرمستقیم و لذت‌بخش ○ ایجاد موقعیت یاددهی یادگیری متنوع 	<ul style="list-style-type: none"> ○ اهمیت فعالیت‌ها و تنوع آنها در اثربخشی تربیت و یادگیری (بازی، شعر، قصه، نمایش، نقاشی، دست‌ورزی و ...) ○ سخن پیامبر اکرم(ص): «مَنْ كَانَ لَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ» چون که با کودک سروکار افتاد پس زبان کودکی باید گشاد ○ توجه به ویژگی‌های رشدی کودکان در سنین پیش از دبستان از جمله عمل بر اساس میل و رغبت ○ اهمیت تعامل با دیگران و زمینه‌سازی برای تربیت و سازگاری اجتماعی از این سنین
مربی	<ul style="list-style-type: none"> ○ دارای نگرش توحیدی و باورهای اسلامی ○ دارای سلامت روان و طیب در کلام و عمل ○ علاقمند به کودک و تربیت او ○ دارای صلاحیت و مهارت‌های حرفه‌ای ○ امین، مشوق و حامی کودک 	<ul style="list-style-type: none"> ○ نقش الگویی، سازنده و تاثیر گذار مربی در تربیت و تاثیر پذیری فراوان کودک در این سنین به اقتضای رشد ○ ضرورت آگاهی و تسلط مربی بر برنامه تربیت و یادگیری دوره پیش از دبستان اعم از اهداف، استانداردهای محتوا، راهبردها و دیگر عناصر ○ آگاهی از نقش و میزان اثر بخشی خود در تربیت کودک و تعامل با او

عنصر	جهت‌گیری	چرایی
متربی	<ul style="list-style-type: none"> ○ امانت الهی و دارای کرامت ذاتی ○ دارای توان و درونمایه‌های فطری ○ بسیار اثر پذیر از محرکات محیطی و اطرافیان 	<ul style="list-style-type: none"> ○ نگرش خدای مهربان به انسان در قرآن کریم: وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ فَآقَمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا و... ○ فرمایشات معصومین (ع) درباره تربیت کودک و حقوق او از بدو تولد: دَعِ ابْنَكَ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنِينَ تَسْتَحِبُّ عَرَامَةَ الصَّبِيِّ مَنْ كَانَ لَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ و... مبنی بر آزادی عمل، بازی، و تحرک، هم‌زمانی با کودک و ... تصریح شده در در منابع روایی معتبر از جمله: من لا يحضر الفقيه شیخ صدوق، تحف العقول، حکمت نامه کودک (محمدی ری شهری) و ... ○ نتایج مطالعات و پژوهش‌های صاحب‌نظران در حوزه و دانشگاه در عرصه تعلیم و تربیت کودک
خانواده	<ul style="list-style-type: none"> ○ دارای نگرش توحیدی و باورهای اسلامی ○ باور به امانت الهی بودن فرزند ○ والدین، اولین و مهم‌ترین مربیان تربیت کودک ○ نقش الگویی و تولیت والدین در تربیت فرزند ○ دارای سلامت روان و طیب در کلام و عمل ○ دارای نگرش مثبت به مسلمات و آموزه‌های دینی در عرصه زندگی و تربیت کودک 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ضرورت تربیت مطلوب کودک و رعایت حقوق او مبتنی بر آموزه‌های قرآن و عترت بعنوان (راهنمایان حقیقی انسان) ○ نیاز کودک به اسوه حسنه و تأکید دین مبین اسلام بر حقیقت این امر در تربیت فرزند ○ تربیت فرزند صالح از مهم‌ترین باقیات الصالحات ○ والدین مربیان اول کودک
محیط، رسانه و وسایل	<ul style="list-style-type: none"> ○ عدم غفلت از وسایل و محیط‌های متنوع تربیت کودک شامل محیط واقعی در خانه و جامعه و فضای مجازی، رسانه‌ها ○ اهتمام به تامین محیطی سرشار از محبت، نشاط، احترام، مهربانی با تأکید بر آزادی عمل کودک در استفاده از وسایل با تأکید بر پرهیز از محرکات مغایر با فرهنگ دینی، آلودگی‌های حسی و خطرات محیطی و در یک جمله اهتمام در تامین محیط طیب بر مبنای فطرت توحیدی ○ تأکید بر ایجاد زمینه جهت کسب تجربه چند حسی به‌ویژه در طبیعت و محیط زندگی کودک 	<ul style="list-style-type: none"> ○ اهمیت وسایل و عناصر موجود در محیط برای مشاهده و یادگیری کودک ○ غنای محیط به عنوان یکی از منابع تربیت و یادگیری کودک جهت رشد حواس، تفکر و تعقل ○ تأثیر پذیری فراوان کودک از محیط در هفت سال اول ○ فضای مجازی از پدیده‌های لاینفک زندگی فردی و اجتماعی کودک و خانواده ○ ضرورت انتخاب محتوا و برنامه مجازی متناسب با ویژگی‌های کودکان پیش از دبستان به مثابه غذای روح کودک ○ توجه به جذابیت رسانه‌های صوتی و تصویری و علاقه کودک به استفاده از آن‌ها ○ شوق کودک به فعالیت و کنجکاوی در طبیعت و محیط زندگی
زمان	<ul style="list-style-type: none"> ○ توجه به شادابی، تمرکز، آزادی عمل و علاقمندی کودک در زمان بندی برای اجرای فعالیت‌ها ○ عدم تفکیک زمان‌های یادگیری کودک در مرکز به (دروس و کلاس‌های رسمی مانند ریاضی، علوم و...) ○ زمان بندی فعالیت‌ها کوتاه، غیر متوالی و منعطف 	<ul style="list-style-type: none"> ○ مطابق با ویژگی‌های جسمی و ذهنی کودکان پیش از دبستان ○ تأثیر تلفیق محتوا و برنامه آموزشی در شکوفایی فطرت الهی از طریق کیفیت بخشی به فعالیت‌های تربیت و یادگیری ○ تمرکز کوتاه مدت کودک در انجام فعالیت‌ها ○ تأثیر تلفیق محتوا و برنامه آموزشی در فعالیت‌های کودک ○ ضرورت توجه به دامنه تمرکز کوتاه مدت کودک
ارزشیابی	<ul style="list-style-type: none"> ○ توجه به کرامت ذاتی کودک ○ فرصت شکوفایی فطرت و استعدادهای خدادادی متربی (کودک) ○ زمینه‌سازی برای خود ارزیابی متربی ○ ارزشیابی از میزان اثر بخشی برنامه و عناصر آن (ارزشیابی و ارزیابی جامع از برنامه) نه فقط کودک ○ آگاهی مربی و خانواده از میزان موفقیت خود در فرایند تربیت کودک ○ بازخورد به تولید کنندگان بسته‌های تربیت و یادگیری شامل منابع ویژه کودک یا درباره کودک در دوره پیش از دبستان 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ارزشیابی عنصر و مرحله ای از یادگیری کودک است. ○ زمینه‌سازی برای آگاهی از نقاط قوت، توانایی‌ها و کاستی‌های خود برای شکوفایی توان‌های درونی و فطری ○ ضرورت اصلاح و روزآمد کردن برنامه‌ها، فعالیت‌های یاددهی یادگیری، محصولات و منابع مکتوب و غیرمکتوب (رسانه‌ها و...) ○ توجه دادن به مربی و خانواده از میزان همسویی تلاش‌های ایشان با رویکرد و اهداف برنامه ○ ارزشیابی‌های مستمر برای ایجاد موقعیت و فرصت‌های یادگیری مناسب و مطابق با میزان تلاش کودک ○ شناسایی نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت برنامه و محتوای تربیتی آموزشی ویژه این دوره

چند اصل مهم در تربیت کودک

۱. کودک نعمت و امانت خداوند یکتا بعنوان رب العالمین است؛ و به محبت و تکریم او تاکید می شود.
۲. با اسناد بالادستی و تحولی نظام آموزش و پرورش کشور هماهنگی دارد.
۳. تحقق اهداف و ماموریت این دوره، قائم بر تولیت و مشارکت فعال خانواده است.
۴. برنامه این دوره قائم بر گرایش های فطری، توانایی ها، نیازها، علایق، ویژگی های کودک است.
۵. در برنامه این دوره به بازی، نشاط، خلاقیت، آزادی عمل و فعالیت های متنوع کودک تاکید می شود.
۶. به تعهد و تخصص نیروی انسانی دست اندرکار در تعلیم و تربیت کودک و ارائه دهنده خدمات آموزشی، رفاهی و نگهداری تاکید دارد.
۷. در ایجاد فرصت های تربیتی و تجارب یادگیری به فرهنگ بومی، محلی و همچنین تفاوت های فردی و نقش های جنسیتی کودکان توجه دارد.
۸. بهره مندی از فن آوری های نوین، آموزش های ترکیبی و چند رسانه ای مورد تاکید است.
۹. ارزشیابی صرفاً معطوف به ارزیابی عملکرد کودک نیست بلکه ارزشیابی به صورت جامع و نظام مند از همه عناصر برنامه تربیت و یادگیری صورت می گیرد.
۱۰. در تعامل مربی با کودک به نقش تربیتی و الگویی وی تاکید می شود.



اهداف

با شناسایی نیازهای کودکان این دوره و همچنین تحلیل منابع دینی و علمی در حوزه تعلیم و تربیت کودک در هفت سال اول به ویژه مبانی سند تحول بنیادین نظام تعلیم و تربیت و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران اهداف زیر مدنظر است. این اهداف با نگرش جامع بر رشد تمام ساحت های تعلیم و تربیت همه جانبه و تعالی کودک برای دستیابی به شایستگی های پایه مبتنی بر تفکر و تعقل، ایمان و باور، علم، عمل و اخلاق در تعامل سازنده کودک با خود، خدا، اطرافیان و محیط زندگی تنظیم شده اند.

جدول شماره ۲

هدفهای دوره پیش از دبستان

۱	○ با شناسایی ویژگی ها و توانمندی های حسی حرکتی خود، رفتارهای متناسب با رشد و سلامت انجام دهد.
۲	○ با آشنایی نسبت به محیط زندگی، طبیعت و منابع به حفظ آنها علاقه نشان دهد.
۳	○ با مشاهده زیبایی های محیط و خلقت، دریافت های خود را به زبان هنر ابراز کند.
۴	○ با نقش و هویت خود در خانواده و جامعه آشنا شده و رفتارهای مبتنی بر ارزش های اسلامی را بروز دهد.
۵	○ با علاقه به کاربرد زبان فارسی، توانش ارتباطی خود را با کلام طیب ابراز کند.
۶	○ برای بهره مندی صحیح از رسانه ها رفتارهای مناسب انجام دهد.
۷	○ با به کارگیری مهارت های پایه یادگیری و تفکر، سازندگی خود را بروز دهد.
۸	○ با صفات خداوند مهربان، پیامبر گرامی اسلام (ص)، قرآن کریم و پیشوایان دین به ویژه امام زمان (عج)، آشنا شده و به آنها انس و علاقه نشان دهد.

محتوا

در این بخش، محدوده آنچه که لازم است به کودک آموزش داده شود (مفاهیم) و همچنین از نظر مهارت و ارزش که می‌خواهیم کودک به آن‌ها دست یابد، به عنوان استانداردهای محتوا (جدول شماره ۴) ارائه شده‌اند. این استانداردها براساس ویژگی‌ها، نیازها و اقتضائات رشدی کودکان پیش از دبستان در سه گروه سنی، چهار تا شش سال، دو تا چهار سال و تولد تا دو سال تنظیم شده است.

دو نکته مهم:

۱. محتوای بسته‌های یادگیری ویژه کودکان باید در همین چارچوب و محدوده باشد و کمتر و بیشتر از آن به صلاح کودک نیست زیرا یا دچار افراط و آموزش‌های زود هنگام شده و باعث بی‌میلی‌های پنهان کودک در یادگیری در دوره ابتدایی خواهد شد و یا باعث آموزش‌های دیر هنگام و ضعیف خواهند بود. که در هر دو صورت غیر استاندارد هستند.

۲. آنچه به عنوان بسته یادگیری برای کودک به شما معرفی می‌شود ممکن است به همه این استانداردها (مفاهیم، مهارت و ارزش‌ها) بویژه در کتاب کار کودک نپرداخته باشد زیرا حجم صفحات کتاب کودک این اجازه را نمی‌دهد. لذا شما والدین و مربیان می‌توانید در محدوده استانداردهای محتوایی که در جدول زیر آمده است، با ایجاد موقعیت و فرصت‌های کسب تجربه برای کودک با روش‌های مناسب و جذاب (معرفی شده در بخش‌های بعدی این راهنما) زمینه‌های یادگیری وی را فراتر از کتاب کارش فراهم نمایید.

استانداردهای محتوا

جدول شماره ۱ - ۳

جدول شماره ۱ - ۳			
هدف			با شناسایی ویژگی‌ها و توانمندی‌های حسی حرکتی خود، رفتارهای متناسب با رشد و سلامت انجام دهد.
ایده کلیدی			توانمندی‌های حسی حرکتی، رشد و سلامت
ارزش	مهارت	مفاهیم	استانداردهای محتوا
اعتماد به نفس علاقه به فعالیت‌های بدنی، بهداشت، امنیت و سلامت، رعایت قوانین، بی‌میلی به عدم تحرک، احساس توانمندی و نشاط، استفاده از کالای استاندارد و سالم	مهارت‌های حرکتی بنیادی هماهنگی حرکتی کشف حرکات عضلات ریز و درشت استفاده از اعضای بدن و حواس پنجگانه خودمراقبتی بهداشت فردی (نظافت و تغذیه) وضعیت‌های صحیح بدنی	آگاهی بدنی (حواس پنجگانه، اعضای بدن، وضعیت‌های بدنی) آگاهی محیطی فعالیت‌های بدنی، حرکت و ورزش ایمنی بهداشت، تغذیه	استانداردهای محتوا



گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ با نام و کاربرد برخی اعضای بدن خود آشنا شود.
 - ✓ نام مژه، پلک، ناخن، کف دست و پا، پاشنه، کمر، کتف، بازو، گلو
 - ✓ کاربرد چشم، گوش، دهان، بینی، انگشت، زبان، دست، پا، دندان
- ۲ حواس پنجگانه خود و عضو مربوط به آن را بشناسد و با دقت از آنها استفاده کند.
 - ✓ شنوایی، بینایی، چشایی، بویایی، لامسه (پوست)
- ۳ فعالیت‌های جسمی خود را با استفاده از عضلات ریز و درشت، با نشاط و هماهنگ انجام دهد.
 - ✓ راه رفتن، چرخیدن، جهیدن، دویدن، پریدن، درجا زدن، باز و بسته کردن عضلات، خوابیدن، لی لی کردن، جا خالی دادن، راه رفتن روی خطوط مستقیم، زاویه دار و شیب دار، هدف‌گیری، ضربه زدن با پا و دست، پریدن، سوزن نخ کردن (سوزن بزرگ و نوک گرد)، دوختن، تا کردن، چسباندن، پر و خالی کردن، بستن بند کفش، باز و بسته کردن دکمه، ترسیم، رنگ کردن، تقلید از صدا و حرکات، حمل صحیح اشیاء، پرتاب و دریافت کردن اشیاء
- ۴ غذاها و خوراکی‌های مفید را بشناسد و به استفاده از آنها مطابق با وعده‌های غذایی منظم، میل نشان دهد.
 - ✓ غذاهای تازه، سبزیجات، میوه‌ها، گوشت، غلات، لبنیات، حبوبات، آب سالم، خشکبار
 - ✓ زمان وعده‌های اصلی غذایی (صبح، ظهر و شب)
- ۵ برخی فواید خواب را بداند و به موقع و کافی بخوابد.
 - ✓ لباس و جای مناسب خواب
 - ✓ خواب روزانه و زودهنگام در شب
 - ✓ فواید خواب (رفع خستگی، سلامتی و خوشحالی)
- ۶ با رعایت بهداشت فردی و استفاده از وسایل شخصی بهداشتی از بدن خود مراقبت کند.
 - ✓ شستن دست‌ها قبل از غذا، بعد از استفاده از سرویس بهداشتی و پس از تماس با گیاهان، خاک
 - ✓ استفاده به موقع از سرویس بهداشتی
 - ✓ عدم لمس اندام‌های صورت با دست‌های آلوده، مسواک زدن، استحمام، کوتاه نگه داشتن ناخن، استفاده از وسایل شخصی (مسواک، لیوان، حوله، شانه)، پاکیزگی لباس، تناسب لباس با آب و هوا

۱. **حدود محتوا:** با توجه به ویژگی‌های رشدی کودکان پیش از دبستان و پاسخ به نیازهای متنوع ایشان، لازم است محدوده آنچه در فرآیند تربیت و یادگیری به کودک قرار است ارائه شود از نظر کمی و کیفی معلوم باشد تا دچار افراط و تفریط نشویم.

- ۷ با برخی روش‌های خود مراقبتی آشنا شده و از اقدامات خطرناک پرهیز کند.
- ✓ پرهیز از تماس با وسایل و مواد آتش‌زا، داغ شیمیایی، برقی، تیز و برنده
 - ✓ مراقبت از خود در حوادث (سیل، آتش سوزی، زلزله، بیماری‌های واگیردار)
 - ✓ قوانین عبور و مرور (کمر بند ایمنی، پل عابر پیاده، نشستن در صندلی عقب وسایل نقلیه و...)
 - ✓ پرهیز از ارتباط با افراد نا آشنا بدون حضور اعضای خانواده
 - ✓ پوشاندن قسمت‌های خصوصی بدن خود از دیگران، عدم مشاهده قسمت‌های خصوصی بدن دیگران
 - ✓ استفاده مستقل از سرویس بهداشتی
 - ✓ پرهیز از حضور در محیط‌های خطرناک و انجام رفتارهای پرخطر
 - ✓ آشنایی با شماره‌های (پلیس، اورژانس، آتش نشانی)



گروه سنی دو تا چهار سالگی

- ۱ با نام برخی اعضای بدن خود آشنا شود.
 - ✓ ابرو، پوست، آرنج، زانو، انگشت، سینه، شکم
- ۲ حواس پنجگانه خود را بشناسد و از آن‌ها استفاده کند.
 - ✓ شنوایی، بینایی، چشایی، بویایی، لامسه (پوست)
- ۳ فعالیت‌های جسمی خود را با استفاده از عضلات ریز و درشت، با نشاط و آزادی عمل انجام دهد.
 - ✓ صحیح نشستن، راه رفتن، چرخیدن، جهیدن، دویدن، پریدن، درجا زدن، باز و بسته کردن عضلات، خوابیدن، لی‌لی کردن، راه رفتن روی خطوط مستقیم، زاویه‌دار و شیب‌دار، ضربه زدن با پا و دست، بریدن، تا کردن، چسبانیدن، پر و خالی کردن، باز و بسته کردن دکمه، ترسیم، رنگ کردن، پوشیدن کفش و بستن بند چسبی، تقلید از صدا و حرکات، حمل صحیح اشیاء، پرتاب کردن اشیاء
- ۴ وعده‌های غذایی را بشناسد و به خوراکی‌های مفید مطابق با الگوی خانواده میل نشان دهد.
 - ✓ غذاهای تازه، سبزیجات، میوه‌ها، گوشت، غلات، لبنیات، حبوبات، آب سالم
 - ✓ وعده‌های: صبحانه، میان وعده، ناهار، عصرانه و شام
- ۵ خواب کافی داشته و در زمان معین بخوابد.
 - ✓ لباس و جای مناسب خواب
 - ✓ خواب روزانه و زود هنگام در شب



۶ به رعایت بهداشت فردی و استفاده از وسایل شخصی بهداشتی علاقه نشان دهد.

- ✓ شستن دست‌ها قبل از غذا و بعد از استفاده از سرویس بهداشتی و پس از تماس با گیاهان، خاک
- ✓ مسواک زدن
- ✓ استحمام با کمک بزرگترهای خانواده و هم‌جنس
- ✓ کوتاه نگه داشتن ناخن، استفاده از وسایل شخصی (مسواک، لیوان، دستمال، حوله، شانه)
- ✓ بهداشت و لباس
- ✓ استفاده به موقع از سرویس بهداشتی با همراهی مراقب و مربی

۷ به هشدارهای نزدیکان در پرهیز از اقدامات خطرناک توجه کند.

- ✓ پرهیز از تماس با وسایل و مواد آتش‌زا، داغ، شیمیایی، برقی، تیز و برنده
- ✓ عبور و مرور
- ✓ پرهیز از ارتباط با افراد نا آشنا بدون حضور اعضای خانواده
- ✓ پوشاندن قسمت‌های خصوصی بدن خود از دیگران، عدم مشاهده قسمت‌های خصوصی بدن دیگران
- ✓ پرهیز از حضور در محیط‌های خطرناک



گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ با شنیدن نام بعضی از اعضای بدن خود به آن‌ها اشاره کند.

- ✓ سر، چشم، گوش، دهان، بینی، دندان، زبان، دست، پا

۲ از حواس پنجگانه خود استفاده کند.

- ✓ شنوایی، بینایی، چشایی، بویایی، لامسه (پوست)

۳ با کشف مهارت‌های حرکتی ساده از عضلات درشت خود استفاده کند.

- ✓ نشستن، غلتیدن، سینه خیز رفتن، چهار دست و پا رفتن، راه رفتن، دویدن، جمع و باز کردن اندام‌ها، خوابیدن، ترسیم، تقلید از حرکات، حمل اشیاء، پرتاب اشیاء.

۴ غذاها و خوراکی‌های ارائه شده توسط بزرگسالان را استفاده کند.

- ✓ غذاهای تازه، شیر مادر، سبزیجات، میوه‌ها، گوشت، غلات، لبنیات، حبوبات، آب سالم.

۵ در طول شب به طور کامل و در طی روز بصورت متناوب بخوابد.

✓ لباس و جای مناسب خواب.

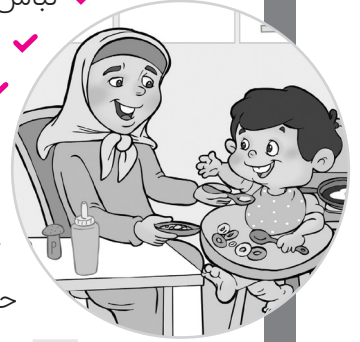
✓ خواب منظم روزانه و شبانه.

✓ خواب کافی در زمان معین.

۶ با نشان دادن واکنش‌های مناسب از اعضای بدن خود مراقبت کند.

✓ شستن دست‌ها پس از تماس با گیاهان، خاک.

✓ استحمام با کمک بزرگترها، مسواک زدن، استفاده از وسایل شخصی در مهدکودک (لبوان، دستمال، حوله، شانه).



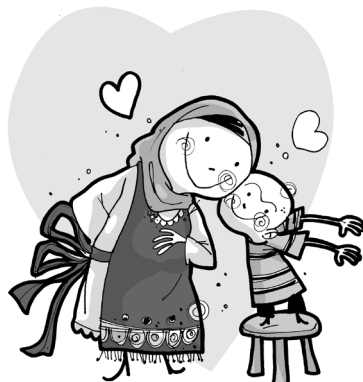
۷ به هشدارهای نزدیکان در مواجهه با وسایل خطرناک توجه کند.

✓ پرهیز از تماس با وسایل و مواد آتش‌زا داغ شیمیایی، برقی، تیز و برنده.

✓ استفاده از صندلی کودک، نشستن در صندلی عقب وسایل نقلیه

جدول شماره ۲ - ۳

جدول شماره ۲ - ۳		
هدف	با آشنایی نسبت به محیط زندگی، طبیعت و منابع، به حفظ آنها علاقه نشان دهد.	
ایده کلیدی	محیط زندگی، طبیعت و منابع	
استانداردهای محتوا	مفاهیم	ارزش
استانداردهای محتوا	آشنایی با فایده نعمت‌های خدا در طبیعت و محیط زیست آشنایی با محیط زندگی، محیط طیب فایده منابع انرژی خرید و فروش	علاقه به محیط زیست و صدمه نزدن به آن شوق فعالیت در طبیعت مصرف متعادل و بهینه منابع علاقه به حضور در محیط طیب (سالم)
	مهارت	ارزش
	مصرف متعادل، صرفه جویی و مصرف بهینه در منابع فعالیت در طبیعت و مراقبت از محیط زیست	علاقه به محیط زیست و صدمه نزدن به آن شوق فعالیت در طبیعت مصرف متعادل و بهینه منابع علاقه به حضور در محیط طیب (سالم)



گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ ویژگی‌های محیط ایمن و طیب را بداند و به حضور در آن علاقه نشان دهد.
 - ✓ محیط‌های محبت‌آمیز، با نشاط، آرام بخش، توأم با همکاری، احترام، دوستی و آزادی عمل و به دور از محرکات مغایر با فرهنگ ایرانی و اسلامی، آلودگی‌های حسی (بوی نامطبوع / صدای ناهنجار و ...) و خطرات محیطی
- ۲ با نعمت‌های خداوند در طبیعت آشنا شده و نسبت به حفظ و مراقبت آنها علاقه نشان دهد.
 - ✓ گیاهان (نام، ویژگی‌ها، فواید) و کاشت و مراقبت از آنها (آب دادن، صدمه زدن)
 - ✓ جانوران (نام، ویژگی‌ها، فواید) و مراقبت از آنها (آب و غذا دادن، لانه سازی در طبیعت، و آزار نرساندن)
 - ✓ نقش آب و هوا در زندگی موجودات
 - ✓ دریا، کوه، جنگل، رود، چشمه، خورشید، ستاره‌ها، آب، باران، هوا، خاک، آسمان، ابر، روز، شب، برف، آفتاب، مهتاب، ماه، رنگین کمان
- ۳ به فعالیت در طبیعت اشتیاق داشته و از آلوده کردن و صدمه زدن به آن دوری کند.
 - ✓ بازی و گردش در طبیعت به همراه خانواده، نزدیکان، مربیان و همسالان
 - ✓ ریختن زباله در جای مخصوص، آلوده نکردن آب، مراقبت از درخت و گل.
 - ✓ ورزش، تنفس عمیق در هوای پاک.
- ۴ با محله و مرکز آموزشی خود آشنا شده و در پاکیزگی آنها مشارکت کند.
 - ✓ محله (همسایگان، کوچه، خیابان، نانوايي، میوه فروشی، فروشگاه مواد غذایی و مراکز خرید) و رعایت پاکیزگی در آن.
 - ✓ بخش‌های مختلف مرکز آموزشی (کتابخانه، نمازخانه، کلاس، آزمایشگاه، دفتر مدیر و همکاران، سرویس‌های بهداشتی، طبقات و راه پله‌ها، حیاط) و همکاری در پاکیزگی آنها.
 - ✓ قراردادن زباله‌ها به تفکیک تر و خشک در جای خود.
- ۵ با مفاهیم اولیه و ساده خرید و فروش آشنا شود.
 - ✓ پول (اسکناس و سکه)، خریدار، فروشنده، کالا، بانک، کارت بانکی، دستگاه‌های کارت خوان و خودپرداز
- ۶ روش‌های ساده صرفه جویی در مصرف منابع را به کار گیرد.
 - ✓ آب، برق، گاز، سوخت، نان و مواد غذایی، لوازم التحریر

- ✓ استفاده از ابزار ساده و دور ریختنی‌ها به صورت فردی و گروهی برای ساخت وسایل ساده و مورد نیاز و تزئینی
- ✓ روش‌های ساده پس انداز، پرهیز از خرید بی‌رویه و اسراف



گروه سنی دو تا چهار سالگی

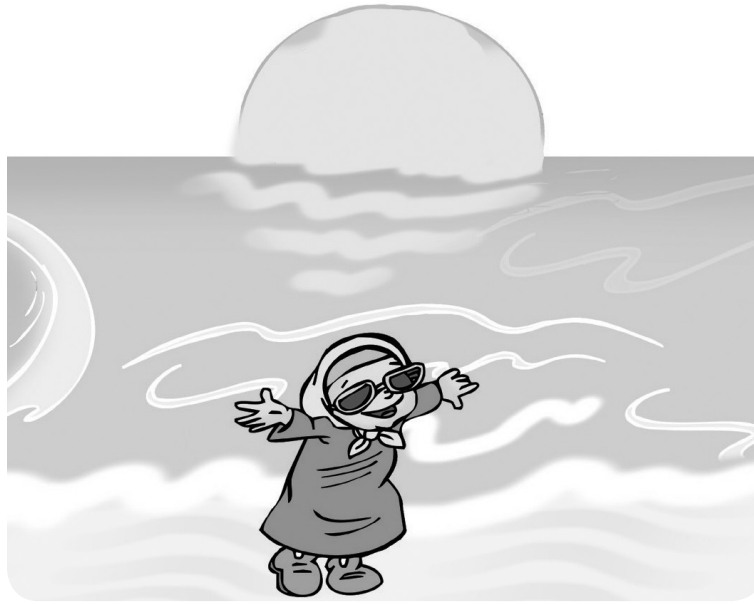
- ۱ به حضور در محیط ایمن و طیب علاقه نشان دهد.
 - ✓ محیط‌های محبت‌آمیز، با نشاط، آرام بخش، توام با همکاری، احترام، دوستی و آزادی و عمل و به دور از محرکات مغایر با فرهنگ ایرانی و اسلامی و آلودگی‌های حسی (بوی نامطبوع / صدای ناهنجار و ...)
- ۲ اسامی بعضی از نعمت‌های خداوند در طبیعت را بداند و به آن‌ها علاقه نشان دهد.
 - ✓ نام و فواید برخی گیاهان
 - ✓ نام و فواید برخی جانوران
 - ✓ نقش آب و هوا در زندگی خود
 - ✓ دریا، کوه، جنگل، رود، خورشید، ستاره‌ها، آب، باران، هوا، خاک، آسمان، ابر، برف، مهتاب، ماه
- ۳ به فعالیت در طبیعت اشتیاق داشته و به هشدارهای نزدیکان در مورد خطرات و آلودگی‌های موجود در محیط زیست و طبیعت عمل کند.
 - ✓ بازی و گردش در طبیعت به همراه خانواده، نزدیکان با رعایت نکات ایمنی
 - ✓ ریختن زباله در جای مخصوص، مراقبت از درخت و گل
 - ✓ ورزش، تنفس در هوای پاک
- ۴ با فضای بیرونی خانه و مرکز آموزشی خود آشنا شده و به پاکیزگی آن‌ها علاقه نشان دهد.
 - ✓ بخش‌های مختلف خانه (آشپزخانه، اتاق‌ها، حیاط، باغچه، بالکن، حمام، سرویس بهداشتی) و پاکیزگی آن
 - ✓ محله (همسایگان، کوچه، خیابان،)
 - ✓ بخش‌های مختلف فضای آموزشی (کتابخانه، نمازخانه، کلاس، آزمایشگاه، دفتر مدیر، سرویس‌های بهداشتی، طبقات و راه پله‌ها، حیاط) و پاکیزگی آن
- ۵ با مفاهیم ساده خرید و فروش آشنا می‌شود.
 - ✓ پول، خریدار و فروشنده، کارت بانکی
- ۶ با روش‌های ساده صرفه جویی در مصرف منابع آشنا.
 - ✓ آب، برق، نان و مواد غذایی، لوازم التحریر

- ✓ ساخت کاردستی ساده با دور ریختنی ها
- ✓ روش‌های ساده پس انداز و پرهیز از اسراف



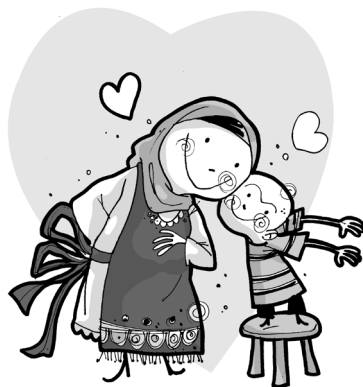
گروه سنی تولد تا دو سالگی

- ۱ در محیط احساس آرامش و امنیت کند.
✓ محیط‌های سرشار از محبت، آرامش، نشاط و آزادی عمل و به دور از محرکات مغایر با فرهنگ ایرانی و اسلامی و آلودگی‌های حسی (بوی نامطبوع / صدای ناهنجار و ...)
- ۲ به مشاهده نعمت‌های خداوند در طبیعت علاقه نشان دهد.
✓ گل، درخت، باران، برف، رود، خاک، ابر، ماه
✓ پرندگان و حیوانات
- ۳ به فعالیت در طبیعت اشتیاق داشته و به هشدارهای نزدیکان در مواجهه با خطرات و آلودگی‌های موجود در محیط زیست و طبیعت توجه کند.
✓ بازی و تحرک بدور از خطر در طبیعت به همراه خانواده و نزدیکان
- ۴ به فضای داخلی خانه و محل نگهداری خود توجه کند.
✓ بخش‌هایی از خانه (آشپزخانه، اتاق‌ها، حیاط، حمام، سرویس بهداشتی)



جدول شماره ۳ - ۳

با مشاهده زیبایی‌های محیط و خلقت، دریافت‌های خود را به زبان هنر ابراز کند.			هدف
مشاهده زیبایی‌ها و بیان آن به زبان هنر			ایده کلیدی
ارزش	مهارت	مفهوم	استانداردهای محتوا
علاقه به فعالیت هنری با آزادی عمل میل به بیان احساسات از مشاهدات چند حسی زیبایی‌ها و استفاده از کلمات و جملات نیکو علاقه به شنیدن آواهای متناسب با فطرت علاقه به هنر ایرانی و صنایع دستی ایران	استفاده از همه‌ی حواس (مشاهده چند حسی) تمیز دادن خلق اثر توصیف آثار	آشنایی با زیبایی‌های محیط و عناصر آن آشنایی با فعالیت‌های هنری و صنایع دستی آشنایی با کلمات و جملات نیکو	



گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ زیبایی‌های محیط و طبیعت را توصیف کند.
 - ✓ استفاده از همه حواس در تشخیص زیبایی‌های طبیعت
 - ✓ تمیز ادراکات در هر حس و بین حواس
 - ✓ توصیف زیبایی‌ها با جملات نیکو (درباره انسان‌ها، پدیده‌ها، سایر مخلوقات، وسایل و اسباب بازی‌ها)
- ۲ به گوش دادن، زمزمه و تولید صداهای موزون (بدون ابزار موسیقی) متناسب با فطرت کودکانه علاقه داشته باشد.
 - ✓ صداهای موزون در طبیعت، آواهای آیینی و حماسی، شعرها و سرودهای کودکانه، لالایی‌ها، ترانه‌های محلی
- ۳ به فعالیت‌های هنری با هدایت مربی علاقه نشان دهد.
 - ✓ احساس آزادی عمل و لذت
 - ✓ نقاشی، ترکیب رنگ‌ها، رنگ‌آمیزی، حجم‌سازی و کاردستی، حفظ اشعار موزون، بیان کلمه‌های معنادار و هم‌قافیه، تولید صدای موزون، بیان و خلق داستان، نمایش خلاق، سفالگری، خمیر بازی، تئاتر و نمایش عروسکی
- ۴ آثار هنری خود و دیگران را توصیف و درباره آن‌ها گفت‌وگو کند.
 - ✓ بافت، رنگ، شکل
 - ✓ محتوا، موضوع یا پیام
- ۵ به مشاهده و استفاده از صنایع دستی، هنری و سنتی ایرانی علاقه نشان دهد.
 - ✓ نقش‌های هنری سنتی روی کتابها، پوشاک، لوازم التحریر، عروسک، تزیینات محیط و ظروف
 - ✓ فرآیند تولید برخی صنایع دستی مانند: قالی بافی، سفالگری، مسگری، نقاشی، خطاطی، خیاطی



گروه سنی دو چهار سالگی

۱ به زیبایی‌های محیط و طبیعت علاقمند شود.

✓مشاهده با دقت در زیبایی‌های محیط

✓استفاده از همه حواس با تأکید بر بینایی و شنوایی و تمیز بین آنها

✓الگوگیری از دیگران در توصیف مشاهدات با کلمات و جملات نیکو (درباره انسان‌ها و سایر مخلوقات و وسایل و اسباب بازی‌ها)

۲ به گوش دادن و تولید صداهای موزون (بدون ابزار موسیقی) علاقه داشته باشد.

✓درباره انسان‌ها و سایر مخلوقات

✓صداهای موزون در طبیعت، شعرها و سرودها و آواهای آیینی کودکانه، لالایی‌ها، ترانه‌های محلی)

۳ در فعالیت‌های هنری خود احساس آزادی عمل و لذت کند

✓احساس آزادی عمل و لذت

✓نقاشی، ترکیب رنگ‌ها، رنگ‌آمیزی ساده، حجم‌سازی و کاردستی، حفظ اشعار موزون، بیان کلمه‌های هم‌قافیه، تولید صدای موزون

✓بیان و خلق داستان، نمایش خلاق، خمیر بازی، گل بازی

۴ آثار هنری خود را توصیف کند.

✓رنگ و شکل

✓محتوا و پیام



گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ به زیبایی‌های محیط و طبیعت توجه کند.

✓استفاده از همه حواس به‌ویژه لامسه، بویایی و چشایی و تمیز بین آنها ✓تقلید از دیگران در استفاده از کلمات و جملات (دو کلمه ای) نیکو

۲ به شنیدن و تولید صداهای موزون توجه نماید.

✓ درباره خود، خانواده و اسباب بازی

✓ سرودهای کودکانه، لالایی‌ها، ترانه‌های محلی و تولید صداها با اعضای بدن خود

۳ در فعالیت‌های هنری خود احساس آزادی عمل و لذت کند.

✓ احساس آزادی عمل و لذت

✓ کشیدن خطوط، بازی با رنگ‌ها، رنگ‌آمیزی، شنیدن اشعار موزون و کوتاه، تولید صدا، دیدن نمایش

۴ آثار هنری خود را به اطرافیان نشان دهد.

✓ خطوط و نقاشی

جدول شماره ۴ - ۳

جدول شماره ۴ - ۳		
هدف	با نقش و هویت خود در خانواده و جامعه آشنا شده و رفتارهای مبتنی بر ارزش‌های اسلامی را بروز دهد.	
ایده کلیدی	نقش و هویت خانوادگی، اجتماعی و دینی	
مفاهیم	مهارت	ارزش
یادگیری نام و نام خانوادگی نقش خود در خانه و جامعه رفتارهای پسندیده در خانه و جامعه هیجانات اصلی خود اماکن، مناسب‌ها، نمادها و شخصیت‌های ملی و دینی انواع محل زندگی، مشاغل و فایده آنها مراحل تولید برخی محصولات و منشاء آنها	رعایت آداب فردی و اجتماعی به کارگیری مناسب هیجانات اصلی خود الگو گیری از اعمال عبادی انتخاب کالاهای مناسب رعایت قوانین کار گروهی تولید محصولات ساده	احساس محبت، آرامش و اعتماد به افراد مورد تأیید خانواده و مربی احساس دوست داشتن خود، مفید بودن و فعال بودن احساس خوب نسبت به شرایط و ویژگی‌های خود و خانواده و عدم مقایسه با دیگران همانند سازی با نقش جنسیتی خود، علاقه به آراستگی، پوشش مناسب و تمیز، به مراسم و اماکن، نمادهای دینی و ملی علاقه به اعمال عبادی افتخار به ایرانی و مسلمان بودن بیزاری از دشمنان و آدم‌های بد خوشحالی از موفقیت‌ها و کارهای شایسته دیگران احترام به مشاغل مختلف علاقه به هدیه دادن به دیگران احساس لذت از ساخت دست سازه‌های خود و تمایل به استفاده از تولیدات ایرانی

استانداردهای محتوا

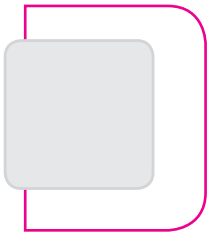


گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ به محبت خانواده، مربی، همسالان و نزدیکان با کلام و رفتار بازخورد مناسب نشان دهد.
 - ✓ خطاب کردن اعضای خانواده، دوستان و نزدیکان با القاب محبت آمیز و کلمات طیب
 - ✓ ابراز احساس خوب نسبت به نام و نام خانوادگی خود و والدین
 - ✓ بازی، گفت‌وگوی نیکو و ارتباط صمیمانه با والدین، مربی و همسالان



- ۲ به حضور با آرامش در کنار خانواده، همسالان و نزدیکان علاقمند شود.
 - ✓ محبت، مهربانی، عدم پرخاشگری، عدم مقایسه با دیگران سازگاری و اعتماد به افراد مورد تأیید خانواده (مربی و ...)
 - ✓ ارتباط و بازی با همسالان و نزدیکان
 - ✓ آشنایی با شماره تلفن، آدرس محل سکونت و نام محل کار والدین



۳ با نقش خود در خانواده و مرکز آموزشی آشنا شده و به آن علاقمند شود.

- ✓ فرزند، نوه، دوست، خواهر، برادر، دختر و پسر، نوآموز، عضو گروه
- ✓ همانند سازی نقش جنسیتی خود با والد همجنس
- ✓ احساس توانمندی نسبت به ایفای نقش خود

۴ از رفتارهای پسندیده در خانه، مرکز آموزشی و محیط اجتماعی الگو گرفته و انجام دهد.

- ✓ سلام کردن، اجازه گرفتن برای ورود به اتاق بزرگترها، اجازه گرفتن برای استفاده از وسایل دیگران، خداحافظی، تشکر، قدردانی کلامی و رفتاری، آداب غذا خوردن
- ✓ رعایت حال دیگران، مشارکت و مسئولیت‌پذیری در اغلب کارهای شخصی و در برخی فعالیت‌های خانه و مرکز آموزشی
- ✓ انجام کارها در وقت خود و قرار دادن هر چیزی در جای خود
- ✓ رعایت قوانین بازی‌های گروهی
- ✓ حفظ وسایل خود و آسیب نزدن به وسایل دیگران
- ✓ اشتراک گذاری برخی وسایل خود با دیگران

۵ به آراستگی، نظافت و پوشش مناسب با آموزه‌های دینی، ملی و بومی علاقه نشان دهد.

- ✓ لباس تمیز و مرتب، با رنگ شاد، مناسب کودک و محیط
- ✓ تفاوت پوشش زن و مرد

۶ با آشنایی نسبت به نمادهای ملی و دینی به آنها احترام گذاشته و به مسلمان و ایرانی بودن خود افتخار کند.

- ✓ پرچم، اذان، سرود ملی، زبان فارسی، نقشه، تصویر کعبه، نمای ظاهری مسجد و اماکن زیارتی
- ✓ آشنایی با نام برخی شخصیت‌ها و قهرمانان، امام خمینی (ره)، رهبری انقلاب، رئیس جمهور، شهدا، سربازان، دانشمندان، شاعران
- ✓ ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری
- ✓ انواع خانه، مشاغل، لباس و غذاهای محلی، محصولات کشاورزی و صنایع دستی
- ✓ آثار فرهنگی محیط زندگی خود

۷ با مناسبت‌ها، اماکن، مراسم دینی و ملی آشنا شده و به آن‌ها علاقه نشان دهد.



- ✓ اعیاد مبعث، غدیر، فطر، نیمه شعبان، نوروز
- ✓ مسجد، موزه و اماکن زیارتی شامل: حرم مطهر امام رضا(ع)، و حرم نبوی(ص) و امام حسین(ع)، حضرت معصومه(س) و زیارتگاه‌های محلی معتبر
- ✓ ایام خاص مانند: روزهای کودک، مادر، پدر، معلم، پرستار، درختکاری، جشن نیکوکاری شب یلدا و ۲۲ بهمن

۸ هیجانات اصلی خود را بشناسد و تجربه کند و به‌طور مناسب بروز دهد.

- ✓ استفاده از کلمات (لطفاً، خواهش، بفرمایید، ببخشید و...)
- ✓ دوستی و مهربانی با نزدیکان و همسالان
- ✓ واکنش صحیح به هنگام شادی، لذت، غم، اضطراب، ترس و خشم
- ✓ تمرین به تعویق انداختن کوتاه مدت بعضی از نیازهای خود
- ✓ پرهیز از عجله کردن در کارها

- ✓ بیزاری از دشمنان و انسان‌های بد
- ✓ بیان کلامی بدون ترس و نگرانی، بروز احساسات و هیجانات خود به والدین و مربی

۹ به هیجانات دیگران، پاسخ مناسب دهد.

- ✓ همدردی و کمک به دیگران با نظارت والدین، خوشحالی از موفقیت‌ها و کارهای شایسته دیگران، تقدیر از کارهای شایسته دیگران، ابراز ناخشنودی از کارهای ناشایست دیگران

۱۰ با منافع عینی بعضی از مشاغل در زندگی روزمره آشنا شده و آن را بیان کند.

- ✓ شغل والدین و نزدیکان خود
- ✓ ابزار، لباس و محل کار برخی مشاغل: کشاورز، دامدار، نانوا، پزشک، معلم، خانه‌دار، خبرنگار، پلیس، پاکبان، راننده، خلبان و...
- ✓ ایفای نقش مشاغل مختلف و بیان منافع آن‌ها
- ✓ علاقه به کار و فعالیت

۱۱ با مراحل تولید برخی محصولات دامی و کشاورزی آشنا شود.

- ✓ مراحل تولید گندم، نان، برنج، برخی لبنیات، میوه و سبزی، عسل

۱۲ با علائم استاندارد بر روی کالاها آشنا شده و استفاده از آنها را

ترجیح دهد.

- ✓ تشخیص نشان استاندارد و سیب سلامت ✓ توجه به تاریخ مصرف و انقضاء مواد غذایی و بهداشتی با پرسش از والدین و مربی

۱۳ با آشنایی نسبت به فواید تولید توسط خود به استفاده از کالای

ایرانی علاقمند شود.

- ✓ معرفی تولیدات خود به دیگران
- ✓ اهدای دست‌سازها و اثر هنری خود برای ابراز محبت و تشکر ✓ انتخاب کالای داخلی با دقت در نمادهای ایرانی مندرج بر روی کالا

۱۴ با الگو پذیری از اطرافیان با برخی آداب و اعمال عبادی آشنا شده و به انجام آن‌ها

علاقمند شود.

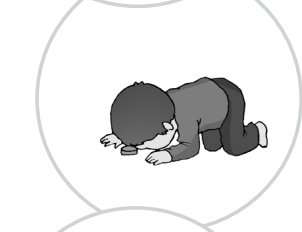
- ✓ دعا کردن، قرآن خواندن، وضو گرفتن، نماز خواندن و روزه (سحری و افطار) حجاب و پوشش

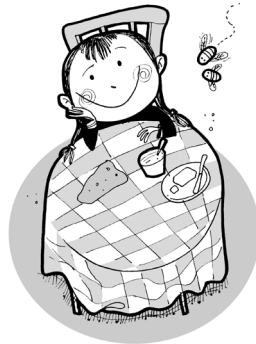
۱۵ به خود احترام بگذارد.

- ✓ احساس خوب در مورد ویژگی‌های ظاهری خود
- ✓ احساس خوب در مورد داشته‌های خود و عدم مقایسه آنها با دیگران
- ✓ گفت‌وگو با دیگران برای پی‌گیری خواسته‌های خود ✓ توجه به علائق، توانایی و ویژگی‌های خوب‌های خود و بیان آن‌ها
- ✓ احساس مفید بودن

۱۶ به خانواده خود احترام بگذارد.

- ✓ قدردانی خانواده خود (مهربانی، تلاش، گذشت)
- ✓ احساس خوب نسبت به شرایط و ویژگی‌های خانواده
- ✓ احساس خوب در مورد داشته‌های خانواده و عدم مقایسه آنها با دیگران





گروه سنی دو تا چهار سالگی

۱ به محبت خانواده و نزدیکان با کلام و رفتار بازخورد مناسب نشان دهد.

✓ یادگیری نام و نام خانوادگی خود و احساس خوب نسبت به نام خود

✓ بازی، گفت‌وگوی نیکو و ارتباط صمیمانه با والدین و مربی

۲ به حضور با آرامش در کنار خانواده و نزدیکان علاقمند شود.

✓ محبت، مهربانی، عدم پرخاشگری، عدم مقایسه خود با دیگران

✓ ارتباط و بازی با نزدیکان

۳ با نقش خود در خانواده آشنا شود.

✓ فرزند، خواهر و برادر، دختر و پسر

✓ ایفای نقش در بازی‌ها

۴ از رفتارهای پسندیده در خانه و مرکز آموزشی الگو بگیرد.

✓ سلام کردن، اجازه گرفتن برای استفاده از وسایل دیگران، خداحافظی، تشکر، آداب غذا خوردن

✓ مشارکت در برخی کارهای شخصی و فعالیت‌های خانه و مرکز آموزشی

✓ حفظ وسایل خود و آسیب نزدن به وسایل دیگران

✓ اشتراک گذاری برخی خوراکی‌های خود با دیگران

۵ به آراستگی، نظافت و پوشش مناسب علاقه نشان دهد.

✓ لباس (تمیز و مرتب، با رنگ شاد، مناسب کودک و محیط)

✓ تفاوت پوشش زن و مرد

۶ با نمادهای ملی و دینی آشنا شده و به آن‌ها علاقه نشان دهد

✓ پرچم، اذان، سرود ملی، نمای ظاهری مسجد و اماکن زیارتی

۷ به حضور در مراسم و اماکن دینی و ملی علاقه نشان دهد.

✓ نیمه شعبان، نوروز و برخی مناسبت‌ها (محرم و رمضان)

✓ مسجد

✓ ایام خاص مانند: روزهای کودک، مادر، پدر، معلم و شب یلدا

۸ هیجانات اصلی خود را تجربه کرده و بروز دهد.

✓ استفاده از کلمات (ممنون، بفرمایید)

✓ دوستی و مهربانی با نزدیکان و همسالان



- ✓ واکنش به هنگام شادی، لذت، ترس و خشم
- ✓ لذت از بازی و تعامل آزادانه با اطرافیان
- ✓ باخبر کردن والدین یا مربیان از احساسات و هیجانات خود

۹ هیجانات دیگران را درک کند.

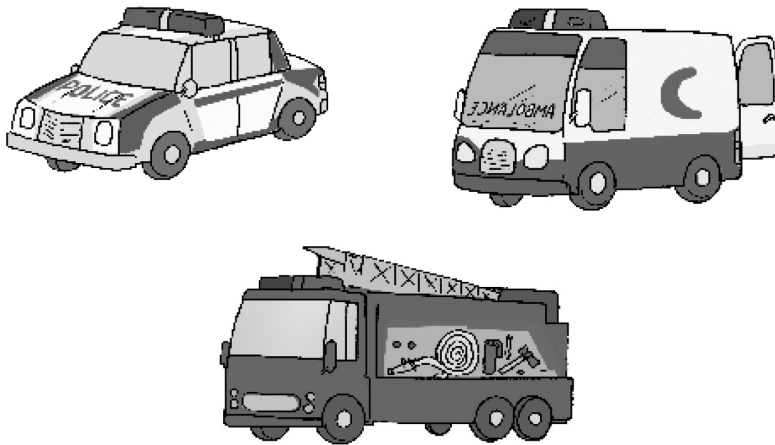
- ✓ کمک به دیگران با نظارت والدین
- ✓ خوشحالی از کارهای شایسته دیگران
- ✓ تشکر از کارهای شایسته دیگران
- ✓ ابراز ناخشنودی از کارهای ناشایست دیگران

۱۱ با منافع عینی بعضی از مشاغل در زندگی روزمره آشنا شود.

- ✓ شغل والدین
- ✓ استفاده از اسباب بازی‌های مربوط به برخی مشاغل
- ✓ ایفای نقش مشاغل مختلف

۱۱ ارتباط بین محصولات لبنی، نان و میوه‌ها را با منشاء تولید آنها تشخیص دهد

- ✓ منشاء تولید نان، گوشت، لبنیات، میوه و سبزی، عسل



۱۲ با علائم استاندارد بر روی کالاها آشنا شود.

- ✓ توجه به نشان استاندارد و سیب سلامت
- ✓ آگاهی از امکان فاسد شدن برخی مواد غذایی

۱۳ لذت دست سازه‌های خود را احساس کند.

- ✓ هدیه برخی دست سازه‌های خود به دیگران

۱۴ با الگوپذیری از اطرافیان به برخی اعمال عبادی علاقمند شود

- ✓ دعا کردن، وضو گرفتن و نماز خواندن

۱۵ خودش را دوست داشته باشد.

- ✓ دوست داشتن خود
- ✓ بیان و پی‌گیری خواسته‌های خود
- ✓ توجه به کارهای قابل انجام توسط خود

۱۶ خانواده خود را دوست داشته باشد.

✓ تشکر از خانواده

✓ احساس خوب نسبت به خانواده

✓ گفت‌وگوهای نشاط آمیز



گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ به محبت خانواده با کلام و رفتار بازخورد مناسب نشان دهد.

✓ یادگیری نام خود و اعضای خانواده و نزدیکان

✓ گفت‌وگو و ارتباط محبت آمیز با والدین

۲ به حضور با آرامش در کنار خانواده علاقمند شود.

✓ احساس خوشحالی در کنار خانواده

✓ بازی با اعضای خانواده

۳ با نقش خود نسبت به والدین آشنا شود.

✓ فرزند، دختر، پسر

۴ از رفتارهای پسندیده در خانه الگو بگیرد.

✓ سلام کردن، خداحافظی، تشکر

۵ به پوشش دلخواه خود علاقه نشان دهد.

✓ لباس‌های تمیز و رنگ شاد

۶ به نماد دینی توجه کند.

✓ صدای اذان

۷ هیجانات خود را بروز دهد.

✓ شادی، اضطراب، ناراحتی و خشم

✓ لذت و شادی در بازی خودمدارانه با اطرافیان

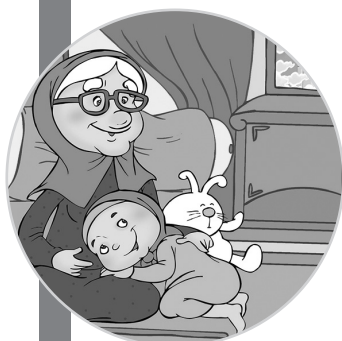
۸ به هیجانات دیگران توجه کند.

✓ اشتیاق به تعامل با اعضای خانواده

✓ واکنش به خوشحالی، خنده، گریه، عصبانیت

۹ با نام برخی محصولات دامی و کشاورزی آشنا شود.

✓ نان، شیر، پنیر، کره، عسل



۱۰ به برخی اعمال عبادی اطرافیان توجه کند.

✓ وضو گرفتن و نماز خواندن

۱۱ خواسته‌های خود را مطرح کند.

✓ بیان خواسته‌های خود

✓ تأکید برای به دست آوردن خواسته‌های خود

۱۲ نسبت به خانواده خود احساس خوب داشته باشد.

✓ بیان کلمات محبت‌آمیز نسبت به خانواده

✓ واکنش به روابط محبت‌آمیز در خانواده

جدول شماره ۵ - ۳

با علاقه به کاربرد زبان فارسی، توانش ارتباطی خود را با کلام طیب ابراز کند.			هدف
کاربرد زبان فارسی و کلام طیب			ابده کلیدی
ارزش	مهارت	مفاهیم	استانداردهای محتوا
علاقه به زبان فارسی و کسب مهارت‌های مربوط علاقه به استفاده از کلام طیب: (استفاده از لحن و کلمات محبت‌آمیز با نشاط، محترمانه و پسندیده فارسی پرهیز از کاربرد کلمات و جملات ناپسند) علاقه به استفاده از گویش محلی خود علاقه به گوش دادن، سخن گفتن، خواندن، نوشتن لذت بردن از گفت‌وگو با دیگران و گفت‌وگو در جمع شنیدن سخن دیگران و احترام به گوینده	مهارت‌های گوش دادن و سخن گفتن مهارت‌های مقدماتی خواندن و نوشتن کاربرد کلام طیب	آشنایی و درک گونه‌های زبان فارسی معیار آشنایی با کلمات و جملات طیب آشنایی و درک برخی پیام‌های غیرکلامی صدا آموزی تصویر خوانی	



گروه سنی چهار تا شش سالگی

۱ مهارت‌های گوش دادن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به کار گیرد.

- ✓ گوش دادن با دقت به صداهای پیرامون
- ✓ تشخیص صداهای زیر و بم
- ✓ تشخیص صداهای اول و آخر کلمات
- ✓ گوش دادن با تمرکز به سکوت
- ✓ پیروی از دستورالعمل‌ها و فرمان‌های ساده (پنج فرمان)
- ✓ درک اشارات، لحن و آهنگ و وزن در کلام

۲ مهارت‌های سخن گفتن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به کار گیرد.

- ✓ تعریف منظم اتفاقات
- ✓ شرکت در گفت‌وگوها و پرسش و پاسخ‌های کلاسی
- ✓ مهارت‌های سخن گفتن نیکو در جمع بدون اضطراب و شتاب‌زدگی
- ✓ لذت بردن از گفت‌وگو با دیگران
- ✓ تشخیص و بیان توالی رویدادها در قصه‌ها
- ✓ تکمیل عبارات ناتمام گفتاری
- ✓ استفاده از واژگان جدید و شایسته در جملات خود
- ✓ نام‌گذاری نیکو بر روی اسباب بازی و وسایل و توجه به معانی آن‌ها
- ✓ درک و به کارگیری زبان فارسی معیار (محواره‌ای رسمی)
- ✓ درک و به کارگیری برخی پیام‌های غیرکلامی

۳ مهارت‌های مقدماتی خواندن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به کار گیرد.

- ✓ برخی علائم و نوشتارها در محیط (علائم ساده راهنمایی و رانندگی، علامت سرویس بهداشتی زنانه و مردانه، راه پله، خطر، علامت سکوت، محل بازی، مسجد، رستوران، پمپ بنزین و...)
- ✓ درک و بیان پیام تصاویر متوالی (از راست به چپ) و غیرمتوالی
- ✓ تشخیص ارتباط بین تصویر با نماد نوشتاری کلمات (تعداد محدود، ساده و آشنا) و شکل اسم خود
- ✓ خواندن تفکرات ترسیم شده خود در قالب نقاشی و خطوط ابداعی

- ۴ مهارت‌های مقدماتی نوشتن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به کار گیرید.
- ✓ فعالیت‌های مداد کاغذی (دور کشی، کشیدن خطوط منظم، وصل کردن، تکمیل کردن خط‌چین)
 - ✓ ترسیم تفکرات یا نوشتن اسم خود در قالب خطوط ابداعی
 - ✓ نقاشی، عکس و نوشته‌های ابداعی در بیان داستان یا انتقال منظور خود
 - ✓ صحیح به دست گرفتن مداد



۵ در گفت‌وگو از کلام طیب استفاده کند.

- ✓ لحن و کلمات محبت‌آمیز، محترمانه، پسندیده فارسی
- ✓ صحبت کردن آرام، شمرده، حماسی و جدی به تناسب شرایط
- ✓ شنیدن سخن دیگران و احترام به گوینده
- ✓ پرهیز از کاربرد کلمات و جملات ناپسند



گروه سنی دو تا چهار سالگی

۱ به مهارت‌های گوش دادن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی علاقمند شود.

- ✓ گوش دادن به صداهای پیرامون
- ✓ دقت به صداهای زیر و بم
- ✓ دقت به صداهای آخر کلمات
- ✓ گوش دادن به سکوت
- ✓ پیروی از فرمان‌های ساده (سه فرمان)
- ✓ تشخیص اشارات و لحن در صدا
- ✓ تشخیص منبع صدا

۲ به مهارت‌های سخن گفتن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی علاقمند شود.

- ✓ تعریف اتفاقات
- ✓ شرکت در گفت‌وگوهای جمعی و پاسخ به برخی سؤالات
- ✓ بیان دیده‌ها و شنیده‌های خود بدون شتاب‌زدگی
- ✓ تمایل به گفت‌وگوی دو سویه به جای سخن گفتن خود محور
- ✓ تشخیص و توالی رویدادها در قصه و بیان برخی از آنها
- ✓ تکمیل عبارات ناتمام و کوتاه گفتاری
- ✓ استفاده از واژگان جدید در جملات خود

✓ نام‌گذاری نیکو بر روی اسباب بازی و وسایل

✓ تشخیص برخی پیام‌های غیرکلامی

۳ به مهارت‌های مقدماتی خواندن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی علاقمند شود.

✓ توجه به برخی علائم و نوشتارها در محیط (علائم ساده راهنمایی و رانندگی، علامت سرویس بهداشتی زنانه و

مردانه، راه پله، خطر، علامت سکوت، آب آشامیدنی، مسجد، رستوران)

✓ درک و بیان پیام کلی تصاویر



۴ مهارت‌های مقدماتی نوشتن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به‌کار گیرد.

✓ فعالیت‌های مداد کاغذی (دور کشی، وصل کردن، تکمیل کردن خط چین)

✓ ترسیم تفکر خود در قالب خطوط ابداعی

✓ نقاشی در بیان داستان یا انتقال منظور خود

✓ مهارت به دست گرفتن مداد

۵ به کلام طیب علاقه نشان دهد.

✓ کلمات محبت‌آمیز و پسندیده فارسی

✓ شمرده صحبت کردن

✓ شنیدن سخن دیگران

✓ پرهیز از کاربرد کلمات و جملات ناپسند



گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ به مهارت‌های گوش دادن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی توجه کند.

✓ واکنش به صداهای پیرامون

✓ واکنش به صداهای زیر و بم

✓ تشخیص جهت صدا

- ✓ پیروی از فرمان‌های ساده (یک فرمان)
- ✓ واکنش به تفاوت لحن و آهنگ در صدا
- ✓ واکنش به برخی پیام‌های غیرکلامی

۲ به مهارت‌های سخن گفتن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی توجه کند.

- ✓ بیان برخی اتفاقات
- ✓ توجه به گفت‌وگوها و پاسخ به سؤالات و درخواست‌ها
- ✓ بیان دیده‌ها و شنیده‌های خود
- ✓ بیان نیازهای خود
- ✓ توجه به توالی اتفاقات ساده در قصه
- ✓ بیان جمله ساده (دو کلمه)
- ✓ استفاده از واژگان جدید

۳ به مهارت‌های مقدماتی خواندن و به‌کارگیری آنها در زبان فارسی توجه کند.

- ✓ درک پیام ساده تصاویر

۴ مهارت‌های مقدماتی نوشتن در یادگیری زبان فارسی را کسب کرده و به‌کار گیرد.

- ✓ مداد و کاغذ
- ✓ مداد در ترسیم خطوط و نقاشی

۶ به کلام طیب واکنش متناسب نشان دهد.

- ✓ کلمات محبت‌آمیز
- ✓ تکرار قصه‌های مناسب

جدول شماره ۶ - ۳

هدف		
برای بهره‌مندی صحیح از رسانه‌ها، رفتارهای مناسب انجام دهد.		
ایده کلیدی		
رسانه و رفتار مناسب		
ارزش	مهارت	مفهوم
عدم وابستگی به رسانه‌های الکترونیکی میل به محتوای مفید رسانه میل به استفاده صحیح از رسانه و ارتباط مؤثر در آن علاقه به کتاب و کتابخوانی	ارتباط صحیح با دیگران در استفاده از وسایل الکترونیکی تعاملی رعایت زمان استفاده از رسانه	آشنایی با کاربرد برخی رسانه‌ها آشنایی با محتوای مناسب و مفید در رسانه آشنایی با علایم مناسب سن در استفاده از رسانه
استانداردهای محتوا		





گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ با برخی از رسانه‌ها و محتوای مفید و مناسب آن‌ها آشنا شده و چگونگی استفاده از آن را یاد بگیرد.
✓ کتاب، نرم‌افزار، فیلم، مجله، بازی‌های رایانه‌ای، رادیو، تلویزیون
✓ قصه، شعر، بازی، تصاویر مناسب
- ۲ به استفاده از وسایل الکترونیکی (تصویری) وابستگی نداشته باشد.
✓ استفاده حداکثر ۲ ساعت در شبانه روز از وسایل الکترونیکی تصویری (موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و ...) در بازی‌های رایانه‌ای و نرم‌افزارها، پویانمایی‌ها
- ۳ مهارت ارتباط صحیح با دیگران را هنگام استفاده از وسایل الکترونیکی کسب نماید.
✓ استفاده از کلمات و جملات محبت‌آمیز، نیکو، نسبتاً بلند و متنوع در گفت‌وگوهای صوتی و پوشش مناسب در ارتباط تصویری





گروه سنی دو تا چهار سالگی

- ۱ به استفاده از کتاب و انیمیشن مناسب علاقه نشان دهد.
✓ کتاب، نرم افزار، فیلم، مجله، بازی های رایانه ای، رادیو، تلویزیون.
✓ قصه، شعر، بازی، تصاویر مناسب.
- ۲ به استفاده از وسایل الکترونیکی (تصویری) وابستگی نداشته باشد.
✓ استفاده حداکثر ۱ ساعت در شبانه روز از وسایل الکترونیکی تصویری (موبایل، تبلت، لپ تاپ و ...) در بازی های رایانه ای و نرم افزارها، پویانمایی ها.
- ۳ هنگام استفاده از وسایل الکترونیکی، ارتباط صحیح با دیگران برقرار کند.
✓ استفاده از کلمات و جملات کوتاه محبت آمیز و نیکو، در ارتباطات صوتی و تصویری.





گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ به کتاب توجه کند.

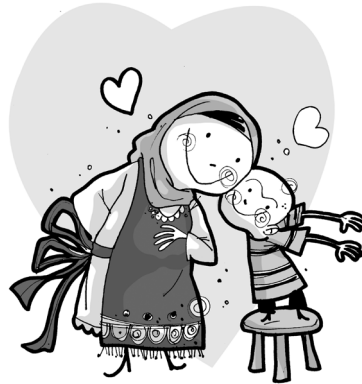
✓ رنگ و تصاویر و جنس مناسب .

۲ از وسایل الکترونیکی تصویری استفاده نکند

✓ وسایل الکترونیکی تصویری (موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و...).

جدول شماره ۷ - ۳

جدول شماره ۷ - ۳			هدف
با به‌کارگیری مهارت‌های پایه یادگیری و تفکر، سازندگی خود را بروز دهد.			
یادگیری و تفکر			ایده کلیدی
ارزش	مهارت	مفهوم	استانداردهای محتوا
علاقه به کنجکاوی، جستجوگری فعال برای کشف و یادگیری (پشتکار) میل به تولید محصول و دست سازه میل به مشورت کردن آزادی عمل در انتخاب فعالیت به دور از آسیب زدن به خود و دیگران	هدف گزینی دقت و تمرکز استفاده از حافظه پرسشگری سازماندهی برآورد حل مسئله کار با ابزارهای ساده بیان دلایل منطقی ساده تصمیم‌گیری و اقدام گزارش	یادگیری مفاهیم ساده تفکر منطقی و ذهنی آشنایی با روش حل مسئله آشنایی با فرایند انجام پروژه ساده و تولید فردی یا گروهی	



گروه سنی چهار تا شش سالگی

۱ اغلب فعالیت‌ها را با دقت و تمرکز انجام دهد.

✓ استفاده با دقت از حواس پنجگانه

✓ استفاده از تجارب ملموس و روزمره

✓ تمرکز و تقویت قدرت حافظه (طبقه‌بندی، کدگذاری، کاربرد شناسی، به‌کارگیری اطلاعات)

۲ توانایی تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده را کسب کند.

✓ تفاوت‌ها و شباهت‌ها، روابط کل و جزء، تناظر، ترتیب، تعلق و عدم تعلق به مجموعه، مفاهیم فضایی، اشیاء،

اندازه و مقدار، زمان، فصول، رنگ‌ها

۳ برای کسب تجربه و بینش، به مداخله و کشف در محیط بپردازد.

✓ استفاده از عناصر موجود در محیط برای بازی و مشاهده، کنجکاوی و تحقیق

✓ توجه به فواید عینی مخلوقات و عناصر موجود در محیط

۴ برای یادگیری و سرگرمی از کتاب استفاده کند.

✓ کتابخوانی

✓ ویژگی‌های ظاهری کتاب: جلد، پشت جلد، نام کتاب، صفحات و جنس آن (کاغذی پارچه‌ای)، تصاویر، متن

۵ برخی مهارت‌های پایه تفکر را در مواجهه با چالش‌های ساده (فردی و گروهی) به کار گیرد.

✓ پرسشگری، جستجوگری، کنجکاوی، سازماندهی، تصمیم‌گیری، برآورد، حل مسئله

۶ از برخی فن‌آوری‌های نوین استفاده کند.

✓ استفاده از فناوری برای: کشف، کنجکاوی، تفکر، تولید

✓ آزمایش با: ذره بین، دوربین، آهن ربا، میکروسکوپ ساده

۷ برای درستی یا نادرستی فعالیت‌های خود دلایل منطقی ساده ارائه دهد.

✓ توجه به برخی پیامدهای عینی رفتار و کلام خود

✓ توجه به پیامدهای عینی رفتار و کلام دیگران در قصه و گفت‌وگو درباره آن

✓ ارائه راه حل در چالش‌ها ساده

۸ برای حل مسائل راه حل‌های عملی و خلاقانه ارائه دهد.

✓ شناخت و درک اولیه از مسئله

✓ حدس راه حل‌های واگرا با طوفان فکری

✓ تعیین راه حل دارای اولویت (باتوجه امکانات، زمان، مزایا)

✓ تعیین مراحل انجام کار

✓ اجرا

✓ بررسی دستیابی به هدف (بازنگری فرایند یا اصل راه حل)

✓ نتیجه‌گیری و ارائه

۹ برای تولید یک محصول یا انجام پروژه با بهره‌مندی از هدایت مربی، پشتکار داشته باشد.

✓ انتخاب پروژه، بیان دلایل، تصمیم و اقدام، پی‌گیری، گزارش، داشتن فرصت تکرار (مشورت والدین، مربی)

✓ آزادی عمل در انتخاب فعالیت، بدور از آسیب زدن به خود و دیگران



گروه سنی دو تا چهار سالگی

۱ برخی فعالیت‌ها را با دقت انجام دهد.

✓ استفاده از حواس پنجگانه

✓ استفاده از تجارب ملموس و روزمره



- ۲ توانایی یادگیری برخی مفاهیم ساده را کسب کند.
 - ✓ تفاوت‌ها و شباهت‌ها، ترتیب اشیاء، اندازه و مقدار، رنگ‌ها
- ۳ برای واکاوی و کسب تجربه در محیط اطراف شوق نشان دهد
 - ✓ استفاده از عناصر موجود در محیط برای بازی و کنجکاوی
 - ✓ توجه به فواید عینی عناصر موجود در محیط
- ۴ میل به کتاب و کتاب خوانی را بروز دهد.
 - ✓ کتابخوانی
 - ✓ توجه به ویژگی‌های ظاهری کتاب (جلد، پشت جلد، نام کتاب، صفحات، تصاویر، متن)
- ۵ برخی مهارت‌های پایه تفکر را تجربه کند.
 - ✓ پرسشگری، جستجوگری، کنجکاوی، تصمیم‌گیری، حل مسئله
- ۶ به نادرستی برخی رفتارها توجه کند.
 - ✓ توجه به برخی پیامدهای عینی رفتار و کلام در قصه‌ها و گفت‌وگو درباره آن‌ها
- ۷ برای حل مسائل خود با کمک خانواده یا مربی، راه حل ارائه دهد.
 - ✓ انتخاب ایده و هدف ساده
 - ✓ تعیین برخی مراحل انجام کارهای ساده
 - ✓ اجرا، ارائه
- ۸ برای تحقق اهداف خود با هدایت مربی از توانمندی‌هایش استفاده کند.
 - ✓ انتخاب پروژه، اقدام، گزارش، داشتن فرصت تکرار



گروه سنی تولد تا دو سالگی

- ۱ به برخی فعالیت‌های خود و دیگران توجه کند.
 - ✓ تقلید از فعالیت‌های حرکتی دیگران
- ۲ به ویژگی‌های آشکار اشیاء توجه کند.
 - ✓ تفاوت‌ها و شباهت‌ها
- ۳ برای کسب تجارب جدید شوق نشان دهد.
 - ✓ علاقه به واکاوی اعضای بدن خود و اشیاء





۴ به کتاب و ارتباط با آن توجه نشان دهد.

✓ مشاهده ویژگی‌های ظاهری کتاب (جلد و تصاویر)

✓ ورق زدن و لمس کتاب

۵ در فعالیت‌های روزانه، از حواس و اعضای بدن استفاده کند.

✓ پرسشگری، جستجوگری، کنجکاوی

۶ به انجام کار و حل چالش‌های عینی توسط بزرگترها توجه کند و مشاهده آن علاقه نشان دهد.

✓ آزادی عمل با حفظ ایمنی در انجام خواسته

۷ برای تحقق خواسته‌های خود تلاش کند.

✓ داشتن فرصت تکرار

جدول شماره ۸ - ۳

جدول شماره ۸ - ۳			هدف
با صفات خداوند مهربان، پیامبر گرامی اسلام (ص)، قرآن کریم و پیشوایان دین به‌ویژه امام زمان (عج)، آشنا شده و به آنها انس و علاقه نشان دهد.			
صفات خدای مهربان، قرآن کریم و پیشوایان دین			ایده کلیدی
ارزش	مهارت	مفهوم	استانداردهای محتوا
الگو گیری از والدین و مربی در گفتن بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم (در آغاز کارها و غذا خوردن و الحمدالله بعد از غذا خوردن) و علاقه به تکرار آن تشکر از خدا و خشنود کردن خدا، پیشوایان، خانواده با انجام کارهای پسندیده دوست داشتن خدا و پیشوایان دین و والدین میل به فرستادن صلوات و خواندن دعای سلامتی امام‌زمان (عج) الگوپذیری از پیشوایان دین علاقه به حفظ و یادگیری برخی پیام‌ها و سوره‌های کوتاه قرآن و احترام گذاشتن به قرآن	فرستادن صلوات انجام کارهای خداپسندانه زمزمه و همخوانی دعای سلامتی امام‌زمان (عج) تشخیص و گوش دادن به صوت قرآن و صدای اذان، حفظ برخی سوره‌های کوتاه و پیام‌های قرآنی همراه با درک اولیه	آشنایی با برخی صفات و نعمت‌های خداوند آشنایی با نام و برخی ویژگی‌های چهارده معصوم (ع) آشنایی با صلوات و معنای ساده آن آشنایی با دعای سلامتی امام‌زمان (عج) آشنایی ساده با قرآن کریم، محتوای آن و آداب احترام گزاردن به آن	



گروه سنی چهار تا شش سالگی

- ۱ خداوند مهربان را دوست داشته و ایشان را دوست‌دار خود و سایر انسان‌ها و آفریده‌ها بداند.
 - ✓ آشنایی با برخی اسامی خداوند مهربان (الله: معروف‌ترین اسم خداوند مهربان. احد: خدا یکی است. رحمان: بخشنده نعمت. رحیم: مهربان. خالق: آفریدگار).
 - ✓ آشنایی با برخی آفریده‌های خداوند مهربان (گیاهان، جانوران، خوراکی‌ها و پدیده‌های طبیعی).
 - ✓ تشکر از خداوند مهربان (گفتن الحمدلله بعد از خوردن خوراکی و مشاهده نعمت‌های عینی و لذت‌بخش در طبیعت).
- ۲ کارهای خوب را خدایسندانه بداند و به انجام آن‌ها علاقه نشان دهد.
 - ✓ سلام کردن
 - ✓ خوشحال کردن پدر و مادر و نزدیکان
 - ✓ گفتن «بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم» در آغاز کارها، به‌ویژه خوردن خوراکی، به همراه والدین و مربیان و دسته‌جمعی
 - ✓ همکاری در کارهای خوب
 - ✓ رعایت حال دیگران
 - ✓ آسیب نزدن به وسایل دیگران و برگرداندن امانت به صاحب آن
- ۳ اسم پیامبر گرامی اسلام (ص) و برخی صفات ایشان را بداند.
 - ✓ نام پیامبر گرامی اسلام (ص)
 - ✓ «محمد رسول الله»
 - ✓ فرستادن صلوات در زمان شنیدن نام ایشان
 - ✓ برخی ویژگی‌های پیامبر گرامی اسلام (ص): مهربانی با کودکان، پاکیزگی، امانتداری، دوستدار خانواده و فرزند.
- ۴ پیشوایان دین را دوست داشته و آن‌ها را دوست‌دار خود بداند.
 - ✓ نام چهارده معصوم (ع)
 - ✓ صفات پیشوایان دین: مهربانی، راستگویی، آراستگی، شجاعت، صبوری، خوش‌قولی، کمک‌کار دیگران و نیازمندان و علاقه به الگوگیری از آن‌ها در برخی مواقع
 - ✓ آشنایی با دعای سلامتی امام‌زمان (عج) و علاقه به زمزمه آن



✓خشنود کردن پیشوایان دین با کلام طیب و رفتار نیکو

✓علاقه به شنیدن قصه هایی درباره ایشان

۵ با برخی قصه‌ها و پیام‌های قرآن کریم آشنا شود.

✓اسامی برخی پیامبران: حضرت نوح(ع)، ابراهیم(ع)، موسی(ع)، عیسی(ع) و حضرت محمد(ص)

✓قصه‌های قرآنی کودکانه با تأکید بر جنبه لطف و رحمت خداوند

✓فعالیت‌های هنری برای آشنایی با کتاب قرآن کریم

✓علاقه برای به‌کارگیری برخی پیام‌های قرآن کریم: سلام علیکم، کلو من الطیبات، والصلح

خیر، وقولوا للناس حسنا، تعاونوا علی البر و التقوی، اقم الصلوه، واحسنوا، واستبقوا الخیرات،

و بالوالدین احسانا، الحمد لله، واشکروا نعمه الله، وثیابک فطهر، و انزل من السماء ماء

✓اسامی برخی خوراکی‌های قرآن کریم: عسل، عدس، شیر، زیتون، خرما، انجیر، انار، زنجبیل

✓اسامی برخی حیوانات قرآن کریم: زنبور، گوسفند، گاو، مورچه، فیل، پرستو، شتر، ماهی

۶ با برخی آداب احترام به قرآن کریم آشنا شده و به رعایت آن‌ها علاقمند شود.

✓گوش دادن به قرائت زیبای قرآن کریم

✓الگوگیری از برخی آداب احترام به قرآن کریم

۷ به شنیدن قرائت زیبای قرآن کریم و حفظ برخی سوره‌های کوتاه علاقمند شود.

✓زمزمه و تقلید از قرائت قرآن کریم

✓جمع خوانی و حفظ برخی آیات و سوره‌های کوتاه قرآن کریم: توحید، ناس، کوثر، عصر، نصر، حمد، قدر، تین،

فیل و پیام‌های کوتاه



گروه سنی دو تا چهار سالگی

۱ در برخی مواقع با الگو از والدین، کارها را با نام خداوند مهربان شروع کند.

✓گفتن «بسم الله الرحمن الرحیم» در آغاز غذا خوردن

✓گفتن بسم الله الرحمن الرحیم و ترجمه آن بهمراه والدین و مربی

✓گفتن کلمه «مهربان» همراه با نام خداوند به انجام کارهای خوب علاقه نشان

دهد.

✓سلام کردن

✓خوشحال کردن، همکاری، محبت و کمک کردن به دیگران



۲ اسم پیامبر گرامی اسلام(ص) را بداند.

✓ نام حضرت محمد(ص)

✓ اشتیاق به فرستادن صلوات در زمان شنیدن نام ایشان

۳ پیشوایان دین را دوست‌دار خود بداند.

✓ نام برخی پیشوایان دین

✓ صفات مهربانی و تمیز بودن ایشان

✓ علاقه به زمزمه دعای سلامتی امام‌زمان(عج)

✓ علاقه به شنیدن قصه‌های کوتاه و منظوم درباره ایشان

۴ با نام کتاب خداوند مهربان و برخی قصه‌ها درباره آن آشنا شود.

✓ قرآن کریم

✓ قصه‌های کوتاه و منظوم درباره قرآن کریم

✓ با آداب احترام به قرآن کریم آشنا شود.

✓ مشاهده آداب احترام به قرآن کریم (بوسیدن)

۵ به شنیدن قرائت زیبای قرآن علاقمند شود.

✓ جمع خوانی برخی آیات و سوره‌های کوتاه قرآن کریم (توحید، عصر و کوثر)



گروه سنی تولد تا دو سالگی

۱ در برخی مواقع به شنیدن «بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم» توجه نشان دهد.

✓ علاقه به تقلید گفتن بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم در شروع غذا خوردن، و تقلید صلوات فرستادن

✓ آشنایی با کلمه الله (نام خدا)

۲ به انجام کار خوب برای خانواده میل نشان دهد.

✓ رفتارهای خشنود کننده خانواده (سلام، تشکر، بوسیدن و نوازش)

۳ به قرائت زیبای قرآن واکنش نشان دهد.

✓ شنیدن قرائت زیبای قرآن

✓ بوسیدن قرآن



راهبردهای تربیت و یادگیری

راهبردهای تربیت و یادگیری؛ مجموعه‌ای از موقعیت‌ها، فعالیت‌ها و اقداماتی است که برای تحقق اهداف برنامه اتخاذ و به کار گرفته می‌شوند، و در سازماندهی و اجرای اثربخش محتوا نقش اساسی دارند.

به اقتضای ویژگی‌های رشدی کودکان در دوره پیش از دبستان، این راهبردها باید با تعامل حداکثری و آزادی عمل کودک تحقق یابد. هر فرصت و موقعیت بزنگاهی برای ارتباط با کودک و یادگیری وی است. زیرا تربیت و یادگیری کودک در موقعیت‌های واقعی زندگی عینیت می‌یابد.

راهبردهای تربیت و یادگیری در دوره پیش از دبستان، کودک محور بوده و با توجه به نیازهای اساسی او شناسایی و طراحی می‌شوند. این راهبردها فرصتی برای بیان عواطف و احساسات کودک و نیز شناخت خود و دنیای پیرامون هستند، به نحوی که او را در تعامل مؤثر با خود، خدا، خلق و خلقت کمک نماید. فرصت‌های تربیتی و یادگیری شامل شناسایی و ایجاد موقعیت‌های اثربخش در تعامل با کودکان است به نحوی که آن‌ها قادر باشند با توجه به آموخته‌های قبلی، تجارب اولیه و علایق خود درگیر فعالیت شوند و با درکی که نسبت به مفهوم یا کسب مهارت موردنظر به دست می‌آورند، بتوانند با به کارگیری آموخته‌ها و مهارت‌های کسب شده در رویارویی با مسائل و پرسش‌های جدید، راه حل‌ها و پاسخ‌های مناسب ارائه کنند.

آنچه در راهبردهای تربیت و یادگیری کودکان پیش از دبستان اهمیت داشته و آن را اثربخش می‌نماید، میزان تمرکز و درگیر شدن کودکان با موضوع و محتوای موردنظر است. از این رو ضروری است در انتخاب راهبردها ویژگی و علایق کودکان پیش از دبستان همواره در نظر باشد تا تربیت و یادگیری آن‌ها تضمین و محقق شود. فعالیت‌های یاددهی یادگیری محمل بسیار مناسبی بر جلب توجه، جذب و آماده کردن غیرمستقیم کودک برای تربیت و یادگیری هستند. از ویژگی‌های برجسته در طراحی و سازماندهی این فعالیت‌ها، در هم تنیدگی آن‌هاست. به نحوی که ممکن است چند فعالیت بصورت ترکیبی در چرخه یادگیری استفاده شوند. مسیر یا چرخه یادگیری مشتمل بر موارد زیر است:

- ✓ درگیرکردن و ایجاد چالش
- ✓ جستجوگری و کنجکاوی
- ✓ تبیین و توصیف
- ✓ ارزشیابی و بازخورد

فعالیت‌های یاددهی یادگیری متداول در دوره پیش از دبستان تحت عناوین زیر مطرح می‌شوند: قصه، شعر و سرود، بازی، نقاشی، حجم سازی (کاردستی)، نمایش خلاق، بحث و گفت‌وگو، مشاهده، آزمایش، گردش علمی تربیتی، فعالیت‌های قرآنی مانند: جمع‌خوانی و...، تماشای فیلم، کار با ابزار و فن آوری نوین (به تناسب سن، ظرفیت و نیاز کودکان).

این فعالیت‌ها در فرایند تولید محتوای آموزشی، با نگرشی تلفیقی به ساحت‌های تعلیم و تربیت و عناصر برنامه درسی ملی طراحی، و با هدایت مربی و در تعامل با کودک اجرا می‌گردند.

برای بهره‌مندی و اثر بخشی راهبردها و فعالیت‌های تربیت و یادگیری در دوره پیش از دبستان، توجه به معیارهای زیر ضروری هستند.

الف معیارهای عمومی

۱ فعالیت هدفمند است.

○ با استاندارد محتوای ذیل اهداف برنامه تربیت و یادگیری دوره پیش از دبستان هماهنگ است.

○ فعالیت برای تحقق جدول تلفیق اهداف طراحی شده است.

۲ فعالیت کودک نتیجه ادراکات، افکار و عواطف او است.

○ با ویژگی‌ها، نیازها و توانایی‌های عاطفی جسمی و ذهنی کودکان تناسب دارد. (در شعر ایجاز و چکیده گویی، کشف شاعرانه و خیال‌انگیز بودن، در نقاشی قابلیت تصویر شدن، در بازی عدم تأکید بر حفظ تعادل و چابکی به صورت همزمان...)

○ موضوع فعالیت واگرا است.

○ فعالیت فرآیند محور بوده و نتیجه گرا نیست و به حد خاصی از یادگیری تأکید دارد.

○ فعالیت از تمرکز بر آموزش تکنیک‌ها، شیوه‌ی کار و ابزار پرهیز می‌کند.

○ با فرهنگ، اخلاق، باورها و ارزش‌های دینی، فطری و عرفی مغایرتی ندارد.

○ محتوای فعالیت ساختاری منطقی دارد.

○ فعالیت مانع آزادی عمل و تفکر کودک نشود مانند عدم الگو دادن در نقاشی کشیدن.

۳ فعالیت از راهبردهای کودک محور استفاده می‌کند.

○ فعالیت بر اساس چرخه یادگیری طراحی شده است.

○ شرکت در فعالیت سبب تحرک جسم، حواس، تخیل، تفکر، عواطف و احساسات کودک می‌شود.

○ درگیر کردن و به چالش کشیدن کودک از طریق کلام از نتایج مشارکت در فعالیت است.

○ ایده‌ی طرح فعالیت جدید و جذاب است.

۴ یادگیری غیر مستقیم است.

۵ انجام مراحل فعالیت دارای راهنما یا روال مشخص است.

○ معرفی ابزار

○ اشاره به نکات ایمنی و بهداشتی

○ انتخاب چگونگی انجام فعالیت به صورت فردی یا گروهی

○ تبیین نقش مربی (حمایت، مشارکت و مشاهده‌گر)

○ ذکر منابع در رونویسی و نقل مطالب و اخذ ایده

۶ موقعیت‌های بازاندیشی، خودارزیابی، ارزیابی همسالان و اشتراک گذاری نتایج پیش بینی شده است.

۷ به امنیت و سلامت روان و جسم کودک (خطرات جسمی، عدم مقایسه کودکان از سوی مربیان و ...) توجه شده است.

۸ فرصت‌هایی برای مشارکت بیشتر همه‌ی کودکان ایجاد می‌شود.

۹ با تأکید بر شیوه‌های غیر مستقیم بازخورد از کودک دریافت می‌شود.

۱۰ فعالیت به شکل ترکیبی بر اساس چند راهبرد طراحی شده است.

۱۱ فعالیت در یک جلسه تمام می‌شود (لازم نیست فعالیت در جلسه بعد کامل شود). اگر چند فعالیت در جلسات مختلف، پیوندی از نوع پروژه دارند، هر فعالیت باید مستقل از سایر فعالیت‌ها باشد.

قصه یا داستان

۱. طرح قصه یا داستان (آغاز، میانه و پایان) کامل است.
۲. قصه یا داستان پیرنگ مناسب دارد.
۳. به شخصیت‌پردازی توجه شده است.
۴. قصه یا داستان باور پذیر است.
۵. استفاده ی منطقی از ابزارهای نوشتن شامل: توصیف/ صحنه‌سازی / استفاده به‌جا از گفت‌وگوهای پیش برنده جهت انتقال اطلاعات و سرعت بخشیدن به داستان و ...

شعر

۱. تناسب در بهره‌گیری از عناصر شعری (تخیل، عواطف، اندیشه و زبان) رعایت شده است.
۲. به موسیقی شعری (رعایت رابطه‌های آوایی کلام) توجه شده است.
۳. قواعد قالب انتخابی (چهار پاره، مثنوی، نیمایی و ...) رعایت شده است.

بازی

۱. به پرورش هماهنگ اندام‌های گوناگون کودک با تقویت دقت و تمرکز و عکس‌العمل به‌موقع توجه شده است.
۲. به بازی‌های بومی و سنتی مبتنی بر فرهنگ و آداب و رسوم ایرانی اسلامی توجه می‌شود.

نمایش خلاق

۱. به بداهه‌پردازی و خلق کردن در لحظه (عدم تأکید بر متن نمایشی) توجه شده است.
۲. بر امکانات و تجهیزات از پیش-تعیین شده در فعالیت تأکید نمی‌شود.
۳. همه‌ی کودکان در مراحل نمایش خلاق (در ایده‌پردازی، طراحی و اجرای نمایش) مشارکت دارند.

نقاشی

۱. بر ترسیم موقعیت به جای ترسیم یک شکل یا چیزی از یک کل تأکید شده است.
توضیح: منظور ترسیم موقعیت، توجه به خلاقیت و تفکر کودک است نه لزوماً ترسیم یک شکل معین، مانند این‌که به جای تأکید بر ترسیم خانه، از کودک بخواهیم یک خانه تمیز یا یک خانه پر جمعیت نقاشی کنند.
فعالیت تکه چسبانی با معیارهای نقاشی بررسی خواهد شد.

حجم سازی / کاردستی

۱. حجم ساخته شده را از زوایای متفاوت می‌توان دید. (به گونه‌ای که از هر منظر فرم متفاوت و ارزش ادراکی داشته باشد).



گردش علمی تربیتی

۱. زمینه‌ی بحث‌های گروهی با توجه به موضوع مورد مطالعه (قبل، در حین و پس از فعالیت) را فراهم می‌آورد.
۲. فرصت مناسب برای مشاهده دقیق محیط، مراحل انجام کار و تولید محصول را ایجاد می‌کند.
۳. برای جمع‌آوری اطلاعات و شواهد از طریق مصاحبه، طرح پرسش و ... در حین فعالیت موقعیت می‌سازد.

مشاهده

۱. برای جمع‌آوری شواهد و اطلاعات درباره یک موضوع یا یک رویداد، طرح ریزی مناسب صورت گرفته است.
۲. از چند حس برای کشف روابط بین اجزای پدیده‌های مورد مشاهده (مشاهده‌ی چند حسی) استفاده می‌شود.
۳. فرصت‌هایی برای تشخیص، مقایسه (تفاوت‌ها و شباهت‌ها)، ردیف کردن، دسته بندی و طبقه بندی فراهم شده است.
۴. توجه کودکان به جزئیات مورد مشاهده، بیان آن‌ها و مشخص کردن ترتیب رخ دادها جلب می‌شود.
۵. برای به اشتراک گذاشتن نتایج مشاهده و اصلاح آن فرصت ایجاد شده است.

بحث و گفت‌وگو

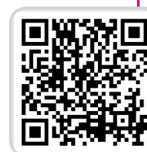
۱. برای طراحی بحث، هدف از وضوح کافی برخوردار باشد.
۲. شیوه‌های متفاوت برای بیان ایده‌ها (بارش فکری، تفکر زوجی، تحلیل موردی، ایفای نقش) پیش بینی شده است.
۳. از جنبه‌های متنوع و انواع تفکر برای درگیر کردن عمیق‌تر کودک با موضوع استفاده شده است.
۴. بر روی بحث (پرسیدن سوال، ایجاد وضعیت معماگونه، شرح مسئله به صورت قصه و ...) تمرکز وجود دارد.

آزمایش

۱. طراحی آزمایش و پیش بینی و آماده سازی وسایل توسط خود کودک انجام می‌شود.
۲. فرصت‌های لازم برای دستکاری در متغیر یا متغیرهای مورد مشاهده برای کودک ایجاد می‌شود.
۳. فرصت مناسب جهت مشاهده نتایج کار برای کودک پیش بینی و فراهم می‌شود.
۴. جهت تفسیر نتایج در شرایط و موقعیت‌های مشابه و گفت‌وگو درباره آن برای کودک فرصت‌های لازم در نظر گرفته شده است.

اُنس با قرآن

۱. انتخاب محتوا و مطالب از متن قرآن، یا درباره قرآن کریم و احادیث است.
 ۲. محتوا با اصول برنامه اُنس با قرآن دوره پیش از دبستان مطابقت دارد.
- مانند:** تأکید بر جنبه‌های لطف و رحمت الهی، آشنایی و یادگیری سوره‌ها و پیام‌های قرآنی همراه با بیان کودکانه



- و درک ساده از مفهوم قرآن
۳. محتوا با اصول و اهداف برنامه قرآن در دوره ابتدایی هماهنگ است (توالی محتوا، رسم الخط و...).
 ۴. انتخاب محتوا و مطالب از متن قرآن، یا درباره قرآن کریم و احادیث است.

زبان آموزی

۱. محتوا از انواع مهارت‌های چهارگانه پایه در زبان آموزی برخوردار است.
۲. از دو یا چند مهارت از مهارت‌های چهارگانه زبان آموزی استفاده شده است.



مربی (ویژگی‌ها و صلاحیت‌ها)

مربی از مهم‌ترین ارکان برنامه آموزشی و تربیتی است که در معنای عام آن شامل تمام منابع انسانی دست‌اندرکار در تربیت متربی است، اما در معنای خاص شامل فردی است که مستقیم در فرایند تربیت و یادگیری با کودک در تعامل است و آنچه در ادامه به عنوان صلاحیت‌ها و انتظارات می‌آید مربوط به ایشان است. نقش این دسته از مربیان در تربیت کودک آنقدر اهمیت دارد که در برخی از مواقع بیش از خانواده نیز مؤثر هستند زیرا کودک همواره از عمل و کلام او الگو گرفته و سعی می‌کند شبیه او باشد. مربی با صلاحیت و مجرب می‌تواند برنامه و محتوای ضعیف را ارتقا و بهبود بخشد و برعکس مربی غیر حرفه‌ای و غیر متعهد، معتبرترین برنامه‌ها را تنزل داده و بی اثر می‌نماید.

صلاحیت‌های مربی

- برخوردار از سلامت لازم برای انجام وظیفه
- دارای روحیه تعهد، مسئولیت‌پذیری و اخلاق حرفه‌ای
- علاقه به کودک و تربیت او مبتنی بر رویکرد فطرت‌گرایی توحیدی
- آشنایی با راهنمای برنامه تربیت و یادگیری در دوره پیش از دبستان و برنامه دوره دبستان (به منظور عدم هماهنگی و عدم تداخل با برنامه دوره ابتدایی)
- توانایی به‌کارگیری راهبردهای تربیت و یادگیری، دانش و فناوری‌های نوین در رشد و تربیت کودک
- توانایی طراحی و تولید محتوای تلفیقی
- آشنایی با برنامه زبان آموزی ویژه کودکان پیش از دبستان و توانایی انجام آن
- آشنایی با فعالیت‌های اُنس با قرآن و عترت ویژه پیش از دبستان و توانایی انجام آن
- توانایی تعامل و برقراری ارتباط با کودکان و والدین



- توانایی مشاهده، ارزیابی صحیح و استاندارد و مستندسازی فعالیت‌های کودک
- توانایی تعامل با والدین، مدیر، مربیان و انجام کار تیمی
- آشنایی با فرهنگ و آداب رسوم اجتماعی، دینی و ملی احترام به آن
- توانایی در حفظ و ارتقای سلامت و مراقبت از کودکان
- آشنایی با کودکان با نیازهای ویژه، حقوق و قوانین حمایت از کودک و خانواده و توانایی ارجاع به مراجع ذیصلاح
- مهارت تحقیق و انجام مطالعه علمی

خانواده (نقش و جایگاه)

با توجه به حساسیت بالای تربیت در هفت سال اول برنامه تربیت و یادگیری دوره پیش از دبستان، به نقش بی بدیل خانواده در تولیت و الگو بودن اهتمام جدی داشته و برای نخستین بار در نظام آموزش و پرورش کشور با مشارکت دادن جدی نمایندگان ایشان در تدوین و تولید این برنامه، به تعیین انتظارات از خانواده با عنوان راهنمای عمل برای ایشان پرداخته است.

در ادامه به موازات اهداف و شایستگی های مورد انتظار از کودک، انتظارات از مربی و خانواده بصورت توأمان تعیین شده است تا هم جهت و همراه با یکدیگر به تربیت کودکان، این امانت الهی بپردازند.

این اقدام با هدف تقویت بنیان خانواده و کمک به افزایش سطح توانایی ها و مهارت های خانواده در ایفای نقش تربیتی متناسب با اقتضائات جامعه اسلامی^۱ صورت گرفته است.

راهنمای عمل و انتظارات از مربی و خانواده

با توجه به ضرورت هماهنگی بین دو رکن مهم تعلیم و تربیت یعنی مربی و خانواده یا همان وحدت بین تربیت رسمی و غیر رسمی و همچنین به منظور کیفیت بخشی در اجرای برنامه و زمینه سازی برای تحقق هر چه بهتر اهداف هشتگانه این راهنما، ذیل هر هدف سعی بر راهنمایی و تبیین انتظارات از **مربی و خانواده** شده است.

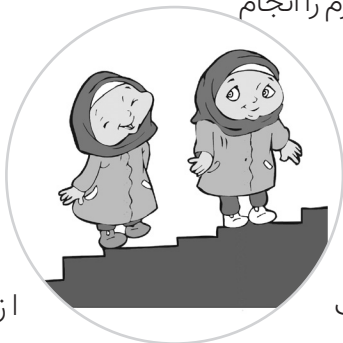


با شناسایی ویژگی‌ها و توانمندی‌های حسی حرکتی خود، رفتارهای متناسب با رشد و سلامت انجام دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ زمینه انجام فعالیت‌های دست‌ورزی مختلف را برای کودک یا با مشارکت خود فراهم کنند. مانند: خمیربازی، کاردستی، نقاشی و....
- ۲ بازی‌ها و فعالیت‌های حرکتی با کودکان انجام دهند مانند: گرگم به هوا، لی‌لی، بالا بلندی و... تا او بتواند مثلاً تعادل دو پایی یا تعادل روی یک پا را به خوبی انجام دهد.
- ۳ با فراهم کردن «تجربیات جدید» به تقویت همه حواس و مهارت‌های جسمی کودکان کمک کنند. مانند: کار با ابزارهای ساده، قیچی، بیلچه و...
- ۴ با کودکان صبحانه، نهار و شام و میان وعده را به طور منظم میل کنند. تغذیه کودک باید شامل مواد مغذی باشد نظیر میوه‌ها، سبزیجات، لبنیات، حبوبات و غلات و پروتئین و حتی المقدور از تغذیه ناسالم کودک (فست فود) پرهیز شود. والدین شام را ابتدای شب مصرف کنند.
- ۵ والدین و مربی بدون ایجاد محدودیت برای بازی و نشاط کودکان، مراقب رفتارهای پرخطر وی نسبت به خود و دیگران باشند. مانند: ایمنی در دوچرخه‌سواری، تاب‌بازی، دوری از ارتفاع، عدم دسترسی به مواد شیمیایی سمی، آتش‌زا و...
- ۶ بازی‌ها و فعالیت‌های حرکتی با کودکان انجام دهند مانند: گرگم به هوا، لی‌لی، بالا بلندی و... تا او بتواند مثلاً تعادل ۲ پایی یا تعادل روی یک پا را به خوبی انجام دهد.
- ۷ کودکان را در رعایت بهداشت فردی تشویق نموده و برای آنان الگو باشند. مانند: استحکام، پاکیزگی لباس، شست‌وشوی دست و صورت، کوتاه کردن مو، ناخن و....
- ۸ مربیان و والدین با کمک‌های اولیه و ضروری آشنا باشند تا در مواقع خطر اقدام لازم را انجام دهند.
- ۹ مربی با روش مشارکتی و با استفاده از مشاهده (کاربرد حواس) و شیوه‌ی پرسش و پاسخ، پروژه‌ایی را در زمینه‌ی اعضای بدن خود کودکان انجام دهد.
- ۱۰ همین‌طور که کودکان در الگوهای رشدی به هم مشابه‌اند ولی هر کدام از آن‌ها علائق، تجربیات و روش‌های یادگیری خودشان را دارند. بنابراین مربیان باید به تفاوت‌های فردی کودکان احترام بگذارند و به گونه‌ای به نیازهای کودکان پاسخ دهند که هر یک از



از

آن‌ها احساس راحتی کنند و آماده یادگیری باشند.

۱۱ مربی باید فضای بازی، مواد و ابزار و فرصت‌های لازم، برای بازی‌های خلاق و متفکرانه کودک را فراهم نماید.

۱۲ بهتر است در انتخاب و طراحی بازی به بازی‌های بومی و سنتی مناسب با سن کودکان را اولویت دهند.

۱۳ والدین در مسواک زدن منظم الگو باشند و استفاده از نخ دندان و مسواک زدن صحیح را به او یاد دهند.

۱۴ هر ۶ ماه یکبار کودک را به دندان پزشک ببرند و مراقب سلامتی دهان و دندان کودکان خود باشند.

۱۵ در میان وعده‌ها از خوراکی‌های طیب (مغید و تمیز) مانند: میوه‌ها و خشکبار استفاده کنند.

۱۶ کودکان خواب منظم، به موقع، مکان مناسب (جدا از والدین) و کافی (حداقل ۸ ساعت) داشته باشند.

۱۷ برای مراقبت زود هنگام از سلامتی و پیشگیری از آسیب و بیماری‌ها (بینایی، شنوایی، عادت مکیدن انگشتان و...) لازم است کودکان را تحت نظارت و درمان مراکز بهداشتی و درمانی قرار دهند.

۱۸ با کودکان درباره مراقبت از خود مانند: پوشاندن اعضای خصوصی بدن، عدم مشاهده اعضای خصوصی دیگران و پرهیز از ارتباط با افراد نا آشنا و ارتباط پرخطر با دیگران با بیان مثال و دلایل کودکانه و موقعیت مناسب (زمان پرسش کودک و...) گفت‌وگو نمایند.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ اعضای بدن کودک را هنگام بازی نام ببرند. با استفاده از روش پرسش از کودک بخواهند که با شنیدن هر عضو بدن به آن اشاره کند.

۲ بازی‌های جلوی آینه برای شناسایی بهتر کودک از شکل ظاهری و اعضای بدن خود انجام دهند.

۳ کودک را به انجام بازی‌های متناسب سن تشویق کنند. مثل دستدستی، سرسری، سینه خیزرفتن برای گرفتن شیء، چهار دست و پا رفتن به صورت مستقل و...

۴ فعالیت‌های حرکتی کودک را تکرار کنند تا کودک اعضای بدنش را بشناسد و لذت ببرد.

۵ با فراهم کردن محرک‌های حسی مختلف (بویایی، شنوایی و لامسه) به تقویت همه حواس کودک بپردازند.

۶ خواب و بیداری کودک را تنظیم کنند.

۷ در اوایل تولد مراقبت سلامت جسمی کودک و امنیت او حتماً به‌طور شبانه‌روزی باشند.

۸ مادر تا دو سال تمام شیر خود را که بهترین غذا برای کودک است با شیوه صحیح بدهد.

۹ پس از ۶ ماهگی و شروع تغذیه تکمیلی، غذای کودک سالم، طیب و شامل همه گروه‌های غذایی باشد.

- ۱۰ والدین و مربیان با کمک‌های اولیه و ضروری آشنا باشند تا در مواقع خطر اقدام لازم را انجام دهند.
- ۱۱ با توجه به سن کودکان و فعالیت حرکتی زیاد آن‌ها، مراقبت از خطرات را مد نظر قرار دهند.
- ۱۲ مربی باید در این دوره سنی به حرکات درشت کودک توجه و با طرح برنامه ای ساده این مهارت را تقویت کند.
- ۱۳ مربیان از خلاقیت شخصی خود برای ایجاد عادات صحیح غذایی در کودکان خود بهره بگیرند
- ۱۴ مربیان در این گروه سنی لازم است که فعالیت‌ها را در قالب صدا و تصویر تلفیق کنند. برای مثال: توجه به ظاهر خود در پوشش (چه رنگی، چه لباسی)، هیجان در تن و لحن صدا.
- ۱۵ والدین غربالگری‌های سلامتی را طبق برنامه مرکز بهداشت یا خانه بهداشت انجام دهند و واکسن‌های مربوطه را تزریق نمایند.
- ۱۶ با ایجاد محیطی سرشار از محبت، آرامش و امنیت، به سلامت روحی و جسمی کودک توجه کنند تا بتوانند کودکی با نشاط و سالم پرورش دهد.
- ۱۷ با توجه به تاثیر تغذیه والدین بر سلامتی جسم و روح کودک، لازم است غذای مادر سالم و طیب (مفید، حلال، تمیز) باشد.
- ۱۸ در اوایل تولد مراقبت سلامت جسمی کودک و امنیت او حتماً به‌طور شبانه‌روزی باشند.





گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ هنگام تفریح و بیرون بردن در فرصت‌های مناسب کودکان را به مشاهده نعمت‌های خدا و لذت از تماشای آن‌ها تشویق کنند. مانند: درختان، آسمان، پرندگان و ...
- ۲ در مراقبت و حفظ محیط زیست (محل، طبیعت و...) و پاکیزگی آن الگوی کودکان باشند، و توجه آن‌ها را به استفاده صحیح از نعمت‌های خدا جلب کنند و سعی کنند به کودکان خوش بگذرد.
- ۳ با نگهداری از گیاه در منزل و مرکز، مراقبت از آن‌ها را تا حد امکان به کودکان بسپارند.
- ۴ کودکان را با حفظ محیط زیست، تفکیک زباله و بازیافت آشنا کنند.
- ۵ اهمیت و ارزش نان و غذا و پرهیز از اسراف آن‌ها را در موقع غذا خوردن به کودکان تأکید کنند.
- ۶ برای استفاده مجدد از وسایل دور ریختنی در ساخت کاردستی، کودکان را تشویق کنند.
- ۷ کودکان را با آلوده کننده‌های محیط اطراف مثل (آب، هوا، پارک جنگلی و...) آشنا کنند.
- ۸ از خود کودکان برای مرتب کردن کلاس، مرتب کردن سفره صبحانه و میان وعده کمک بگیرد.
- ۹ هر ساله در ۵ ژوئن همزمان با نیمه خرداد ماه در سراسر جهان به مناسبت روز جهانی محیط زیست در مهد کودک به شکل متنوعی جشن برگزار شود.
- ۱۰ با مطالعه منابع معتبر از جمله رساله امام سجاد (علیه السلام) کودکان را با حقوق محیط زیست (حیوانات، کوه، دریا، جنگل، رود و...) آشنا کند.
- ۱۱ به کودکان یاد دهد وقتی که در دل طبیعت می روند خوب مشاهده کنند، کنجکاو کنند، بشنوند و در عین این که از صدمه و تخریب محیط پرهیز کنند، تجربیاتشان را برای کلاس بیاورند و گزارش کنند.
- ۱۲ کودکان را با مصرف بهینه (آب، برق، گاز، مواد غذایی، نان و...) آشنا سازد.
- ۱۳ کودکان را با سواد مالی (آشنایی با کارت بانکی، پول، پرداخت پول برای خرید و...) آشنا کند.
- ۱۴ ۲ مخزن مجزا برای زباله‌های تر و خشک داشته باشند و کودک را با حفظ محیط زیست و بازیافت آشنا کنند.
- ۱۵ در نظافت خانه از کودکان کمک بگیرند.



- ۱۶ فرصت آشنایی کودک را با محله، کوچه‌ها و خیابان‌های اطراف و همسایه‌ها فراهم نمایند.
- ۱۷ در فرآیند تهیه ملزومات از مراکز خرید، با توجه به ضرورت و نیازهای کودک به او حق انتخاب و اظهار نظر بدهند.
- ۱۸ در مغازه یا رستوران به کودک حق انتخاب بدهند تا در یک سطح مشخصی از قیمت، خوراکی سالم برای خود انتخاب کند.
- ۱۹ در مراقبت از وسایل شخصی و عمومی به عنوان الگوی مناسب کودکان باشند؛ تا کودکان با الگوگیری از آن‌ها به حفظ و نگهداری صحیح از اسباب بازی‌های و سایر وسایل شخصی علاقمند شوند.
- ۲۰ با تعیین قواعدی برای میزان خرید کودک، به او یاد دهند که در تمام خریدها، نیاز نیست که حتماً جنس و وسیله‌ای برای او تهیه شود.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ الگوی خوبی برای آلوده نکردن محیط زیست و طبیعت و پاکیزگی باشند.
- ۲ با استفاده صحیح از منابع اطراف برای کودک الگوی عملی باشند.
- ۳ غذا را در حد و اندازه کودک بدهند و اگر فکر کردند که کودک سیر نشده مجدداً برای وی غذا بریزند به این شکل کودک این الگو را یاد می‌گیرد.
- ۴ فرزند خود را برای گردش، تفریح و بازی به طبیعت و پارک و نمایشگاه‌های گل و گیاه و باغ وحش و ... ببرند.
- ۵ با توجه به سن فرزند و فعالیت حرکتی زیاد وی، مراقبت از خطرات را مد نظر قرار دهند.
- ۶ در برخی خریدها کودک را به همراه خود ببرند.
- ۷ امکانات رفاهی بیش از حد نیاز مانند انواع مختلف اسباب بازی و تفریحات را برای او فراهم نکنند.





گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ والدین و مربی برای بیان افکار و احساسات خود درباره زیبایی‌های مخلوقات و محیط از کلمات زیبا و طیب استفاده کنند، تا کودکان به انجام این رفتار تشویق شوند.
- ۲ کودکان را به توصیف تجربه چند حسی خود از مخلوقات ترغیب کنند. مثلاً موقع باریدن باران به دیدن و شنیدن صدای باران، گرفتن دست زیر باران برای لمس کردن، بوییدن رایحه آن ترغیب کنند.
- ۳ برای کودکان قصه، شعر، لالایی و ترانه‌های بومی و فرهنگی بخوانند.
- ۴ محیط اطراف کودک با محرکات (رنگ و تصاویر) با نشاط، زیبا و مناسب با فرهنگ ایرانی اسلامی تزئین شود.
- ۵ کودکان را به انجام فعالیت‌های مختلف هنری مانند: کشیدن نقاشی، درست کردن کلاژ و کاردستی و برپایی نمایشگاه، هدیه آن‌ها به اقوام، نزدیکان و دیگران در مناسبت‌ها تشویق کنند.
- ۶ موسیقی‌های طیب و کلمات و آواهای مناسب، صوت زیبا، کوتاه و کودکانه از قرآن پخش کنند.
- ۷ برای کودکان قصه‌های کودکانه (کهن ادبی و قرآنی) تعریف کنند و در خصوص شخصیت‌ها و اتفاقات آن با هم گفت‌وگو کنند.
- ۸ با قصه گوئی و نمایش خلاق زمینه ابراز احساسات و عواطف کودکان فراهم کنند.
- ۹ به کودکان فرصت بیان داستان هایشان را که در قالب نقاشی، ساخت و بازی انجام می دهند، فراهم سازند.
- ۱۰ حواس پنج گانه کودک (حواس بینایی، شنوایی، بویایی، چشایی و لامسه) از اولین و مهم‌ترین ابزارهای کودکان برای درک و دریافت دنیای پیرامونشان است که تقویت آن از طریق برنامه‌ها از مهمترین وظایف یک مربی است.
- ۱۱ به کودکان اجازه و فرصت جان‌بخشی به تخیلات خود را دهند. مربی زمانی را در هفته به گفت‌وگوی آزاد اختصاص دهد.
- ۱۲ حداقل یک وقت یا یک پروژه به فعالیت‌های هنری در روز اختصاص داده شود (نقاشی، کاردستی، سفالگری، نمایش خلاق، تئاتر، ترکیب رنگ‌ها).
- ۱۳ طرح ریزی مرکز به شکلی که بشود در آن، دست سازه‌های کودکان را به همسالان، والدین آن‌ها و کارکنان مرکز نمایش داد. این به گسترش ایده و کشف کودکان در طول زمان کمک می کند.
- ۱۴ صحبت‌های قصه‌گونه و جملات شعرگونه فرزند خود را جدی گرفته و صبورانه گوش کنند.



۱۵ در هنگام پهن کردن سفره والدین می‌توانند کودک را دعوت به مشارکت نموده و اجازه تزئین سفره را به او بدهند تا به افزایش حس مشارکت و زیبایی شناختی کودک کمک شود.

۱۶ در تزئین خانه، پوشاک، ظروف با صنایع دستی و محصولات فرهنگ و نقش‌های سنتی ایرانی اسلامی کوشا باشند.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ کلماتی که در مکالمه با کودک به کار می‌برند ساده، طیب و زیبا باشد.
- ۲ صوت زیبا و کوتاه از قرآن برای کودک پخش کنند و خود مربی هم بخواند.
- ۳ محیط اطراف کودک با محرکات (رنگ و تصاویر) با نشاط، زیبا و مناسب با فرهنگ ایرانی اسلامی تزئین شود.
- ۴ مادر و مربی قصه، شعر و لالایی‌های زیبای بومی و فرهنگی منظوم برای کودک به‌ویژه هنگام شیردهی و خواب بخوانند.
- ۵ والدین و مربی صحبت‌های کودکانه کودک را در خصوص وقایع صبورانه گوش کنند.
- ۶ امکان نقاشی، دست ورزی و سایر فعالیت‌های هنری ساده را برای شیر خوار فراهم کنند.
- ۷ تمام آثار هنری کودک را تشویق کنند و بیش از نتیجه به آزادی عمل، تلاش و ذوق او توجه نشان دهند.

- ۸ مربی و والدین توجه او را به قسمت‌های مختلف محیط زندگی و مرکز جلب کنند و نام آنها را ببرند.
- ۹ در رابطه با کودک در این سن از کلمات ساده، جملات دو سه کلمه‌ای با تن صدای آرام و مهربان استفاده شود
- ۱۰ مربی که با این گروه سنی کار می‌کند بهتر است در کنار علاقه مندی مهارت لازم برای خواندن شعر و لالایی داشته باشد.
- ۱۱ کودکان از قصه‌های منظوم لذت می‌برند مربی هفته‌ها آن داستان را تکرار کند.
- ۱۲ طراحی فعالیت‌هایی جهت تقویت بینایی، شنیداری، و سایر حواس وی که از دل طبیعت انجام گیرد (گنجینه‌ای از صداها، بوها، مزه‌ها، دیداری)
- ۱۳ طراحی موقعیت‌های متنوعی که کودک را ترغیب به توجه و دقت نسبت به محیط اطرافش می‌کند.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ کودکان را در برخی تصمیم‌گیری مخصوصاً تصمیمات مربوط به خودشان مشارکت دهند.
- ۲ مقررات منطقی و مناسب سن کودک تعیین کرده و اجرای آن را پی‌گیری کنند. مانند: زمان و محل خواب و غذا خوردن، زمان استفاده از تلویزیون و...
- ۳ مسئولیت‌های کوچک متناسب با سن مثل سفره پهن کردن یا کمک در شستن ظروف را به کودک بدهند.
- ۴ پوشش مربیان و همچنین اعضای خانواده در مقابل هم متناسب و با حیا باشد و کودک را برای آراسته بودن، نظافت و پوشش مناسب فرهنگ تشویق کنند.
- ۵ مربیان و والدین در عمل الگوی عینی و مناسب برای کودک خود باشند تا زمینه انجام رفتارهای پسندیده در ایشان فراهم شود. مانند: سلام کردن، تشکر کردن، پوشش مناسب، آداب غذا خوردن، راستگویی و امانت داری و...
- ۶ در موقع رفتن به اماکن زیارتی و فرهنگی ضمن توجه به تحمل کودکان و لذت بردن آن‌ها، و به سؤالات ایشان پاسخ و توضیحات ساده بدهند.
- ۷ مربیان نسبت به نمادهای ملی مثل پرچم یا سرود ملی و نمادهای مذهبی مثل بیرق عزای امام حسین علیه السلام احترام بگذارند و دلیل آن را برای کودکان توضیح دهند.
- ۸ مراسم ملی مثل عید نوروز و مراسمات دینی مثل عید مبعث را برگزار کنند و دلیل برگزاری آن‌ها را به زبان ساده برای کودک بیان کنند.
- ۹ در آذین بندی برای جشن‌ها و مناسبت‌های مختلف در مرکز یا مهد، کودک را مشارکت دهند.
- ۱۰ قهرمانان ایرانی و اسلامی مثل امام خمینی (ره) و شهید سلیمانی و برخی دانشمندان و شعرا را به زبان قصه و اشعار کودکانه و... معرفی کنند.
- ۱۱ صدای اذان را در مرکز پخش کنند و حتی الامکان نماز جماعت بخوانند.
- ۱۲ در معرفی اقوام با تصویر و عروسک درباره ویژگی‌ها و نوع زندگی مردم (شهر، روستا، عشایر) گفت‌وگو کرده و به پرسش‌های کودکان با حوصله پاسخ دهند.
- ۱۳ مربیان هیجانات اصلی خود را به طور مناسب بروز دهد. مثلاً ناراحتی یا خوشحالی خود



را بدون افراط و تفریط نشان دهند.

۱۴ مربیان به هیجانانگیز کودکان، پاسخ مناسب دهد. مثلاً به ترس‌های کودکی توجه کنند و با سرزنش و کوچک‌نمایی آن‌ها نادیده نگیرند.

۱۵ کودکان را بخاطر اشتباهاتش سرزنش و تحقیر نکنند و پذیرش غیر مشروط را نشان دهند.

۱۶ همواره کودکان را بخاطر پیشرفت و موفقیت‌های کوچک مورد تشویق کلامی، غیر کلامی و فعالیتی قرار دهند.

۱۷ مربی کودکان را با احساس‌های مثبت و منفی اصلی با نقاشی، ایموچی‌ها، عکس و ... آشنا کند.

۱۸ مربی کودکان را در استفاده از احساس‌ها در موقعیت‌های متفاوت کمک کند برای مثال: موقعی که کسی فوت کرده، آدم‌ها چه احساسی دارند؟ موقعی که عروسیه‌چطور؟ موقعی که کار ارزشمندی انجام میدیم؟ و...

۱۹ با نگهداری گل و گیاهان یا کاشت سبزیجات در مرکز کودکان را به مراقبت از آن‌ها تشویق کنند.

۲۰ کودکی را با مشاغلی که روزانه با آن‌ها روبرو می‌شود؛ آشنا کنند و در مورد مضرات عدم وجود آن‌ها با کودکی گفت‌وگو کنند.

۲۱ مراحل تولید و ساخت وسایل و محصولات مورد استفاده در زندگی روزانه (نان، لبنیات، عسل) را در حد ساده به کودکی یاد دهند.

۲۲ ضمن توجه به اهمیت تهیه رزق حلال و طیب، کودکی را از نتایج برخی مشاغل کاذب آگاه کنند.

۲۳ به دنبال استعدادیابی و انتخاب شغل از این سن برای کودکی نباشند.

۲۴ برای خرید کالای ایرانی و تأکید بر این موضوع، الگوی عملی برای کودکی باشند و کودکی را برای خرید از کالای ایرانی و ملی دعوت کند.

۲۵ توجه کودکی را به علامت استاندارد، سلامت و تاریخ تولید و انقضاء، جلب کنند.

۲۶ تهیه برنامه‌های خانه مدرسه به مناسبت‌های خاص جهت حفظ ارتباط بین مدرسه و خانه و همچنین احساس تعلق، محبت و حمایت میان کودکی و خانواده باشد.

۲۷ مربی با کمک خود کودکی قوانین و ارزش‌های کلاس را به تصویر کشیده و در کلاس نصب کرده تا کودکی کاملاً در جریان باشند.

۲۸ انتظار می‌رود که آداب اجتماعی (سلام کردن، اجازه گرفتن، خداحافظی، تشکر، آداب غذا خوردن) را در قالب برنامه‌ها و روش‌های متنوع آموزش دهد.

۲۹ به کودکی در کلاس متناسب با توانمندی آن‌ها مسئولیت داده شود و به صورت چرخشی همه کودکی یکبار تجربه مسولیت‌های مختلف را داشته باشند.

۳۰ مربی حتماً مهارت همدلی داشته باشد و در رابطه با کودکی از آن بهره‌مند گردد.

۳۱ مربی، خود علاقمند به افتخارات ملی و قهرمانان کشورش باشد و برنامه‌هایی در این زمینه برای آشنا کردن کودکی کلاسش ترتیب دهد.

۳۲ مربی نسبت به مسائل آنی که بین کودکی در کلاس پیش می‌آید، مهارت و توانمندی لازم برای حل تعارض را داشته باشد.

۳۳ کودکی را با مشاغل ضروری در جامعه (آتش‌نشان، اورژانس، پلیس، معلم...) آشنا سازد و راه‌های ارتباطی با آن‌ها را آموزش دهد.

۳۴ بازدید گروهی از محیط‌های کاری مشاغل مختلف را انجام دهند.



۳۵ از کودکان بخواهد که بعد از ساخت دست سازه خودشان احساسشان را با کلاس در میان گذارند.

۳۶ فضای حاکم بر خانه، سرشار از محبت، نشاط و شادی، همکاری و حمایت باشد و از فرصت‌های با هم بودن برای تعامل و شادی استفاده کنند. مانند: زمان غذا خوردن، بازی و دورهمی و...

۳۷ در احترام به بزرگترها به ویژه پدر بزرگ و مادر بزرگ و کهن سالان الگوی کودکان خود باشند.

۳۸ والدین وقت کافی برای فرزندان بگذارند تا همانند سازی برای نقش جنسیتی آینده آنها به خوبی انجام گیرد تا زمینه پذیرش نقش پدر برای پسران و نقش مادر برای دختران فراهم شود.

۳۹ در بازی‌ها کودک را آزاد بگذارند تا با تمایل و بدون اجباری وسایلش را به دوستش بدهد. در صورت انجام، او را تشویق کنید.

۴۰ بعضی از نیازهای غیر فوری کودک (درخواست خرید برخی اجناس و...) را با تاخیر منطقی و مناسب سن و خصوصیات کودک برآورد کنند تا روحیه تاب آوری و صبوری در ایشان تقویت شود.

۴۱ کودکان را در برخی مناسبت‌های ملی و مذهبی با در نظر گرفتن نشاط و حوصله (زمان و محیط مناسب) به همراه ببرند مانند: جشن اعیاد و میلاد اهل بیت (ع)، راهپیمایی ۲۲ بهمن و...

۴۲ در مسافرت‌ها درباره ویژگی‌ها و نوع زندگی مردم (شهر، روستا، عشایر) گفت‌وگو کرده و به پرسش‌های کودکان با حوصله پاسخ دهند.

۴۳ والدین الگوی عملی در مواقع حساس و برخورد با هیجانات باشند. مثلاً در مواقع خشم خود را کنترل کرده و از کوره در نروند.

۴۴ همه اعضای خانواده به هم احترام بگذارند و راجع به مسائل شان با هم گفت‌وگو کنند.

۴۵ در بازی‌های ایفای نقش، مشاغل مختلف را نمایش دهند.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ والدین در منزل و مربیان در مرکز محبت شان نسبت همدیگر و کودک را بروز دهند، چون در ضمیر ناخودآگاه کودک ثبت و ضبط می‌شود.

۲ کودکان را با اسم خودش به همراه القاب محبت‌آمیز و هویت بخش نام ببرند.

۳ مربیان و والدین در عمل الگوی عینی و مناسب برای کودکان خود باشند تا زمینه انجام رفتارهای پسندیده در ایشان فراهم شود. مانند: سلام کردن، تشکر کردن، آداب غذا خوردن و...

۴ پوشش مربیان در مرکز و اعضای خانواده در منزل متناسب و با حیاء باشد.

- ۵ اعضای خانواده و کارکنان مرکز نام همدیگر را با احترام ببرند و با احترام همدیگر را صدا بزنند.
- ۶ صدای اذان را در مرکز و منزل پخش کنند و حتی الامکان اذان بگویند و در حضور کودک نماز بخوانند.
- ۷ آذین‌بندی برای جشن‌ها و مناسبت‌های مختلف در خانه و مرکز را کودکان مشاهده و در صورت تمایل مشارکت کنند.
- ۸ از تصاویر قهرمانان ایرانی و اسلامی مانند امام خمینی(ره) و شهید سلیمانی در مرکز استفاده کنند.



- ۹ به نیازهای کودکان فوراً و با حساسیت پاسخ دهند تا دل‌بستگی ایمن و اعتماد در وی شکل گیرد.
- ۱۰ اعضای خانواده و مربیان هیجان‌ات خود را به شکل صحیحی بیان کنند.
- ۱۱ اعضای خانواده و مربیان در مواجهه با هیجان‌ات ظاهراً غیر منطقی کودک سعه صدر داشته باشند، زیرا کودک بدلیل رشد ناکافی تکلم، نمی‌تواند هیجان‌های خود را به خوبی بیان کند.
- ۱۲ به کودکان در خانه یا مرکز احترام بگذارند و خواسته‌های او را اجابت کنند.
- ۱۳ چند شغل پرکاربرد (راننده، نانوا و بقال) را در داستان‌ها به زبان ساده برای کودک تعریف کنند تا با اسامی و کارهای آن‌ها آشنا شود.



۱۴ از اجناس و تولیدات ملی با نمادهای ایرانی (نقش‌های ایرانی و زبان فارسی) در وسایل مهدکودک مرکز استفاده کنند.

۱۵ عروسک‌ها و وسایل بازی خارجی که مغایر با ارزش‌های بومی و فرهنگی است خریداری نکنند و از اسباب بازی ایرانی که هر ساله در جشنواره کانون پرورش فکری برپا می‌شود خریداری کنند.



۱۶ کودک در زمانی که به تنهایی مشغول فعالیت با شیئی است، حواس او را پرت نکنند.

۱۷ مربی به دلیل حس علاقه بیشتر به کودکی، توجه خود را نسبت به کودکان دیگر کم نسازد و توجه به همه کودکان به یک اندازه باشد.

۱۸ مربی با شیرخوار تماس پوستی و لمسی داشته باشد و به او عشق و محبت را اینگونه نشان دهد.

۱۹ مربی به حس مالکیت کودک احترام گذارد و از کودک انتظار نداشته باشد که وسیله اش را به دوستش بدهد.

۲۰ به حس خودمختاری کودک در این دوره سنی اهمیت دهند.

۲۱ مربی انتظار این را نداشته باشد که کودکان با یکدیگر با یک وسیله بازی کنند. هنوز کودک به این مرحله رشد اجتماعی (بازی مشارکتی) نرسیده است.

۲۲ در هنگامی که کودک احساسی را به نمایش می‌گذارد، مربی واکنش مناسب با احساسش بدهد که کودک به مرور به درک احساس در موقعیت‌ها پی ببرد.

۲۳ اعضای خانواده با محبت فراوان با کودک صحبت کنند و برخورد نمایند.

۲۴ والدین حامی (روانی، عاطفی و...) یکدیگر و اعضای خانواده باشند و کودکان را از این نوع حمایت‌ها مطمئن سازند. مانند بازی‌های تعاملی، تأیید، تشویق



با علاقه به کاربرد زبان فارسی، توانش ارتباطی خود را با کلام طیب ابراز کند.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ در سخن گفتن، کلمات و جملات را به طور صحیح، شمرده، با دقت و لحن و آهنگ مناسب ادا کنند، و به این مهارت در سخن گفتن کودکان خود نیز توجه کنند.
- ۲ مربی، کارکنان و اعضای خانواده در صحبت کردن و رفتار با همدیگر از کلمات زیبا و طیب استفاده کنند. یادمان باشد تاثیر آموزش های پنهان سریع و ماندگارتر است.

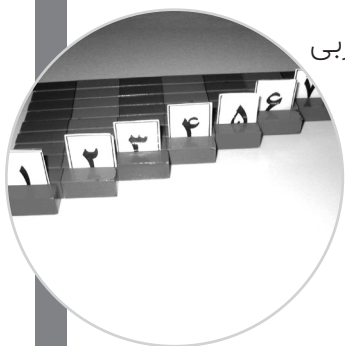


- ۳ مربیان برای گفت و شنود با کودکان وقت بگذارند، به صحبت های آنان صبورانه گوش بدهند و کودکان را به ادامه صحبت تشویق کنند.
- ۴ پرسش های کودکان را بی پاسخ نگذارند برای سئوالاتی که پاسخ آن ها را نمی دانند با مشورت یا تحقیق کنند.
- ۵ با حفظ زبان مادری کودکان را به یادگیری زبان فارسی بعنوان نماد هویت ایرانی تشویق نمایند.
- ۶ یادگیری خواندن و نوشتن زبان فارسی را به برنامه رسمی آموزش و پرورش در دوره ابتدایی بسپارند و از آموزش های زود هنگام بپرهیزند.
- ۷ مربی فعالیت هایی در زمینه دقت و توجه در شنیدن زبان رسمی و ملی کشور طراحی کند.
- ۸ مربی تعداد لغات کودکان را با بازی ای مثل حدس زدن کلمه با دادن ویژگی های آن کلمه یا خالی گذاشتن ابتدا یا انتهای کلمه افزایش دهد.
- ۹ اعضای خانواده راجع به وقایع روزانه با هم گفت و گو کنند.
- ۱۰ از اجبار و تحمیل آشکار و پنهان یادگیری زبان خارجی به کودکان بپرهیز کنند.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ سخن گفتن کودکان را صبورانه گوش دهند و تشویق کنند.
- ۲ با کودکان با جملات ساده، لحن مناسب، چهره بیانگر، چهره به چهره و هم قد شدن با وی صحبت کنند.
- ۳ از واژگان فارسی و طیب استفاده کنند تا خزانه واژگان زبان فارسی کودک افزایش بیابد.
- ۴ والدین و مربیان اشیای پیرامون و وسایل مرکز را به او نشان دهند، اسم آنها را بگویند تا با تکرار آنها، خزانه واژگان وی تقویت گردد.
- ۵ تعامل بیشتر با شیرخوار پایه گذار یادگیری اجتماعی شیر خوار است. پس نیازمند است که مربی تعامل و گفت‌وگوی خود با شیرخوار را افزایش دهد.
- ۶ خانواده و مربیان باید شیرخواران را در تعامل مناسب و کافی با یکدیگر قرار دهند تا توانایی زبانی آنها افزایش یابد.
- ۷ خانواده و مربیان باید سرخ‌های کودک را یاد بگیرند تا بدانند چه موقعی شیرخوار آنها را دعوت به گفت‌وگو یا بازی می کند .
- ۸ کودکان به پیام‌های غیرکلامی بسیار دقت می کنند به همین علت والدین و مربی جهت هر درخواستی از زبان بدن و اشاره حتماً استفاده کنند.





برای بهره‌مندی صحیح از رسانه‌ها، رفتارهای مناسب انجام دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ میزان استفاده از رسانه‌های دیجیتال (به غیر از زمان آموزش) نباید بیش از ۲ ساعت در روز باشد.
- ۲ کودک را در معرض پویانمایی و بازی‌های حاوی خشونت یا دارای رده بندی سنی بالاتر یا نامناسب با ارزش‌های فرهنگی قرار ندهند.
- ۳ حتی‌المقدور محل ویژه ای برای کتابخانه اختصاص دهند.
- ۴ کودکان را با برخی از رسانه‌های مناسب (کتاب، نرم‌افزار، فیلم، مجله، بازی‌های رایانه‌ای) و محتوای مفید و مناسب آن‌ها آشنا کرده و چگونگی استفاده از آن را یاد بدهند.
- ۵ مربی کارگاهی برای قانع کردن و جلب حمایت والدین برای کمتر استفاده نمودن از لپ‌تاپ، تبلت و تلفن همراه حتی برای بازی کودکان در این سن.
- ۶ مربیان در کلاس از تلفن همراه برگزار کند.
- ۷ اعضای خانواده الگوی مناسب در مصرف متعادل رسانه‌ها و وسایل الکترونیکی (بدور از وابستگی) برای کودک باشند.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ کتاب‌های مختلف از جمله تصویری برای کودک بخوانند و امکان ورق زدن و لمس کردن کتاب را برای کودک فراهم کنند.

- ۲ از قرار دادن کودک در معرض موسیقی‌های ناموزون و نامناسب اجتناب کنند.
- ۳ کودک را تا ۲ سال در معرض تلویزیون و موبایل و رسانه‌های تصویری قرار ندهند.
- ۴ فعالیت‌های خواندنی جذاب برای کودک فراهم کنند.
- ۵ والدین الگوی خواندن کتاب برای فرزندان باشند.
- ۶ اعضای خانواده الگوی مناسب در مصرف متعادل رسانه‌ها و وسایل الکترونیکی (بدور از وابستگی) برای کودک باشند.





با به‌کارگیری مهارت‌های پایه یادگیری و تفکر، سازندگی خود را بروز دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ چالش‌هایی برای تقویت کنجکاوی و جستجوگری کودکان فراهم کنند. ترجیحاً این چالش‌ها در زندگی روزمره کودکان باشند. مانند: «چگونه فضای مهد یا مرکز را زیباتر کنیم، چگونه از وسایلی که داریم بهترین استفاده کرده و لذت ببریم؟»
- ۲ به کودکان آزادی عمل، فرصت مشاهده، کسب تجربه و کنجکاوی داده و اجازه انتخاب و تصمیم‌گیری دهند.
- ۳ کودکان را در معرض استفاده از وسایل و ابزارهای علمی و فناوری قرار دهند. مانند: ذره بین، آهن ربا، لگو، جورچین و...
- ۴ کودکان را در معرض مسائل و چالش‌هایی قرار دهند؛ تا بتوانند با تفکر، دقت و پی‌گیری، راه حل ارائه دهند. مانند: تکمیل قصه‌های ناتمام توسط کودک، مطرح کردن نیازهای روزمره و چگونگی رفع آن
- ۵ در مواجهه با سؤالات کودکان، به جای پاسخ‌های زود هنگام و کلیشه ای، فرصت فکر کردن داده شود.
- ۶ در مسائلی که برای کودک پیش می‌آید؛ زمینه‌ای فراهم کنند که ابتدا کودک راه حل آنها را ارائه دهد (حتی اگر راه حل نادرست باشد).
- ۷ با همفکری کودکان در مورد درستی یا نادرستی برخی رفتارها و پیامدهای آنها دلایل منطقی ارائه دهند.
- ۸ با ایجاد فرصت‌های جدید برای کودکان، به شکل‌گیری ایده‌ها و اهداف جدید کمک کنند.
- ۹ به ساخت وسایل و تهیه خوراکی‌ها اهمیت داده و در انجام آن، کودکان را مشارکت دهند. مانند: شیرینی، ابزار تزئینی.
- ۱۰ با تشویق کودکان در انجام کارها، روحیه پشتکار و تلاش را در آنها برای دستیابی به هدف افزایش دهند.
- ۱۱ مربی خودش به تفکر واگرا رسیده باشد و سعی کند در برنامه هایش کودکان را به استفاده از تفکر واگرا تشویق کند.
- ۱۲ با کمک خود کودکان راه حلی برای موضوعات پیدا کنند.
- ۱۳ مربی از زبان امکان در کلاس استفاده کند و بچه‌ها فرصت برای ایده و خلق راه حل داشته باشند.
- ۱۴ مربی به راه حل‌های کودک نخندد چرا که می‌تواند راه حل‌ها روزی به واقعیت تبدیل شوند.
- ۱۵ طیف گسترده‌ای از مواد طبیعی و بازیافتی مانند: سنگریزه، شن، برگ، علف، دانه، مخروط، نوارهای پارچه ای، بطری‌های پلاستیکی، نخ و گونی، موزاییک و بافتنی را جهت تولید و ساخت فراهم کند.

- ۱۶ مربی منابع و مواد را به شکلی منظم مرتب کند تا بچه‌ها به راحتی دسترسی داشته باشند و از سوی دیگر کودکان قدر و ارزش منابع را بدانند.
- ۱۷ مربی از دست سازه‌ها و آثار هنری کودکان کلاسش برای ابراز محبت و تشکر به دیگران هدیه دهد.
- ۱۸ کتاب و کتابخوانی در زندگی والدین پررنگ باشد و در ساعاتی از روز به مطالعه بپردازند.
- ۱۹ استفاده از فضای مجازی با حضور و نظارت والدین در زمان معین و هدفمند باشد. مانند: استفاده از نرم‌افزارها و سایت‌های علمی.
- ۲۰ در اجرای پروژه‌های تعیین شده توسط مرکز آموزشی، با حمایت (فراهم آوردن ابزار مورد نیاز) و همراهی کودک به انجام فرآیند آن کمک کنند.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ والدین و مربی به کودک اجازه دهند تا در محیط کاوش و دست‌ورزی کند.



- ۲ اشیاء متفاوت (شکل، اندازه، حجم، زبری و نرمی و ...) و ایمن (درشت، بهداشتی و...) در اختیار کودک قرار بدهند.
- ۳ اندام‌های بدنش را نام ببرند و کاربرد آن‌ها را در بازی تقویت کنند.
- ۴ امکان فعالیت‌های مختلف و استفاده از همه حواس را برای کودک فراهم کنند.
- ۵ در خواست‌ها و فرمان‌های در حد درک کودک به او بدهند (یک فرمان) تا انجام دهد.
- ۶ الگوی عملی برای حل مسائل روزمره باشند.
- ۷ وسایل فعالیت و بازی متناسب با سن در دسترس کودک برای واکاوی قرار دهند.
- ۸ راه حل‌های جدید کودک برای حل مسائل خود را تشویق و راه حل‌های تکراری وی را هم بپذیرند.
- ۹ حق انتخاب بازی یا سایر فعالیت‌ها را به کودک بدهند.
- ۱۰ با فعالیت‌های تکراری و خودمدارانه کودک، برخورد منطقی داشته و آن را بخشی از فرآیند رشدی او بدانند.
- ۱۱ در انجام فعالیت‌ها و چگونگی رسیدن به هدف، کودک حق انتخاب و آزادی عمل داشته باشد. (بدون آسیب به خود و دیگران)
- ۱۲ بازی‌هایی برای کودک فراهم کنند که برای ایجاد دست سازه‌های خود فرصت تکرار داشته باشد. مانند: مکعب‌های خانه‌سازی
- ۱۳ با در اختیار قراردادن توپ موجب تقویت روحیه دستیابی به هدف در کودک شوند.
- ۱۴ به کودک نگویند: «نه اینجوریه!» اجازه دهند خود کودک کشف کند.
- ۱۵ اجازه دهند خود کودک کتاب‌ها را ورق بزند.
- ۱۶ هر طور که خودش دوست دارد، خط خطی کند. هر صفحه ای که دوست دارد و در هر قسمت صفحه.



با صفات خداوند مهربان، پیامبر گرامی اسلام(ص)، قرآن کریم و پیشوایان دین به ویژه امام زمان(عج)، آشنا شده و به آنها انس و علاقه نشان دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ به کودکان محبت کنند و از اشتباهاتش به آسانی بگذرند.
- ۲ کودکان را به بهانه‌های مختلف تحسین، تأیید و تشویق کنند.
- ۳ مربیان هرکار را با نام خدا شروع کنند به ویژه هنگام شروع کلاس یا صرف غذا، و این عمل را به کودک هم نشان دهند.
- ۴ مربیان صفات خوب کودک و اطرافیان را به صفات خدا ارتباط دهند. مثلاً مهربانی و بخشندگی
- ۵ قبل از غذا بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم بگویند و در پایان با گفتن الحمدلله، الهی شکر و... از خدا به خاطر همه نعمت هایش تشکر کنند.
- ۶ مربیان اشعار، لالایی و قصه‌های قرآنی و دینی را برای بچه‌ها تعریف کنند و راجع به آن‌ها با کودکان صحبت کنند.
- ۷ مربیان در زمان‌های مختلف به امام‌زمان(عج) سلام دهند، از او کمک بخواهند، برای ظهور او دعا کنند و کودک را هم در این زمینه تشویق کنند.
- ۸ مربیان در مناسبت‌های مربوط به پیامبر و ائمه علیهم السلام از خصوصیات شجاعت، دانایی، مهربانی و بخشندگی آن‌ها برای کودکان تعریف کنند.
- ۹ به کودکان یاد دهند که هر وقت نام پیامبر اسلام(ص) را شنیدند بر او و فرزندانش و امامان بعد ایشان صلوات بفرستند و دلیل آن را هم برای آن‌ها بگویند. یعنی ما به پیامبر و اهل بیت(ع) سلام کرده و میگوییم که آن‌ها را دوست داریم.
- ۱۰ مربیان به سئوالات کودک در خصوص پیشوایان(ع) صبورانه پاسخ دهند و اگر پاسخ را نمی‌دانند با مشورت و تحقیق به آن‌ها پاسخ دهند.
- ۱۱ با قرائت قرآن و پخش صوت زیبای آن، فضای مرکز را نورانی کنند.
- ۱۲ کودکان را به فضا و محافل قرآنی ببرند مانند: نمایشگاه‌ها، جلسات



مناسب کودکان و...



۱۳ قرآن را در معرض دید کودکان و در جای مناسب قرار دهند و هنگام استفاده به آن احترام بگذارند.

۱۴ مریبان از پیام‌ها، آیات و سوره‌های کوچک و ساده قرآنی در مواقع مناسب و مکالمات روزانه استفاده کنند.

۱۵ ساعات مربوط به فعالیت‌های قرآنی را با نشاط و فرح بخش برگزار کنند به نحوی که زیباترین زمان را برای کودک تداعی نمایند.

۱۶ هر روز را با خواندن یک سوره کوتاه شروع کند.

۱۷ حتی‌المقدور در مرکز نماز را به صورت جماعت بخوانند.

۱۸ مناسبت‌های تولد ائمه (ع) را گرمی داشته و برای کودکان شیرینی تهیه کنند.

۱۹ در مواقع زیارت آداب آن را با توجه به تحمل و درک کودک با هم انجام دهند.

۲۰ کودکان را با صفات ملموس خدا (مهربانی، توانایی و بخشندگی) آشنا کنند.

۲۱ با کودکان راجع به کارهای خوب از نظر خدا صحبت کنند.

۲۲ با کودکان گیاهانی در باغچه بکارند و با مهربانی و ربوبیت خدا به‌طور عملی آشنا شوند.

۲۳ به کودکان آداب نشستن سر سفره و احترام به سفره و شکرگزاری در پایان غذا را یاد دهند.

۲۴ کودکان را با اسامی پیامبران اولوالعظم، پیشوایان و معصومین دین (ع) در قالب اشعار، قصه‌های کودکانه و کوتاه آشناسازند.

۲۵ به کودکان صفات برتر و اصلی ائمه (ع) را معرفی کنند و در مورد آن صفات در قالب داستان صحبت کنند..

۲۶ در مورد ویژگی‌های ائمه (ع) (شجاعت، راستگویی، مهربانی، صبوری و...) با کودکان صحبت شود.

۲۷ زندگی انسان‌ها پس از ظهور حضرت حجت (ع) را با زبان هنر (اشعار و قصه‌های کودکانه، جذاب و کوتاه) برای کودکان توصیف نمایند.

۲۸ اعضای خانواده به خاطر کارهایی که برای هم انجام می‌دهند از هم تشکر کنند.

۲۹ زمانی برای خواندن قرآن در روز توسط والدین قرار داده شود.

۳۰ برای تقلیدهای کودک از والدین هنگام قرائت قرآن، او تشویق کرده و هدیه دهند.

۳۱ والدین کارهای خوب خود را با دست کودکانشان انجام بدهند. مثلاً صدقه، نذری، تزئین برای مراسم‌ها و ...

۳۲ دعای قبل از افطار را در ماه مبارک به همراه هم بخوانند.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ والدین و مربی در کارها و گفتار خود، نام و صفات خداوند را به زبان بیاورد. مانند: به امید خدا، الله اکبر، خدای بزرگ، خدای مهربان، خدای بخشنده، الحمد لله، بسم الله الرحمن الرحيم، ان شاء الله و....
- ۲ مادر و مربی حتی المقدور در موقعیت‌های مناسب به ویژه شیردادن به کودک صفات خداوند را تکرار کنند؛ مثل یا الله، یا رحمان، یا رزاق و
- ۳ کودک را به بهانه‌های مختلف تحسین، تأیید و تشویق کند.
- ۴ وقتی مربی نام پیامبر را می‌شنود بلند صلوات بفرستد.
- ۵ دعاهای مربوط به سلامتی امام زمان(ع) یا دعای فرج را در مرکز بخواند و صوت زیبای مربوط به آنها را پخش کند.
- ۶ مربی در موقع شیردهی حتی المقدور با وضو باشد و با ذکر نام اهل بیت(ع)، زمینه علاقمند شدن کودک را به ایشان فراهم کند.
- ۷ در منزل و مرکز قرائت‌های زیبایی از قرآن پخش کنند.
- ۸ هنگام خواندن قرآن اعضای خانواده و مربی بنشینند و یا آرامش گوش دهد تا کودک نیز الگو بگیرد.
- ۹ والدین و مربیان در معرض دید کودک وضو بگیرند، نماز بخوانند تا مشاهده کند.
- ۱۰ هنگام قرآن خواندن یا نماز خواندن برای کودکان نیز شرایط جذاب فراهم کنند. مانند: جانماز پهن کردن، رحل قرآن، چادر نماز و ...
- ۱۱ مربی شیرخواران را با کلمه «بسم الله» و «الحمد...» آشنا کند.
- ۱۲ مربی در هنگام غذا دادن به کودک دعا یا قرآن بخواند.
- ۱۳ هنگام خواباندن او دعا یا سوره‌هایی از قرآن را برایش زمزمه کند. گاهی جایگزین لالایی‌ها از اصوات قرآن استفاده کند.
- ۱۴ مربی کتاب قصه‌های قرآنی برای شیرخواران بخواند.
- ۱۵ اعضای خانواده از همدیگر تشکر کنند.
- ۱۶ کودک را به بهانه‌های مختلف تحسین، تأیید و تشویق کنند.
- ۱۷ در بدو تولد در گوش راست کودک اذان و در گوش چپ وی اقامه بخوانند.
- ۱۸ دعاهای مربوط به سلامتی امام زمان(ع) یا دعای فرج را در منزل بخواند و صوت زیبای مر آنها را پخش کنند.
- ۱۹ مادر در موقع شیردهی حتی المقدور با وضو باشد و به ذکر نام اهل بیت(ع)، زمینه علاقمند شدن فرزندش را به ایشان فراهم کند.



محیط و رسانه

محیط از جمله عوامل مؤثر در تربیت است که تمام صاحب‌نظران و منابع تربیتی به نقش مهم آن تأکید دارند اما این اهمیت در تربیت اوان کودکی بسیار بیشتر است. زیرا با توجه به ویژگی‌های شناختی و روانی از جمله عدم قدرت تمییز دادن؛ تربیت کودک در هفت سال اول بسیار تحت تأثیر دریافت‌های محیطی است. با توجه به نگرش فطرت‌گرایی توحیدی و اهداف تربیتی متأثر از آن برای غنی‌سازی محیط زندگی و تربیت کودک توجه به موارد زیر ضروری است:

- عدم غفلت از وسایل و محیط‌های متنوع تربیت کودک شامل محیط واقعی در خانه و جامعه و فضای مجازی، رسانه‌ها
- اهتمام به تامین محیطی سرشار از محبت، نشاط، احترام، مهربانی با تأکید بر آزادی عمل کودک در استفاده از وسایل با تأکید بر پرهیز از محرکات مغایر با فرهنگ دینی، آلودگی‌های حسی و خطرات محیطی و در یک جمله اهتمام در تامین محیط طیب بر مبنای فطرت توحیدی
- تأکید بر ایجاد زمینه جهت فرصت کسب تجربه چند حسی به‌ویژه در طبیعت و محیط زندگی کودک
- غنای محیط به عنوان یکی از منابع تربیت و یادگیری کودک جهت رشد حواس، تفکر و تعقل
- تقویت شوق کودک به فعالیت و کنجکاوی در طبیعت و محیط زندگی واقعی بیش از فضای مجازی
- توجه به اقتضائات سنی کودک در مواجهه با فضای مجازی با هدف تربیت رسانه‌ای

با توجه به این تأکیدات در ادامه به ویژگی‌های فیزیکی محیط در دو بخش فیزیکی و مجازی پرداخته می‌شود: امروزه رسانه‌ها جزء لاینفک زندگی فردی و اجتماعی کودکان هستند. صاحب‌نظران تعلیم و تربیت معتقدند رسانه‌ها به مثابه پایگاه و رستوران‌های صرف غذا می‌باشند که با جذابیت فراوان در صدد جلب مشتریان خود هستند اما والدین و مربیان دلسوز و فکور پیش از توجه به ظواهر به بررسی کیفیت مواد غذایی آن پایگاه توجه دارند. محتوای آنچه در قالب فیلم، بازی، انیمیشن و ... در فضای مجازی به مخاطب ارائه می‌شود همان غذای روح و روان است که توجه به این موضوع در اوان کودکی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. بر این اساس در ادامه جهت آگاهی بخشی به خانواده و مربی انتظارات از تولیدکنندگان رسانه و دست‌اندرکاران آن به تفکیک اهداف بیان شده است.

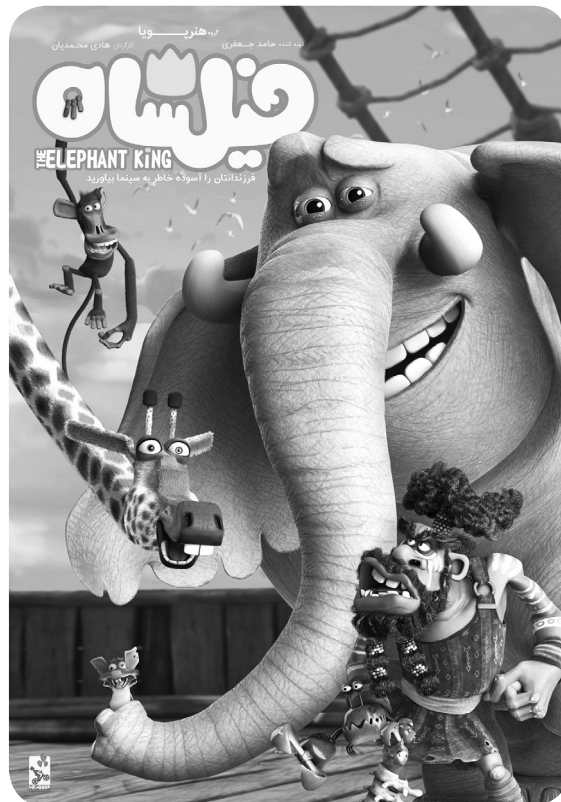


با شناسایی ویژگی‌ها و توانمندی‌های حسی حرکتی خود، رفتارهای مناسب رشد و سلامت انجام دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ تولیدات رسانه‌ای با هدف ساخت انگاره‌های ذهنی صحیح درباره بدن مطلوب (ارائه الگوی عینی مناسب از بدن زیبا یا مطلوب جایگزین سازی با الگوهایی مثل هالک و بتمن و...).
- ۲ تولیدات رسانه‌ای با هدف ارجحیت برخی توانمندی‌های حسی حرکتی نسبت به برخی دیگر (استفاده از پا برای فوتبال به جای لگد زدن، یا دست برای کمک به دیگران به جای کتک زدن و...).
- ۳ تولید انیمیشن و محصولات رسانه‌ای مصور با هدف بازنمایی صحیح از ارتباط بین عضوی و حسی برای کمک به کشف مهارت‌های مناسب.





گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ محصولات تصویری و صوتی با هدف معرفی اعضای بدن طراحی و ساخته شود. این محتوا باید ناظر بر «استفاده مطلوب» از هر عضو و «شکرگذاری» جهت سلامت اعضا باشد.
- ۲ طراحی و تولید برنامه هایی با هدف آشنایی با حواس پنجگانه و مرتبط با هر عضو
- ۳ تولید محصولات رسانه‌ای با هدف معرفی کارکرد هر عضو
- ۴ تولید برنامه رسانه‌ای با هدف بیان اشتراکات و تفاوت‌های عضوی میان انسان و سایر موجودات و تأکید بر اهمیت ارزش گذاری به این تفاوت‌ها





با آشنایی نسبت به محیط زندگی، طبیعت و منابع، به حفظ آنها علاقه نشان دهد.



گروه سنی سه تا شش سال



- ۱ ساخت برنامه چندرسانه‌ای برای معرفی و آشنایی کودک با محیط زیست و نعمت‌های پروردگار و نحوه برخورد صحیح با این نعمت‌ها (این برنامه‌ها باید مبتنی بر ارائه تعریف و گسترده از محیط زیست، اهمیت آن برای بشر و نقصان‌های ناشی از نبود آن باشد).
- ۲ تولید برنامه رسانه‌ای با فرهنگ‌سازی و آموزش شیوه‌های حفاظت از محیط زیست (کاشت گیاه در خانه یا نریختن زباله در طبیعت یا آتش نزدن درختان یا نچیدن گل‌ها و ...).
- ۳ تهیه برنامه تصویری و صوتی (قصه گویی و...) با هدف فرهنگ سازی برای تشخیص زباله تر و خشک و نحوه جداسازی آن‌ها
- ۴ ساخت برنامه برای آشنایی کودک با اهمیت محیط زیست برای کره زمین و انسان‌ها (ساخت انیمیشن یا کلیپ هایی کوتاه مبتنی بر داستان که ضمن تأکید بر نعمت محیط زیست، بتواند محافظت از این نعمت را به کودک یادآوری کرده و در عین حال شکرگذاری و عواقب فقدان این نعمت را گوشزد کند).



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ تولید برنامه‌های رسانه‌ای (مصور و صوتی) با هدف معرفی محیط زیست و اجزای آن (درخت، حیوانات، گل‌ها و ...) و تأکید بر جنبه‌های زیبایی شناسی.

۲ تولید برنامه برای بیان محاسن اجزای تشکیل دهنده محیط زیست و کارکردهای آنها و نحوه بهره مندی صحیح انسان از این محاسن و منابع و آشنایی با عناصر خطرآفرین (آتش و زباله و ...) و نحوه برخورد با هر یک (چگونه رفتارهای خطرزا برای طبیعت را کاهش دهیم و چگونه به محیط زیست زیان نرسانیم).

۳ ساخت برنامه‌های تصویری و صوتی (اشعار کوتاه همراه با ملودی مؤثر) با هدف ارائه الگوی صحیح برخورد با محیط زیست.





گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ رسانه با تولیداتی همچون انیمیشن و موسیقی مصور به کودک بیاموزد چگونه کلمات مناسب برای بیان افکار و احساسات درباره محیط پیرامون و زیبایی‌های مخلوقات را به کار برده و اثرات هر یک را به تصویر بکشد.
- ۲ رسانه باید بتواند اثرات استفاده نامناسب از عبارت‌ها و کلمات غیرزبیا و برخلاف فطرت را برای کودک به نمایش بگذارد و او ناگزیر از اندیشیدن درباره آن وضعیت کند. تولید رسانه‌ای اعم از مصور یا صوتی یا مکتوب باید بتواند کودک را متوجه عواقب استفاده ناصحیح از کلمات کند (تنها ماندن، طرد شدن، دوست داشته نشدن و...)
- ۳ رسانه باید بتواند ضمن معرفی انواع احساسات و ادراکات کودک در مواجهه با پیرامونش را تشریح، آموزش و تقویت کند.
- ۴ رسانه باید به تکمیل تصور ذهنی کودک کمک کرده و به او در ترسیم تصورات ذهنی منجر به درک مختصات و مفاهیم یک مفهوم یا شکل کمک کند. (مسابقات یا بسته‌های تصویری)
- ۵ تولید برنامه‌هایی که به کودک شجاعت ریسک در خلق اثر را می‌دهد (خمیربازی یا اوربگامی و...)
- ۶ استفاده از کتاب به عنوان یک رسانه برای تقویت مهارت‌های تفکری کودک و طرح سوالات پیرامون شخصیت‌های هر داستان برای کمک به درک و بیان آزادانه کودک از آنچه درک کرده است. سوالاتی که کودک را با قبل از قصه، حین قصه و بعد از آن برود و شخصیت انتقالی او را تقویت کند.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ **تولیدات** رسانه‌ای در باب معرفی کلمات و تاکید بر کلمات زیبا و دارای بار معنای مودبانه و محترمانه (اشاره به کاربرد برخی کلمات در موقعیت‌ها و مکان‌ها مثل سلام و احساسی که بعد از بیان آن متبادر می‌شود و...) انیمیشن‌های کوتاه با گرافیک شاد و جذاب که بتواند مرکز توجه کودک را هدف گیرد.

۲ رسانه باید بتواند مهارت‌های تفکری و تکلمی کودک را درگیر کند که این هدف با ساخت برخی بخش‌های تصویری کوتاه پیرامون مخلوقات خداوند، احساسات، واکنش‌ها و... محقق می‌شود. برنامه‌هایی که ضمن طرح موضوع، مکث‌هایی تامل برانگیز داشته باشند تا کودک ببیند، بشنود و فرصت برای ورود خروج محتوا به ذهن را داشته باشد.

۳ با ساخت و تکرار استاندارد محتوای رسانه‌ای و ارائه محتواها به ساخت کلیشه‌های ذهنی درست می‌شود، کمک شود. کلیشه‌های رفتاری، گفتاری و تفکری مطلوب همچون خیرخواهی، مهربانی، کمک



...و

۴ با آموزش رسانه‌ای والدین و مربیان، از آنها خواسته شود چگونگی مواجهه مسئولانه با سایرین را به کودک بیاموزند. این محتوا باید ناظر بر ویژگی‌های مهرورزانه و همدلانه باشد.

۵ آموزش رسانه‌ای (مولتی مدیا) برای کمک به تقویت حس بینایی و لامسه و کمک به خلق موقعیت‌ها و آثاری که منجر به تقویت تصور ذهنی کودک نسبت به پیرامون و ارائه الگوی درک شده از آنچه دیده یا تصور کرده است، شود. والدین و مربیان در این بخش باید همراه با رسانه و همراستا نسبت برای درک حس‌های ذکر شده در محتوای رسانه‌ای به کودک کمک کنند.

۶ رسانه باید با ایجاد و تقویت تصورات صحیح کودک از پیرامون همچون خانه، ضمن معرفی هر یک، کارکرد آنها را توضیح دهد. در برنامه‌های رسانه‌ای باید کارکرد هر بخش و نقش کودک در آن تعریف و ارائه شود تا کودک بداند بین محیط‌های رسمی و غیررسمی چه تفاوت‌هایی وجود دارد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ رسانه باید با پخش فیلم‌های کوتاه و متناسب با سن کودکان به توضیح احساسات حاکم در خانواده بپردازد. شادی، غم و حتی فقر و... و نحوه رفتار صحیح در هر یک از این شرایط. این محتوا باید در قالب‌های داستان کوتاه بتواند کودک را با خود همراه کرده و او بتواند خود را در موقعیت مشابه تصور کرده و به رفتار صحیح در آن موقعیت فکر کند.
- ۲ ساخت و ارائه محتوای رسانه‌ای با هدف درک رفتارهایی همچون احترام یا فهم معنی بزرگ‌تر یا کوچکتی و ضرورت توجه به این موضوع.
- ۳ رسانه باید با ساخت انیمیشن مناسب یا تولید کتاب‌های داستان‌های هدفمند، به ترسیم رفتار مطلوب و نامطلوب و اثرات هر یک بر خود، خانواده و دوستان بپردازد.
- ۴ رسانه باید اثر مفاهیمی مثل همدلی، نوع دوستی، بخشش، امانت و... را به کودک بیاموزد. طراحی بازی یا فیلم کوتاه یا انیمیشن‌های هدفگذاری شده به تحقق این امر کمک می‌کنند. این تولیدات باید کودک را ترغیب به اتخاذ رفتارهایی حول این مفاهیم ارزشمند کند.
- ۵ رسانه باید برای درک کودک از قانون، اثرات توجه به آن در امور روزمره، توجه و احترام به حقوق دیگران و... متناسب با سن او برنامه تولید کند. این تولیدات باید عواقب قانون‌گریزی و محاسن قانونمداری را چه برای فرد چه جامعه بیان کند.
- ۶ رسانه باید نسبت به تقویت صبوری کودک و این‌که هر چه می‌خواهیم، می‌تواند در لحظه در اختیار ما نباشد تولید برنامه کند. تولیدات در این بخش باید با تأکید بر تاب‌آوری فردی و اجتماعی باشد. همچنین تبعات تعجیل در برخی امور و حصول نتایج غیر دلخواه نیز به کودک نشان داده شود.
- ۷ رسانه باید در ارائه الگوی صحیح اسلامی ایرانی برای تعاملات اجتماعی در کودک کمک کند. این بخش باید با تلفیقی از هر دو مولفه جدا نبودن این دو گزاره (اسلامی و ایرانی) از یکدیگر را به کودک نشان دهد. تأکیدات مشترک هر یک بر اخلاق و معنویت و... باید برای کودک به تصویر کشیده شود.
- ۸ رسانه باید مناسبت‌های خاص ملی و دینی را برای کودک معرفی کرده و توضیح دهد. (۲۲ بهمن، عید نوروز، ایام عزاداری محرم، ماه مبارک رمضان و...). تأکید بر



چپستی و چرایی و نقس کودک در هر یک از موارد باید در قالب مجموعه‌های داستانی به کودک ارائه شود. رسانه باید بتواند نمادها و نشانه‌های مرتبط با مناسبت‌های دینی و ملی و اماکن خاص چون مساجد و حرم ائمه معصومین را برای کودک به درستی بازنمایی و کلیشه سازی کند.

رسانه باید برای معرفی بزرگان دینی و قهرمانان ملی اقدام به ساخت محتوای مناسب و قابل فهم برای کودکان کند. تأکید بر واقعی بودن این قهرمانان (در مقابل قهرمانان ساختگی هالیوود) باید در این بخش مورد تأکید باشد.

کودک باید از طریق رسانه با اصول و فروع دین و پایه‌های فرهنگ ایرانی آشنا شود. (از قرآن و ... تا اماکنی مانند تخت جمشید و ...)

رسانه باید بتواند در تبیین و تشریح هیجانات اصلی برای اعضای خانواده نقش آفرینی کرده و در قالب‌های مختلف هر هیجان، اثرات یا عواقب احتمالی آن را تشریح کند و نحوه بروز صحیح آن را با روش‌های مستقیم و غیر مستقیم بیان کند. در این قالب محتوایی باید اثرات رفتارهای هیجان زده یا پنهان سازی هیجان‌های مثبت اراده و بازگو شود. کودک باید در این محتوای رسانه‌ای با این که هیجان یعنی چه و چگونه هیجان مثبت و منفی به او در زندگی کمک کرده یا او را از مسیر منحرف می‌کند، آشنا شود و بتواند هیجانات خود را کنترل کرده، مدیریت نموده و آن‌ها را به درستی بروز داده و بازگو کند.

رسانه باید بتواند در قالب تولیدات گوناگون به الگوسازی و الگودهی به کودک و خانواده در برخورد با هیجانات اصلی، اقدام کند.



گروه سنی تولد تا سه سال

رسانه با تولیدات صوتی و تصویری با هدف نشانه‌گیری ضمیر ناخودآگاه کودک، به او بگوید خانه و خانواده منشأ آرامش و محبت هستند و در او احساس تعلق خاطر ایجاد کند. به تصویر کشیدن مهر مادر یا ایثار پدر یا تعامل و همدلی خواهر و برادر و نزدیکان و تأکید بر نقش کودک در این بستر پر مهر و آرامش می‌تواند در قالب داستان‌های هر قسمت یک مجموعه تصویری کودک را با داستان‌های مختلف ولی حول یک محور آشنا ساخته و موضوع را برای او نهادینه سازد.

رسانه باید با تولید برنامه‌های مصور و موزیکال رابطه و نسبت‌های میان اعضای خانواده را به نمایش بگذارد (برادر، خواهر، پدر بزرگ، مادر بزرگ، دایی، خاله، عمه، عمو و ...) این نسبت‌ها با محوریت تقویت مهارت‌های رفتاری و زندگی برای کودک به زبان ساده گفته شود و اهمیت توجه و احترام به بزرگتر نیز برای او تکرار شود.

رسانه باید به ارائه الگوی صحیح رفتاری، کلامی و تفکری مفاهیم و عبارت‌های ریشه دار در فرهنگی اسلامی و ایرانی را به کودک بیاموزد. (سلام، احوال پرسی، سپاسگزاری، پوشش صحیح در جمع، فرق نوع پوشش در جمع با منزل و ...)

۴ رسانه باید مفاهیم ارزشمندی مثل دوستی، کمک، مهربانی، و ... را به کودک در قالب تصاویر آموزش دهد. این تولیدات و محتواها در هر قالب باید با تأکید بر ارزشمندی این مفاهیم و تأثیرات آن در زندگی شادتر ساخته و ارائه شوند.

۵ رسانه باید نسبت به ارائه جذاب تصاویر و محتواها درباره امور مذهبی اقدام کند. در این بخش باید آرامش متاثر از توجه به دین و معنویت به کودک نشان داده شود که این با ارائه چهره مهربان از افراد مذهبی یا افراد حاضر در اماکن مذهبی رخ دهد. مولفه‌های مهر و لبخند و احترام باید در قالب این محتوا به کودک ارائه شود.

۶ رسانه باید با بهره‌گیری از گرافیک جذاب کودک را به اماکن یا مناسک مذهبی جذب کند.

۷ رسانه باید در تولیدات خود در مناسبت‌های دینی یا دینی با تولیدات خود احساس شادی یا تالم را در کودک ایجاد کند. این تالم باید فاقد هرگونه ترس یا وحشت یا محتوای نامناسب برای این گروه سنی باشد. احساس شادی باید مبتنی بر هدفگیری فطرت باشد یعنی تأکید بر میلاد یک انسان مهربان یا انسان فداکار یا ...

۸ رسانه باید با محتوای مناسب از شخصیت‌های دینی و ملی، و بهره‌گیری از اشعار مناسب کودکان را با آن‌ها آشنا کند. در این بند رسانه باید بر روی کلیدواژه‌هایی همچون قهرمان، اسطوره، الگو و ... تأکید شود. یعنی رسانه بتواند برخی مفاهیم را در ذهن کودک نهادینه سازد

۹ رسانه باید بتواند کودک را با هیجانات و احساسات اصلی و مهم خود و شیوه‌های بروز آن آشنا کند. باید هیجانات مثبت یا منفی برای کودک نشان داده شود. یعنی داد زدن یا عصبانیت و ... یا شادی بودن یا شکستن و باید به عنوان رفتارهای هیجانی معرفی شوند.

۱۰ رسانه باید بتواند به والدین روش‌های مواجهه صحیح خود و کودک با هیجانات اصلی را آموزش دهد. رسانه باید به والدین درباره هیجانات، چیستی آن‌ها، مسیر صحیح برای تغییر هیجانات منفی به مثبت یا ضرورت توجه به هیجانات کودک و همراهی با آن در موارد مثبت و رفتار مطلوب در برخورد با هیجانات منفی را آموزش دهد.





با علاقه به کاربرد زبان فارسی توانش ارتباطی خود را با کلام طیب ابراز کند.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ رسانه از انیمیشن‌ها و فیلم‌هایی با دوبله و محتوای گفتاری مطابق زبان و ادبیات اسلامی ایرانی بهره‌گیرند. دوبله‌هایی که برای نیل به جذابیت، ادبیات و زبان فارسی را معیوب جلوه می‌دهد نباید مورد استفاده قرار گیرد.
- ۲ رسانه برای تعمیق زبان و ادبیات فارسی محتواهایی نزدیک به داستان‌های ایرانی تولید کند. داستان‌های کهن ایران با ساده‌سازی برای فهم بیشتر کودک به او عرضه شود.



گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ رسانه باید در یادگیری کلمات و تلفظ صحیح آن از سوی کودک، به ارائه محتوا بپردازد. این کلمات باید با بیانی صحیح و با تلفظ دقیق فارسی انجام شود. شعرهایی که در قالب صوتی یا تصویری برای کودک پخش می‌شود نباید از کلمات بریده بریده یا نامفهوم یا چندپهلوی استفاده کرده باشد.
- ۲ رسانه‌ها در قالب‌های گوناگون تولیدی خود اعم از شعر و موسیقی و انیمیشن و ... از واژگان نیکو و طیب فراوان استفاده کنند تا خزانه واژگان کودک افزایش بیابد. این واژگان باید با تکرار در بسته‌های مختلف رسانه‌ای در ذهن کودک ته نشین و نهادینه شود.





با بهره‌مندی صحیح از رسانه‌ها رفتارهای مناسب انجام دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

۱ رسانه باید با روش‌های متنوع، نسبت به آگاه‌سازی کودکان جهت رفتار صحیح رسانه‌ای اقدام کند. رفتار صحیح باید در قالب‌هایی همچون استفاده از ابزار و ساعات آن، ضررهای بهره‌گیری بیش از اندازه از رسانه به لحاظ فیزیکی و روانی، و همچنین در بخش‌هایی ناظر به محتوای مورد استفاده باشد. ترسیم این‌که محتوای خشن چه اثراتی دارد و...

۲ رسانه باید تبعات عدم اتخاذ رژیم مصرف رسانه‌ای را با محتوای مناسب برای کودک و خانواده اش توضیح دهد و روش تنظیم‌گری صحیح مصرف رسانه‌ای را آموزش دهد.

۳ رسانه باید نسبت به آموزش مفاهیم سواد رسانه‌ای و تلاش برای تحقق تربیت رسانه‌ای، تولید و ارائه محتوا داشته باشد. این موضوع حتما باید به صورت غیر مستقیم و از طریق قصه‌گویی و طراحی سؤالات دقیق در محتوای رسانه‌ای مورد توجه سازندگان قرار گیرد.

۴ رسانه باید نسبت به رعایت نظام رده‌بندی سنی محتواها و اطلاع‌رسانی آن‌ها به کودکان و والدین اقدام کند. باید والدین و کودکان علائم و نشانه‌ها را بشناسند و بتوانند بگویند این نشانه مربوط به چه گروه سنی است و درباره چه محتوایی هشدار می‌دهد.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ رسانه باید بتواند نسبت به تنظیم‌گری رفتار کودک و والدین او در مواجهه با رسانه اقدام کند. به تصویر کشیدن تأثیرات استفاده بی‌رویه از رسانه در این بخش باید در تولیدات مدنظر قرار گیرد.

۲ رسانه باید متناسب با نیاز کودک در این رده سنی محتوایی تولید کند که منجر به ارائه الگوی صحیح فکری و رفتاری صحیح در کودک شود. تأکید بر اینکه زمان استفاده شما از رسانه تمام شده یا داستانهایی که در انتها به کودک یادآوری کند الان وقت خاموش کردن تلویزیون یا دستگاه رسانه‌ای است.

۳ رسانه باید نسبت به ارائه آموزش به والدین برای الگو و رژیم مصرف رسانه‌ای خود و فرزندانشان، آموزش و آگاهی رسانی به هنگامی را داشته باشد. در این بخش رسانه باید به والدین و مربیان بگوید رسانه ابزار کمک آموزشی یا تربیتی است نه تمام آن. هم مصرف رسانه‌ای را درک کنند، هم اتخاذ کنند و هم رسانه را مسوول تربیت کودک ندانند یا به عبارتی تربیت کودک را به رسانه واگذار نکنند.





با به‌کارگیری مهارت‌های پایه یادگیری و تفکر، سازنگی خود را بروز دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ بهره‌گیری از برخی بازی‌های رایانه‌ای متناسب با سن کودک که تقویت‌کننده حس کنجکاوی بوده و مبتنی بر حل مساله و ترغیب او به فراگیری توصیه و تهیه شود. بازی‌های معمایی و حل مساله‌ای در این گروه قرار می‌گیرند. رسانه باید ضمن معرفی بازی‌های رایانه‌ای به عنوان یک رسانه، نسبت به آنچه در بازی‌ها می‌تواند ذهن و جسم کودک را تهدید کند، تولید محتوا کند. این تولید محتوا می‌تواند در قالب فیلم‌های کوتاه آگاهی بخش بدون ایجاد اضطراب کاذب و البته ایجاد تامل کافی در کودک ایفای نقش کند.
- ۲ رسانه باید با طرح سوال برای کودک، بر روی تقویت شخصیت انتقالی او متمرکز شده و او را در موقعیت‌های مختلف قرار داده و از او بخواهد راهکار یا روش ارائه دهد. طرح سؤالاتی همچون اگر تو جای این شخصیت بودی چه اقدام یا تصمیمی داشتی یا چگونه اقدام می‌کردی و ... می‌تواند به این فرایند کمک کند.
- ۳ رسانه باید با انواع تولیدات (انیمیشن و فیلم کوتاه و ...) تفاوت میان کنجکاوی منجر به رشد با کنجکاوی منجر به خطر را برای کودک توضیح دهد.
- ۴ رسانه باید بتواند سلسله مسائلی که ممکن است فرد با آن در زندگی روزمره مواجه شود را برای او بازتولید کرده و در ذیل آن، روش‌های حل مناسب و یافتن راه‌های خلاقانه را فراهم آورد. رسانه باید مشکلاتی را به تصویر بکشد که کودک حداقل یکبار تجربه کرده یا در اطراف خود مشاهده کرده باشد. یا موقعیت‌هایی که احتمال بروز آن زیادتیر است را بازنمایی کند تا کودک در موارد مشابه اقدام خلاقانه و هوشمندانه تری داشته باشد.
- ۵ رسانه باید نسبت به ساخت محتوایی که نشان دهد بروز مسائل در زندگی طبیعی و جزوی از روال زندگی است اقدام کند و به تقویت مهارت حل مسائل یاری رساند. این محتوا باید در راستای تأکید بر این مهم باشد که بروز مشکل به منزله بدبختی نیست و افراد می‌توانند با تصمیم صحیح و ... از این مرحله عبور کنند.
- ۶ رسانه باید بتواند به تقویت احساس اتکای کودک بر خود برای حلش مسائلی یاری رساند. کاربرد کلیدواژگانی همچون تو می‌توانی و حتما پدر و مادر به شما مشورت خواهند داد و ... می‌تواند ضمن تقویت اعتماد به نفس، بر جایگاه مشورتی و اتکایی والدین تأکید کند.
- ۷ رسانه روش‌های حل موضوعات و مسائل را بدور از غلبه هیجانات را به کودک بیاموزد.





گروه سنی تولد تا سه سال

- ۱ با تولیدات رسانه‌ای متناسب با سن کودک (موسیقی و گرافیک جذاب) ضمن تقویت کنجکاوی، لذت کشف و آشنایی با خود و پیرامونش را فراهم سازد. این کشف باید شهامت ریسک را در کودک تقویت کند.
- ۲ رسانه نسبت به آشنایی با پیرامون، درباره اندازه، حجم، جنس و احساسات ذیل هر یک به کودک برنامه سازی کند. محتوای رسانه‌ای باید بتواند چگونگی ارتباط این مولفه‌ها برای ارتباط بهتر با پیرامون را به تصویر کشیده و کودک را ترغیب به فهم هر یک از آنها کند.
- ۳ رسانه در قالب محتوای صوتی و تصویری به کودک در شناخت فیزیک خود یاری رسانده و به او در نحوه استفاده از هر عضو کمک کند. اینجا ایجاد تحرک در حواس مربوط به هر حس باید توسط رسانه تکرار و انگاره سازی شود. جهت این محتوا باید با تأکید بر قبول آنچه هستیم و بهترین مدل بهره گیری از آن باشد.
- ۴ رسانه باید توانمندی فهم مسائل روزمره را در کودک فراهم آورد و نحوه درخواست برای کمک جهت حل آن را به او یاد دهد. این محتوا باید ناظر بر توانمندی کودک برای تشخیص مساله و تلاش برای یافتن راهکار برای حل آن باشد.
- ۵ رسانه برای این رده سنی می‌تواند بر ضمیرناخودآگاه او اثر گذاشته و به او در انتخاب روش برای برخورد با مشکلش یاری رساند. اینکه می‌توان برای حل مشکل به دیگران مراجعه کرد و این دیگران پدر و مادر و آشنایان هستند و نه غریبه‌ها.





با صفات خدای مهربان، پیامبرگرامی اسلام (ص)، قرآن کریم و پیشوایان دین
به ویژه امام زمان (عج) آشنا شده و به آنها انس و علاقه نشان دهد.



گروه سنی سه تا شش سال

- ۱ رسانه باید بتواند با تولید برنامه‌های مبتنی بر داستان‌های قرآنی و پردازش هنرمندان آن‌ها، کودک را با قرآن آشنا و به آن ترغیب کند. این داستان‌ها باید همراه با قهرمان سازی و معرفی قهرمان‌ها یا الگوهای قرآنی رخ دهد. یعنی در نهایت کودک بخواهد خود را همانند شخصیت قرآنی در آورده یا از برخی چهره‌های نامطلوب مندرج در قرآن دوری کند.
- ۲ رسانه باید بتواند مفاهیم قرآنی را در قالب‌های مختلف به تصویر کشیده و کودک را با آن‌ها آشنا سازد. این مفاهیم بهتر است ناظر بر مهربانی و رحمانیت و بخشندگی باشد و کودک را ترغیب به پناه آوردن به خداوند و قرآن به عنوان منبع و منشا خیر و برکت کند.
- ۳ رسانه‌های صوتی و تصویری باید بتوانند قرآن را با زیباترین صوت و قرائت توسط کودکان، پخش کنند تا در سایر کودکان ایجاد تمایل و انگیزه کند.
- ۴ رسانه باید قرآن را کتاب تدبر و راهگشا معرفی کنند که به مثابه سخن گفتن خداوند با بندگان قلمداد می‌شود. کودک باید در حین دریافت این محتوا احترام به کلام خداوند را دریافت کرده و برای او دارای معنی باشد.
- ۵ رسانه باید با ساخت فیلم کوتاه و سایر تولیدات، برخی اعمال (نماز و روزه و ...) و برخی مناسک (تولد ائمه اطهار یا شهادت آن‌ها و ...) را برای کودک یادآوری کرده و به آموزش غیر مستقیم او بپردازد.
- ۶ رسانه باید با تولیدات خود برخی امور مثل صدقه دادن اثرات آن، کمک به سایرین و عدم بی توجهی به دیگران و پیوند این مسائل با آداب و مراسم دینی را آموزش دهد. (نذری دادن و ...) این بخش باید منجر به تحرک کودک برای شرکت در مراسمات یا تکرار رفتارهای خیر شود. والدین باید در این بخش به تقویت نگاه مذکور یاری رسانند.
- ۷ رسانه باید برخی امور معروف و نیک را با تکرار و تداعی معانی در کودکان نهادینه کند. (مثل دعای قبل از غذا خوردن یا گفتن بسم الله الرحمن الرحیم قبل از انجام کارها و ...) این موضوع باید در تمام تولیدات رسانه‌ای مربوط به کودک رخ دهد. به عنوان جز لاینفکی از زیست کودک قلمداد شود.
- ۸ رسانه باید فرق میان نقد و تحقیر و ... و اثرات هر یک را برای کودک در قالب‌های مناسب بازنمایی و ارائه کند. این بازنمایی می‌تواند در قالب نمایش، پویانمایی یا ... باشد.
- ۹ رسانه باید بتواند به کودک بیاموزد که رفتار و گفتار نیکو همواره مورد تشویق و تأیید است و برای حل رفتارهای نامناسب چه باید کرد.

رسانه باید با تولیدات خود نشان دهد که خانواده خط مقدم احساس ارزشمندی فرد است و روش‌های ایجاد آن چیست. این بخش برای خانواده باید ناظر به تقویت این جایگاه و تلاش برای القای آن به کودک باشد و برای کودک باید در قالب رفتار عملی والدین در بازنمایی‌های رسانه‌ای پیگیری شود.



گروه سنی تولد تا سه سال

۱ رسانه باید بتواند با شیوه‌های جذاب و بهره‌گیری از تصاویر اثرگذار نسبت به آشنایی و ترغیب کودک به قرآن اقدام کند. این آشنایی استفاده از تصاویر جذاب کودکان یا نقاشی فرشته‌ها و بهره‌گیری از رنگ‌های ماندگار در بخش شناختی مغز که مربوط به معنویت است می‌تواند اثرگذار باشد.

۲ رسانه باید بتواند نسبت به معرفی قرآن به عنوان کتابی راهگشا برای کودکان اقدام کند. این بخش با تکیه بر داستان‌های قرآنی و ... می‌تواند منجر به شناخت کتاب آسمانی مسلمانان شود.

۳ رسانه باید برخی مفاهیم را مثل نماز و دعا و نیایش را در قالب تصاویر و قصه‌های صوتی و ... برای کودک بازنمایی و درونی‌سازی کند.

۴ رسانه باید با پخش تصاویری که مشوق و محرک کودک برای تکرار رفتار والدین در انجام برخی مناسک باشد، اقدام کند.

۵ رسانه باید به درک مفاهیمی همچون احترام، دوست داشتن خود و دیگران و کمک کند.

۶ رسانه باید به کودک اهمیت محبت و اثرات آن را یادآوری کند. این بخش با تصویرگری و داستان‌گویی در کودک نهادینه خواهد شد.

برنامه اجرا و زمان بندی

با توجه به ویژگی‌ها و نیازهای کودکان در دوره پیش از دبستان در زمان بندی و اجرای فعالیت‌ها توجه به موارد زیر ضروری است:

۱. اجرای متنوع فعالیت‌ها با توجه به حوصله و تمرکز کودک
۲. تحرک و نشاط کودک با ایجاد فرصت فعالیت به ویژه در فضای باز
۳. زمان بندی سیال، منعطف و متنوع با استفاده از محتوای تلفیقی
۴. آزادی عمل مربی در طراحی و تنظیم زمان اجرای واحد یادگیری براساس شرایط و موقعیت (مناسبت‌ها، تغییرات آب و هوا و...)
۵. آزادی عمل مربی در تکمیل و ارتقاء محتواهای ارائه شده از سوی مرکز یا مهدکودک
۶. آزادی عمل کودک در اجرای فعالیت‌ها و پروژه‌های فردی و گروهی در زمان معین با توجه به جدول ذیل
۷. انعطاف در ساعات حضور و ارائه خدمات آموزشی و... به کودکان به ویژه در مهدهای کودک
۸. ایجاد فرصت‌هایی (به اقتضاء برنامه و پروژه‌های مرکز) برای حضور والدین در کلاس و همراهی با مربی

نمونه برنامه روزانه در مراکز پیش دبستانی (۴ تا ۶ سال)

جدول ذیل نمونه برنامه روزانه در مراکز پیش دبستان و مهدکودک است. در اجرای این برنامه توجه به موارد زیر ضروری است:

۱. هر یک از عناوین فوق فرصت و موقعیتی برای دستیابی به هدف‌های هشتگانه این راهنما است. به عبارت دیگر هر فعالیتی باید بصورت تلفیقی و برای تحقق تربیت تمام ساحتی انجام گیرد.
۲. در فرایند اجرای برنامه لازم است مربی بین فعالیت‌های قبل و بعد زمینه و ارتباط برقرار نماید.
۳. اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری باید مبتنی بر اصول حاکم بر این برنامه باشد.
۴. برنامه قرآن در این دوره صرفاً آموزشی نیست بلکه هدف از آن، ایجاد انس و علاقه در کودکان نسبت به قرآن کریم است.
۵. در مناطقی دوزبانه کشور، این فعالیت‌ها متناسب با مفاد راهنمای ویژه زبان آموزی مصوب در این دوره، طراحی و اجرا خواهد شد.

نمونه برنامه روزانه در مراکز پیش دبستان (۴ تا ۶ سال)

ردیف	عنوان فعالیت	مدت زمان اجرا به دقیقه
۱	استقبال از کودک و ارتباط با والدین	۳۰
۲	برنامه آغازین، نرمش و فعالیت‌های حرکتی و دعا و نیایش و ...	۲۰
۳	گفت‌وگوهای آزاد بین کودکان و مربی	۲۰
۴	مرحله اول اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری مرتبط با محتوا	۳۰
۵	تغذیه‌ی میان وعده	۳۰

۳۰	برنامه اُنس با قرآن متناسب با محتوای ارائه شده در برنامه	۶
۳۰	بازی در فضای باز	۷
۳۰	مرحله دوم اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری مرتبط با محتوا	۸
۴۰	مرحله سوم اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری با انتخاب کودک و هدایت مربی (برنامه کودک صدا و سیمای ملی و محلی، انجام پروژه‌های فردی و گروهی، دست ورزی و ...)	۹
۱۵	نظافت و پاکیزگی کلاس و محیط	۱۰
۱۵	جمع بندی برنامه‌های روزانه	۱۱
۳۰	ارتباط با والدین و بدرقه کودک	۱۲

نمونه برنامه روزانه در مراکز مهد کودک (۲ تا ۴ سال)

مدت زمان اجرا به دقیقه	عنوان فعالیت	ردیف
۳۰	استقبال از کودک و ارتباط با والدین	۱
۲۰	برنامه آغازین، نرمش و فعالیت‌های حرکتی روزانه دعا و نیایش و ...	۲
۲۰	گفت‌وگوهای آزاد بین کودکان و مربی	۳
۳۰	مرحله اول اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری مرتبط با محتوا	۴
۳۰	تغذیه‌ی میان وعده	۵
۴۰	استراحت و خواب روزانه	۶
۲۰	برنامه اُنس با قرآن متناسب با محتوای ارائه شده در برنامه	۷
۳۰	بازی در فضای باز	۸
۳۰	مرحله دوم اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری مرتبط با محتوا	۱۰
۳۰	مرحله سوم اجرای فعالیت‌های یاددهی یادگیری با انتخاب کودک و هدایت مربی (انجام پروژه‌های فردی و گروهی، دست ورزی و ...)	۱۱
۱۰	نظافت و پاکیزگی کلاس و محیط	۱۳
۳۰	ارتباط با والدین و بدرقه کودک	۱۴

ارزشیابی

ارزشیابی بخشی جدایی ناپذیر از فرایند تعلیم و تربیت است که در شناسایی نقاط ضعف و قوت برنامه تربیت و یادگیری و ابعاد مختلف آن بیش از ارزشیابی کودک کاربرد دارد. بر اساس جهت گیری و اهداف برنامه دوره پیش از دبستان مبنی بر امانت الهی بودن کودک و زمینه سازی برای شکوفایی فطرت توحیدی او، ارزشیابی باید مسیر تربیتی روبه رشد او را رصد نماید. به عبارت دیگر ارزشیابی، تضمینی برای سنجش میزان موفقیت و اثربخشی فعالیت ها هر دو رکن خانه و مهد و پیش دبستانی است. ارزشیابی در برنامه دوره پیش از دبستان به دلیل ویژگی ها و اقتضات کودکان این دوره باید مبتنی بر نظام ارزشیابی کیفی - توصیفی بوده و بیش از ارزشیابی از کودک، باید درصدد شناخت ضعف و قوت برنامه و مجریان آن از جمله مربی و اولیاء باشد.

چند نکته و اصل مهم در ارزشیابی

۱. تعیین حد خاصی از یادگیری برای نوآموزان پیش از دبستان از سوی اولیا و مربیان مطلوب نیست و هر نوآموز بر اساس علائق و توانایی های خود، به مرور به حد خاصی از یادگیری دست می یابد. بنابراین نباید انتظار داشت که همه کودکان به تمام آن چیزی که از نظر مربی یا والدین مطلوب است، در یک زمان واحد دست یابد و یا همه فعالیت ها را به پایان برساند.
۲. به دلیل عدم لزوم ارائه بازخورد به نوآموزان و همچنین به دلیل لزوم ارائه بازخورد به اولیا در شرایط خاص و منحصر به فرد و همچنین پذیرش اصل وجود تفاوت های فردی و اولویت در توجه به علائق و نیازهای کودکان، تنظیم و ارائه کارنامه به کودکان و خانواده ها در دوره پیش از دبستان مطلوب نیست و باید از آن پرهیز نمود. ارائه گواهینامه پایان دوره نیز با هماهنگی منطقه و استان و مطابق شاکله ارائه شده توسط آنان بلامانع است.
۳. ارائه بازخورد نتایج ارزشیابی به کودکان همانند آن چه که در دوره آموزش ابتدایی انجام می شود، در دوره پیش دبستانی مورد توجه نبوده و بازخوردها فقط در صورت نیاز و ضرورت های خاص، با نگاه مثبت به توانایی های کودکان، به اولیا ارائه می شود. تأکید بر این است که ارائه بازخوردها موجبات نگرانی و ایجاد اضطراب در خانواده را فراهم نسازد.
۴. مربی نقش بسیار مهمی در فراهم سازی شرایط تربیتی برای نوآموزان دارد و نقش حرفه ای او اقتضا می کند که از ایفای سایر نقش ها مانند درمانگر، روانشناس و ... پرهیز نماید. در صورتی که مربی در مواجهه با کودک و شناخت او به موارد مشکوک و مشکلات جسمی (مشکلات شنوایی، بینایی، ضعف در گفتار و ...) و یا عاطفی برخورد نماید، لازم است قبل از هر گونه اقدام، با مدیر و یا مشاوران مدرسه مشورت نماید و در صورت لزوم اولیا توسط مدیر دعوت شوند و موارد طرح گردد.
۵. تفاوت های فردی کودکان مورد توجه قرار می گیرد. چرا که هر کودکی از نظر علائق و توانایی های جسمی و عاطفی و ذهنی، متفاوت از دیگران است. مقایسه کودکان با یکدیگر نیز از آفت های ارزشیابی است که به روند رشد کودکان آسیب می زند.
۶. از آن جا که مربی در نگاه کودکان دارای جایگاه مهمی است، تشویق نوآموزان توسط او در انجام فعالیت ها و رفتارهای مناسب و کسب توانایی ها و ... مؤثر است. برای استفاده مطلوب از این شرایط موارد ذیل مورد تأکید است:

✓ رعایت تعادل و پرهیز از افراط و تفریط

✓ اولویت در تشویق های گروهی بر تشویق های فردی

- ✓ تمرکز بر نکات مثبت نوآموزان و عدم تمرکز بر ضعف ها
- ✓ ایجاد زمینه‌های تجارب موفقیت‌آمیز در فعالیت‌های همه کودکان
- ✓ اولویت در ارائه مشوق‌های غیرمادی مانند تشویق‌های کلامی بر جایزه دادن
- ✓ توجه به نقش الگویی مربی و تأثیرگذاری رفتارهای او بر نوآموزان
- ✓ عدم تأکید بر تشویق‌های بیرونی (کمد جوایز) و تلاش در جهت درونی کردن رفتارها از طریق مشوق‌های غیرمادی
- ✓ تشویق و استفاده از تقویت‌کننده‌های مادی و ... بعد از مدتی کارکرد خود را از دست داده و بی اثر می‌شوند. لذا بهتر است در مواجهه با فعالیت‌های کودکان، به جای گفتن آفرین و ... به اثر تولیدی او با نگاه کردن، مکث، تکان سر یا پرسیدن سؤالاتی درخصوص اثر تولید شده به نوآموز و کار او توجه نماییم. فراموش نکنیم که همه آثار کودکان باید مورد پذیرش مربی قرار گرفته و از هر نوع قضاوت در مورد آثار باید پرهیز گردد.
- ✓ از آنجایی که کودکان از نظر رفتاری با یکدیگر متفاوت بوده و هر کدام ویژگی‌ها و توانایی‌هایی دارند بنابراین یک مربی توانمند باید در هنگام ارزیابی کودکان به این تفاوت‌ها و میزان یادگیری آنها بر اساس ویژگی‌هایشان اهمیت داده و توجه کافی داشته باشد. برخی از کودکان بسیار فعال، اجتماعی، مستقل، کنجکاو، مهاجم و ماجراجو و برخی دیگر غیر فعال، وابسته، خجالتی و منزوی هستند اما هر کدام از کودکان شخصیت منحصر به فردی دارند و برای ارزشیابی آنها باید شناخت کافی از سوی مربی صورت گیرد.



- ✓ مربی آگاه در تمام ساعت حضور کودک در کلاس، او را زیر نظر داشته و به تمام امور و فعالیت کودکان نظارت دارد. هرگونه عدم توجه به آن‌ها از نگاه تیزبین کودک دور نبوده و ممکن است تأثیر بسیاری در رفتار و یادگیری کودک داشته باشد.
- ✓ کودکان هرگز به منظور ارزشیابی نباید مورد مقایسه قرار بگیرند. هرگونه مقایسه یا تحقیر باعث ایجاد حس حقارت می‌گردد. مربی توانمند باید بتواند در زمان مختلف و مناسب از تشویق کودکان برای آموزش بهره بگیرد.
- ✓ دقت در رفتارهای طبیعی کودکان در زمان‌های مناسب از قبیل انجام بازی‌ها و فعالیت‌ها؛ بهترین زمان برای ارزیابی کودکان است چرا که کودکان در بازی و فعالیت‌ها رفتارهای طبیعی بروز می‌دهند که فرصت مناسبی برای ارزیابی فراهم می‌آورد.

- ✓ عدم ایجاد فضای خشک و مستبدانه و عدم وضع مقررات و قوانین سخت جهت بررسی فعالیت آن‌ها می‌تواند علاوه بر بهبود در فعالیت و رفتار آنها، مسیر تکمیل کننده ای برای رفع مشکلات آموزشی باشد و در نهایت تأکید می‌گردد که تلاش و کوشش کودکان حتی اگر ایده آل ترین حالت نباشد، باید مورد توجه قرار گیرد.
- ✓ توجه به رشد همه جانبه و عدم نگاه یک بعدی به کودک، در فرایند رشد او تأثیر مهمی دارد. هم مربی و هم خانواده باید ضمن توجه به استعدادها و علاقمندی‌های کودک و حفظ آزادی عمل او، از ابعاد مختلف جسمی، عاطفی، اجتماعی، معنوی، اخلاقی و ... غافل نباشند.
- ✓ ایجاد فضایی آرام، بدون فشار و استرس و اجبار موجب لذتبخش شدن فعالیت برای کودکان است و پویایی و نشاط را به دنبال خواهد داشت.
- ✓ در مواجهه با آثار و تولیدات و فعالیت‌های کودکان، مربی به دنبال تولید یک اثر فاخر یا هنری نیست. از این رو هر فعالیتی که کودک برای تولید اثر خود انجام می‌دهد، مطلوب است و باید مورد توجه قرار گیرد. لذا در فعالیت‌های هنری کودکان فرایند کار مهم‌تر و مطلوب‌تر از نتیجه است.
- ✓ موضوع تفسیر نقاشی ممکن است بخشی از فرایند روانشناختی ارزیابی و شناخت کودک باشد که از سوی مشاوران و روانشناسان در موقعیت‌های بالینی و کلینیکی به کار گرفته می‌شود. از این رو تفسیر نقاشی در حوزه کار مربی نیست و بهتر است از ورود به این حوزه خودداری گردد و از هر نوع تفسیر و ارائه حدس و گمان در خصوص علل و عوامل روحی و روانی دخیل در سبک نقاشی و کاردستی و یا رنگ‌های به کار رفته پرهیز نمود. بدیهی است در مواجهه با موارد مشکوک، مشورت با مدیر و مشاوران و سپس گفت‌وگو با خانواده برای ارجاع آنان به مراکز مشاوره مورد تأیید آموزش و پرورش توصیه می‌شود.

منابع

۱. قرآن کریم
۲. نهج البلاغه
۳. صحیفه سجادیه
۴. آقا زاده، احمد (۱۳۸۶). مسائل آموزش و پرورش در ایران، تهران، انتشارات سمت.
۵. ابراهیم نژاد، (۲۰۱۴). بررسی تولد و تبری در اسلام و مهجوریت آن در امت اسلامی. سراج منیر، ۵(۱۶)، ۱۳۱-۱۵۰.
۶. اصول کافی / ترجمه مصطفوی: ج ۴ ص ۴۱۲؛ جلد اول، کتاب الحجة، باب فیما جاء أن حدیثهم صعب مستصعب
۷. جوادی آملی، آیت ا.. (۲۰۱۰). فطرت در آیین قرآن. انسان پژوهی دینی، ۷(۲۳)، ۲۸-۵.
۸. شورای عالی آموزش و پرورش (۱۳۹۱). برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران.
۹. شورای عالی آموزش و پرورش (۱۳۹۰). مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران.
۱۰. صالحی، محمد؛ فلیزاده، رضاعلی و صادقی. (۲۰۱۱). امکان سنجی توسعه فناوری های نوین آموزشی با رویکرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدارس ابتدایی شهرستان ساری. فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۱(۴)، ۲۳-۳۶.
۱۱. ضیایی نجف آبادی، سوسن (۱۳۸۶). بررسی تطبیقی نظام آموزش و پرورش پیش دبستانی کشور های ایران، آمریکا، انگلیس و کره. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
۱۲. علم الهدی، جمیله (۱۳۹۸). نظریه اسلامی رشد انسان. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
۱۳. فرجاد، محمدعلی (۱۳۹۰). آموزش و پرورش تطبیقی. چاپ ششم. انتشارات رشد.
۱۴. فلسفی، محمدتقی. گفتار فلسفی، کودک، ص ۱۸۴
۱۵. کلیک فیلیس و دیگران (۱۳۹۷). مدیریت و برنامه ریزی برای دوران اولیه کودکی. ترجمه: کریم زاده و همکاران. انتشارات دانژه.
۱۶. گروه مولفان (۱۳۹۳). راهنمای جامع مراقبت های ادغام یافته کودک سالم. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
۱۷. مارگاریت پاولووا (بی تا). ترجمه بتول عطاران (۱۳۹۸). نوین سازی آموزش و پرورش روسیه (بخش اول). مجله رشد آموزش فنی و حرفه ای و کار دانش، دوره چهاردهم، شماره ۳.
۱۸. مفیدی، فرخنده و سبزه، بتول (۱۳۸۷). تاثیر فعالیتهای زبان آموزی دوره پیش دبستان بر رشد زبان گفتاری دانش آموزان پایه اول دوره ابتدایی. مطالعات برنامه درسی، ۱۰، ۱۳۰.
۱۹. ملکی، حسن (۱۳۹۰). برنامه ریزی درسی دوره پیش از دبستان با رویکرد اسلامی. انتشارات مدرسه.
۲۰. ملکی، حسن (۱۳۹۸). هویت دینی در برنامه درسی، جستاری در نظریه اسلامی برنامه درسی. نشر آیپژ.
۲۱. ملکی، حسن (۱۳۹۹). الگوی تدوین برنامه درسی با رویکرد فطرت گرایی توحیدی. انتشارات مدرسه.
۲۲. ملکی، حسن (۱۳۹۹). نظریه فطرت گرایی توحیدی در برنامه درسی. انتشارات مدرسه.
۲۳. وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۲۶؛ ۳۶۷/۲۱

24. Banan, M. (2013). Introducing Halaal and Haraam into Globish Based on Moral Philosophy of Abstract Halaal.

25. Bettinger, E., & Slonim, R. (2007). Patience among children. Journal of Public Economics, 91(1-2), 343-363.

26. Bloch, H. (1990). Status and function of early sensory-motor coordination. In *Sensory-motor organizations and development in infancy and early childhood* (pp. 163-178). Springer, Dordrecht.
27. Boileau, R. A., Lohman, T. G., & Slaughter, M. H. (1985). Exercise and body composition of children and youth. *Scandinavian Journal of Sports Sciences*, 7(1), 17-27.
28. Boyle, A. (2007). Human rights or environmental rights? A reassessment. *Fordham Environmental Law Review*, 471-511.
29. Buss, D. M., & Greiling, H. (1999). Adaptive individual differences. *Journal of Personality*, 67(2), 209-243.
30. Byard, R. W., Gallard, V., Johnson, A., Barbour, J., Bonython-Wright, B., & Bonython-Wright, D. (1996). Safe feeding practices for infants and young children. *Journal of paediatrics and child health*, 32(4), 327-329.
31. Byers, E. S. (1996). How well does the traditional sexual script explain sexual coercion? Review of a program of research. *Journal of Psychology & Human Sexuality*, 8(1-2), 7-25
32. Clarke, S. (1998). *A Demonstration of the Being and Attributes of God and other Writings*.
33. Collins, A. (1992). Portfolios for science education: Issues in purpose, structure, and authenticity. *Science Education*, 76(4), 451-63.
34. Cowan, P. A., Cohn, D. A., Cowan, C. P., & Pearson, J. L. (1996). Parents' attachment histories and children's externalizing and internalizing behaviors: Exploring family systems models of linkage. *Journal of consulting and clinical psychology*, 64(1), 53.
35. Cvencek, D., Greenwald, A. G., & Meltzoff, A. N. (2016). Implicit measures for preschool children confirm self-esteem's role in maintaining a balanced identity. *Journal of Experimental Social Psychology*, 62, 50-57.
36. DiLorenzo, T. M., Stucky-Ropp, R. C., Vander Wal, J. S., & Gotham, H. J. (1998). Determinants of exercise among children. II. A longitudinal analysis. *Preventive medicine*, 27(3), 470-477.
37. Dobbs, S. M. (1998). *Learning in and through art: A guide to discipline-based art education*. Getty Publications
38. Durán, M., Moya, M., & Megías, J. L. (2011). It's his right, it's her duty: Benevolent sexism and the justification of traditional sexual roles. *Journal of sex Research*, 48(5), 470-478.
39. Eisner, E. W. (2001). Should we create new aims for art education. *Art Education*, 54(5), 6-10.
40. Emmons, R. A., & Kneezel, T. T. (2005). Giving thanks: Spiritual and religious. *Journal of psychology and Christianity*, 24(2), 140-148.
41. Farmahinifarahani, M., Daraei, M., & Rahnema, A. (2018). Explaining the role of the Tabbara and Tavalla in the realization of the modern Islamic civilization..



فصل دوم

راهنمای مربی
بسته‌ی آموزشی کودکان ایران

واحد یادگیری خانوادگی ما

روز آشنایی

اهداف:

۱. حضور با آرامش در کنار همسالان
۲. آشنایی با نقش خود در مرکز آموزشی
۳. نشاط و هماهنگی در انجام فعالیت‌های جسمی
۴. علاقه به فعالیت‌های هنری (شعر، نقاشی)

شیوهی اجرا:

۱. در ابتدای ورود نوآموزان به حیاط مدرسه، چند بازی گروهی مثل عمو زنجیرباف، اینجا بگذاریم گربه می بره و... اجرا کنید و امروز را با برگزاری جشن در خاطر نوآموزان، ماندگار کنید.
۲. از هر یک از نوآموزان بخواهید به روش‌های خلاقانه‌ای، خود را معرفی کنند. مثلاً می‌توانید حلقه‌یی تشکیل دهید، در مرکز آن بایستید و توپ را به سمت هر یک از نوآموزان ارسال کنید تا با گرفتن توپ، نام و نام خانوادگی خود را بگویند.
۳. یک موسیقی پخش کنید تا نوآموزان با شنیدن آن در فضای باز شروع به حرکت کنند. شما هم مانند آن‌ها حرکت کنید با قطع شدن آهنگ، از حرکت بایستید و از نزدیک‌ترین نوآموز بخواهید خود را معرفی کند و با شما و دوستانش سلام و احوال‌پرسی نماید.
۴. شعری با محتوای سلام به انتخاب خود برای نوآموزان بخوانید و تکرار کنید تا زمزمه نمایند سپس در مورد آن گفت و گو کنید. مانند: سلام مثل بهاره
گل و شکوفه داره
بوی قشنگ دوستی
همراه خود میاره...
۵. با استفاده از انگشتان شست، اشاره و انگشت وسط، نوآموزان را هدایت کنید تا با روش صحیح گرفتن مداد در دست، آشنا شوند. توجه داشته باشید که این فرآیند ممکن است مدتی طول بکشد. چرا که انگشتان کودک با انجام تمرینات و دست‌ورزی‌های مختلف، تقویت می‌شود و به مرور مهارت لازم کسب می‌شود. سعی کنید الگوی مناسبی برای نوآموزان باشید تا با نگاه به دستان شما، مداد را به درستی در دست بگیرند. گاهی هم لازم است با مشاهده کار کودکان با مداد، دست آن‌ها را گرفته و به شیوهی درست اشاره کنید.

فعالیت‌خانه:

از کودک خود بخواهید خاطره اولین روز مدرسه و مهد خود را با ذکر جزئیات، برای شما تعریف کند. نام مربی و دوستانش را از او بپرسید.

خانوادهی من

اهداف:

۱. گوش دادن به شعر و زمزمه‌ی آن
۲. آشنایی با نعمت‌های خدای مهربان
۳. تولید یک محصول با آزادی عمل

۴. حضور با آرامش در کنار خانواده

شیوهی اجرا:

۱. درباره مفهوم خانواده به عنوان یکی از نعمت‌های خداوند با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید. یادآوری کنید که گروه‌های بزرگ تری مانند اعضای یک کلاس، بچه‌های یک مدرسه، مردم یک روستا یا شهر و مردم یک کشور نیز مانند یک خانواده هستند و همدیگر را دوست دارند و به هم احترام می‌گذارند.
۲. شعر زیر را برای آن‌ها بخوانید و با تکرار و تمرین، از آن‌ها بخواهید شعر را به خاطر بسپارند. دقت کنید که حفظ شعر از طریق تکرار و تمرین در کلاس انجام می‌شود و برای این منظور نباید به فشار و اجبار متوسل شد.

مانند دست است هر خانواده	هر کس یک انگشت در خانواده
باها در این دست انگشت شست است	او که نخستین انگشت دست است
انگشت بعدی یعنی نشانه	او مادر ماست، خانم خانه
انگشت سوم یعنی برادر	اینجا نشسته پهلوی مادر
پس این یکی کیست؟ انگشت دیگر	آری درست است، او هست خواهر
من هستم آخر انگشت کوچک	انگشت‌ها رو تو دیدی تک تک
ما پنج انگشت هستیم با هم	با هم شریکیم در شادی و غم
گر چه جدایییم ما پنج انگشت	چون جمع گردیم هستیم یک مشت
۳. در مورد اعضای خانواده به عنوان یکی از نعمت‌های الهی با کودکان گفت و گو کنید تا فعالیت خواسته شده در کتاب کار را انجام دهند.
۴. با استفاده از وسایل دور ریختنی و در دسترس، یک آدمک بسازید و به همراه نوآموزان نمایش‌هایی با موضوع اعضای خانواده و نقش آن‌ها اجرا نمایید.

فعالیت‌خانه:

شعر کتاب را که به معرفی اعضای خانواده می‌پردازد، همراه با کودک خود چند بار بخوانید و تکرار نمایید. همزمان با خواندن شعر، به انگشت مورد نظر در شعر، اشاره کنید.

خانهی مرتب |



اهدای:

۱. انجام فعالیت‌ها با دقت و تمرکز
۲. بیان دلایل منطقی ساده
۳. انجام رفتارهای پسندیده در خانه

شیوهی اجرا:

۱. در مورد وظایف نوآموزان در خانواده (رعایت نظم، انجام کارهای شخصی، مشارکت در کارها، مرتب کردن اتاق و لوازم شخصی و...) با نوآموزان بحث و گفت و گو کنید.
۲. آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت مربوط به کتاب کار را انجام دهند.
۳. با توجه به داستان زیر از نوآموزان بخواهید نمایشی به اجرا بگذارند:

امین وقتی از خواب بیدار شد، دید که مدرسه اش دیر شده است. با عجله به دنبال کیف و وسایلش گشت...

۴. توجه نوآموزان به وسایل اطراف جلب کنید تا خوب دقت کرده و جای وسایل را به خاطر بسپارند. سپس به نوبت آن‌ها را به بیرون از کلاس بفرستید و یک وسیله را جا به جا کنید تا بگردند و تغییر مورد نظر را حدس بزنند.

فعالیت‌خانه:

در چیدن وسایل منزل یا اتاق کودک، از او نظرخواهی کنید و در صورت امکان با درنظر گرفتن سلیقه کودک خود، وسایل منزل را بچینید.

تمیز باش، عزیز باش!



اهداف:

۱. تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده (تفاوت‌ها و شباهت‌ها، رنگ‌ها و...)
۲. علاقه به فعالیت‌های هنری (قصه، شعر، نمایش خلاق)
۳. استفاده از عضلات ریز در فعالیت‌های جسمی (تاکردن و...)

شیوه‌ی اجرا:

۱. قصه‌ی حسنی (توی ده شلمرود) را تعریف کنید و نمایش خلاق آن را اجرا نمایید. سپس نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. در مورد وسایل بهداشتی شخصی با نوآموزان گفت و گو کنید و به ضرورت استفاده از شانه، حوله، مسواک و لیوان و... شخصی اشاره نمایید.
۳. به همراه نوآموزان با استفاده از کاغذ و لوازم دور ریختنی، از وسایل بهداشتی شخصی، کاردستی بسازید.
۴. شعر زیر را به همراه نوآموزان بخوانید و تکرار کنید تا زمزمه نمایند:

صابون کوچک

صابون کوچکم را	از تو حیاط کلاغ برد!
خودم دیدم چطوری	صابونمو گرفت خورد
بهش میگم کلاغه	اه اه چه کار زشتی!
کاشکی به جای خوردن	خودتو باهاش میشستی

بنفشه رسولیان

۵. با استفاده از تکنیک کاغذ و تا، درست کردن لیوان کاغذی را آموزش دهید.
۶. از آن‌ها بخواهید مسواک قبلی خود را که قابل استفاده نیست، به کلاس بیاورند و برای تکنیک نقاشی افشان‌گری در کلاس مورد استفاده قرار دهند.

فعالیت‌خانه:

۱. به همراه کودک خود، شعر صابون کوچک را چند بار تکرار و تمرین نمایید.
۲. در مورد دلایل استفاده از وسایل شخصی مانند شانه، مسواک و... با کودک خود گفت و گو کنید.
۳. از او بخواهید وسایل شخصی خود را به شما نشان داده و در جای مناسبی نگهداری کند.
۴. به صورت غیر مستقیم، استفاده از وسایل شخصی توسط فرزندان را مشاهده کنید و در صورت لزوم موارد را با مربی در میان بگذارید.

همکاری



اهداف

۱. استفاده از مهارت‌های ساده تفکر در مواجهه با چالش‌های ساده
۲. انجام رفتارهای پسندیده در خانه و مدرسه
۳. استفاده از عضلات درشت در فعالیت‌ها

شیوهی اجرا:

۱. نوآموزان را به انجام فعالیت مربوط به کتاب کار کودک راهنمایی کنید و با طرح یک یا چند پرسش (مانند: چرا باید در کارها با یکدیگر همکاری کنیم؟) به بحث و گفت و گو در زمینه‌ی همکاری پردازید.
۲. بازی و مسابقات گروهی چون طناب کشی، دست رشته، عمو زنجیر باف و... با هدف افزایش همکاری و آشنایی با کار گروهی، طراحی و اجرا نمایید.

فعالیت‌خانه:

با همکاری فرزندان و سایر اعضای خانواده، یک فعالیت گروهی مانند پخت نان، کیک خانگی و... انجام دهید. در این فعالیت به ضرورت همکاری در خانه اشاره کنید.

آداب میهمانی



اهداف

۱. آشنایی با مفاهیم ساده (اعداد)
۲. انجام رفتارهای پسندیده در خانه
۳. علاقه به فعالیت‌های هنری (نمایش خلاق، نقاشی)

شیوهی اجرا:

۱. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار کودک را انجام دهند.
۲. ضمن جلب توجه کودکان به تصویر، در مورد آداب میهمانی (لباس مناسب، سلام و احوال پرسی و خداحافظی، احترام به میهمانان، همکاری در پذیرایی و...) به بحث و گفت و گو با آنان پردازید.
۳. با اجرای نمایش خلاق میهمان بازی (خاله بازی) رعایت برخی از آداب میهمانی را مورد تاکید قرار دهید.
۴. از آنان بخواهید تصویری از یک مهمانی به یاد ماندنی را نقاشی کنند.

فعالیت‌خانه:

۱. در صورت داشتن میهمان، پذیرایی از آن‌ها را به فرزند خود واگذار کنید.
۲. با فرزند خود میهمان بازی کنید و از او بخواهید از شما پذیرایی کند نقش‌های خود را عوض کنید و در این فعالیت به رعایت آداب میهمانی توجه کنید.

میهمان ناخوانده



اهداف

۱. به کارگیری مهارت‌های تفکر در مواجهه با چالش‌های ساده

۲. علاقه به فعالیت‌های هنری (قصه، نمایش خلاق)

۳. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت

شیوهی اجرا:

۱. قصه‌ی میهمان ناخوانده (پذیرایی پیرزن از حیوانات در یک شب بارانی) را در کلاس بیان کنید و نوآموزان را راهنمایی کنید تا به انجام فعالیت کتاب کار کودک بپردازند.
۲. نمایشی از قصه‌ی میهمان ناخوانده را به اجرا بگذارید.
۳. پس از بیان قصه و اجرای نمایش، به بحث و گفت و گو درباره‌ی رفتار محبت آمیز پیرزن و نتیجه آن رفتار بپردازید.
۴. شعر زیر را برای کودکان بخوانید و تکرار کنید تا زمزمه نمایند.

وقتی می آد فصل خزون ابرا میان تو آسمون
بارون می باره بارون می باره
وقتی که بارون می باره هرکی پا بیرون می ذاره
یه چتری داره یه چتری داره
وقتی که بارون بند میاد ابرا می شن سوار باد
میرن دوباره میرن دوباره
خورشید خانم پیدا میشه لباس به خنده وا می شه
صفا میاره صفا میاره

۵. با معرفی فصل پاییز و زیبایی‌های آن، توجه نوآموزان را به تغییرات آب و هوا و گیاهان جلب کنید و در صورت امکان به همراه آن‌ها در فضای باز، به جمع آوری برگ‌های پاییزی بپردازید و آن‌ها را از نظر اندازه، رنگ و شکل با هم مقایسه کنید.

۶. نمایش خلاقیت ترتیب دهید تا نوآموزان در نقش باد، ابر، برگ، درخت، پرنده و... ایفای نقش کنند.

فعالیت‌خانه:

۱. به همراه کودک خود در فضای باز یا بوستان محل زندگی، به گشت و گذار بپردازید و توجه او را به تغییرات آب و هوا و درختان و... جلب کنید. در صورت تمایل، او می تواند برگ، سنگ، میوه‌ی درخت کاج... را با رعایت نکات بهداشتی با خود به منزل بیاورد.
۲. شعر کتاب را به همراه فرزندتان بخوانید و زمزمه کنید.

آب هست، ولی کم است!



اهدای

۱. علاقه به فعالیت‌های هنری (شعر، قصه، نقاشی)
۲. به کارگیری روش‌های ساده صرفه جویی در مصرف آب
۳. علاقه به پیشوایان دینی (امام حسین (ع))
۴. ارائه‌ی راه حل‌های عملی برای مسائل ساده

شیوهی اجرا:

۱. با جلب توجه کودکان به تصویر کتاب، داستان را بخوانید و از آنان بخواهید ادامه داستان را حدس بزنند.
۲. در مورد مصرف بهینه‌ی آب با آنان به بحث و گفت و گو پردازید تا هر کدام دلیلی برای صرفه جویی در مصرف آب بیان کنند. سپس در مورد این موضوع نقاشی بکشند.
۳. با استفاده از وسایل در دسترس، عروسک دستی ابرک (شخصیت خیالی داستان) را با همکاری نوآموزان بسازید و در جای مناسبی در معرض دید، نگهداری کنید. از این پس در فعالیت‌ها، بازی‌ها و... از شخصیت ابرک کمک بگیرید. دقت کنید که ابرک دارای شخصیتی شبیه نوآموزان است و می‌تواند یکی از اعضای ثابت کلاس شما باشد و همواره در کنار شما و نوآموزان است.
۴. حالا به همراه ابرک، نحوه‌ی شستن دست‌ها را به صورت عملی با نوآموزان تمرین کنید.
۵. شعر زیر را چندین بار برای نوآموزان بخوانید و تکرار کنید و در صورت امکان شست و شوی جوراب را به صورت عملی اجرا کنید.

یک چیز تازه، فهمیده ام من	کاری ندارد جوراب شستن!
من شستم آن را	امروز با دست
چون مادر من	کارش زیاد است

ناصر کشاورز

فعالیت‌خانه:

۱. هنگام نوشیدن آب با گفتن جمله «سلام بر حسین (ع)» توجه فرزندتان را به این کلام نیکو جلب کنید و علت بیان آن را به زبان کودکان توضیح دهید.
۲. کودک خود را راهنمایی کنید تا به نحوه‌ی مصرف آب در خانه توجه کند و راه کارهایی برای مصرف بهینه‌ی آن ارائه نماید.
- دقت کنید که آیا راه کارهای پیشنهادی او عملی است یا نه؟ اگر عملی بود، آن راه کارها را به اجرا بگذارید. در غیر این صورت از او بخواهید به کارهای جدید فکر کند.

صرفه جویی

﴿توبه﴾

۱. آشنایی با روش‌های صرفه جویی در مصرف منابع (آب، برق، مواد غذایی و...)
۲. توجه به نعمت‌های خدای مهربان
۳. به کارگیری مهارت تفکر در مواجهه با چالش‌های ساده

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر، در مورد نعمت‌های الهی و صرفه جویی در مصرف آن‌ها به بحث و گفت و گو با نوآموزان پردازید و آنان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار کودک را انجام دهند.
۲. از نوآموزان بخواهید به نوبت از زبان موارد زیر برای کلاس صحبت کنند و سعی کنید گفت و گوها را به سمت مصرف بهینه و دوری از اسراف و تشکر از نعمت‌های الهی هدایت کنید:
 - سیب گاز زده و دور انداخته شده
 - کاغذ سفید مچاله شده

- لامپ روشن در روز
- ...

فعالیت‌خانه:

۱. با توجه به فعالیت‌های انجام شده در کلاس، از فرزند خود بپرسید که در مصرف چه چیزهایی در خانه می‌تواند صرفه جویی کند؟
۲. درباره چگونگی مصرف درست منابع آب، برق، گاز و مواد غذایی با فرزند خود گفت و گو کنید. فراموش نکنید که کودکان از رفتار شما الگو می‌گیرند.

گفتار نیکو، رفتار نیکو



اهداف:

۱. استفاده از کلام نیکو و طیب در گفت و گوه
۲. علاقه به پیشوایان دینی (امام رضا (ع))

شیوهی اجرا:

۱. داستان ضامن آه‌ورا برای نوآموزان تعریف کنید و در این داستان به شخصیت امم رضا (ع) اشاره کنید که همواره با مهربانی و رفتار نیکو و سخنان خوب، دیگران را تحت تاثیر قرار می‌داد.
۲. در مورد آداب صحبت کردن با اعضای خانواده و دوستان (سلام کردن، حفظ احترام، دست دادن، استفاده از کلمات نیکو و محترمانه، رعایت نوبت در حرف زدن، صبر و حوصله در شنیدن سخنان دیگران و...) بحث و گفت و گو کنید.
۳. از نوآموزان بخواهید فعالیت مربوط به این صفحه از کتاب کار کودک را انجام دهند.
۴. از آنان بخواهید به ترتیب در گروه‌های دو یا سه نفره، رفتن به یک مهمانی و گفت و گو با استفاده از کلمات و جملات نیکو و محترمانه را به نمایش بگذارند.
۵. توجه نوآموزان را به تصویر کتاب جلب کنید و از آنان بخواهید به سؤالات زیر پاسخ دهند:
 - به نظر شما اعضای این خانواده در مورد چه چیزی گفت و گو می‌کنند
 - لباس پدر بزرگ مربوط به کدام منطقه از ایران است؟
 - این خانواده چند نفره هستند؟
 - شما وقتی برای کسی آب می‌آورید، چه می‌گویید؟
۶. کاربرد شماره (۱) را با هدف مشاهده، رفتارهای مناسب در بیرون از خانه به اجرا بگذارید تا به مشاهده‌ی دقیق آن بپردازند. توجه داشته باشید که نمونه‌ای از کاربرگ‌ها را در انتهای این بخش از کتاب راهنما آورده ایم.

فعالیت‌خانه:

به صورت نمایشی، شما کودک شوید و فرزندتان نقش شما را ایفا کند. حالا صحبت و گفت و گوی محترمانه با استفاده از کلام نیکو را تمرین کنید.



واحد یادگیری من و پیش دبستانی قطار آشنایی

اهداف:

۱. انجام فعالیت‌ها با دقت و تمرکز
۲. آشنایی با مدرسه و مهد یا مرکز آموزشی خود
۳. حضور با آرامش در کنار همسالان
۴. علاقه به فعالیت‌های هنری (بریدن، چسباندن، نقاشی و...)
۵. استفاده از نوشته‌های ابداعي برای انتقال منظور خود

شیوهی اجرا:

۱. نوآموزان را صف کنید تا پشت سرهم قرار گرفته و هر کدام لباس نفر جلویی را بگیرد و همانند قطار به حرکت درآیند. با صدای هوهو چی چی به قسمت‌های مختلف مدرسه مانند کلاس‌ها، کتابخانه، نمازخانه، آزمایشگاه، آب‌خوری، بوفه، سرویس بهداشتی و... بروید تا قسمت‌های مختلف مدرسه را مشاهده کنند و در هر قسمت، توضیحات لازم را ارائه دهید.
۲. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۳. در مورد فضاهای مدرسه که ورود نوآموزان به آن‌ها مجاز یا غیر مجاز است، گفت و گو کنید و خطرات احتمالی را مورد اشاره قرار دهید.
۴. با هدف آشنایی با فضای دفتر مدرسه یا مهد، به همراه نوآموزان با بریدن و چسباندن کاغذهای رنگی، زنجیره‌های کاغذی، نقاشی و... دفتر مدیر را تزئین کنید. همچنین تزئینات مناسبی برای کلاس خود بسازید و استفاده کنید.
۵. از نوآموزان بخواهید قسمت‌های مختلف مدرسه را برای شما نام ببرند و هر قسمت را که دوست دارند، در برگه‌ای نقاشی کنند.
۶. یک برگه‌ی کوچک در اختیارشان قرار دهید تا به دلخواه نشانه‌ای در آن بکشند و روی میز خود بچسبانند تا حس علاقه در آن‌ها نسبت به فضای کلاس، ایجاد شود.

فعالیت‌خانه:

۱. از خاطرات شیرین دوران تحصیل خود برای کودکان تعریف کنید.
۲. از او بخواهید تجارب امروز خود در مدرسه را برایتان تعریف کند.

ایمنی در مدرسه |

اهداف:

۱. علاقه به فعالیت‌های هنری (رنگ آمیزی)
۲. پرهیز از انجام رفتارهای پرخطر در مدرسه
۳. انجام رفتارهای پسندیده در مدرسه

شیوهی اجرا:

۱. توجه نوآموزان را به تصاویر جلب کنید و از آنان بخواهید با بحث و گفت و گو در مورد تصاویر، فعالیت خواسته شده را انجام دهند.
۲. در مورد قوانین زیر با نوآموزان بحث و گفت و گو کنید:
 - بیرون رفتن از مهد و مدرسه در ساعات آموزشی
 - چگونگی رفت و آمد در حیاط، صف، راه پله‌ها، آب خوری، سرویس بهداشتی و...

- قوانین موجود در کلاس
- سایر نکات ایمنی با توجه به شرایط وموقیعی جغرافیایی مدرسه

فعالیت‌خانه:

هنگامی که کودکان با دوستان خود مشغول بازی است، رفتار او را زیر نظر بگیرید. اگر قوانین بازی را رعایت نمی کند، بدون آن که فرزندتان متوجه شود، با مربی او مشورت کنید.



ازغک و پیش دبستانی |

اهدای:

۱. شرکت در گفت و گوها و پرسش و پاسخ‌های کلاسی
۲. تقویت مهارت گوش دادن
۳. توجه به پیامدهای عینی رفتار دیگران
۴. علاقه به فعالیت‌های هنری (کاردستی، ترکیب رنگ‌ها و...)
۵. هماهنگی در انجام فعالیت‌های جسمی
۶. اهدای دست سازه‌ها و اثر هنری خود برای ابراز محبت و تشکر

شیوهی اجرا:

متن قصه

گوشه‌ی حیاط پیش دبستانی درخت بلندی بود که روی آن یک کلاغ لانه داشت، روزی جوجه کلاغ از لانه پایین افتاد. جوجه حسابی ترسیده بود و بال بال می زد و بالاو پایین می پرید. بچه‌ها دور جوجه کلاغ جمع شدند اما نمی دانستند که چه کار کنند!

سارا گفت: داخل کلاس ببریم؟

زهرا گفت: برایش آب و دانه بیاوریم تا بخورد!

مینا گفت: همین جا برایش لانه بسازیم!

مریم گفت: به خانه ببریم و از او مراقبت کنیم

خانم مربی که ماجرا را دیده بود و حرف‌های بچه‌ها را شنیده بود، نزدیک شد و گفت: آفرین بر شما بچه‌های مهربان که به فکر زاغک هستید... اما حرف‌هایش تمام نشده بود که صدای قارقار مامان و بابای زاغک شنیده شد. انگار فهمیده بودند که جوجه شان افتاده پایین...

زاغک حالا عضوی از این مدرسه است و بچه‌ها که با هم حسابی دوست شده اند، تصمیم گرفتند که همیشه مراقب او باشند...

۱. داستان را برای نوآموزان بخوانید و سوالات زیر را بپرسید:

- اگر شما جای بچه‌های آن کودکستان و مدرسه بودید، چه می کردید؟
- چه چیزهایی در این داستان شما را خوشحال کرد؟
- به نظر شما زاغک از زندگی در این پیش دبستانی راضی است؟ چرا؟
- چه چیزهایی باعث دوستی بچه‌ها شد؟

۲. کودکان را گروه‌های دو نفره تقسیم کنید. از آن‌ها بخواهید داستان خود را به دو رنگ متفاوت (گواش، رنگ انگشتی و...) آغشته کنند. سپس با یکدیگر دست دهند. سپس خود را روی برگه ای بزنند تا چاپ شود.

نام این تصویر را دست دوستی بگذارید. می توانید نمایشگاهی از نقاشی‌های دست دوستی در مدرسه برگزار کنید.

۳. بازی صندلی‌ها را در گروه‌های کوچک چهار تا پنج نفره به شیوه‌ی زیر اجرا کنید: به تعداد گروه، صندلی‌ها را به صورت دایره بچینید. یک موسیقی پخش کنید تا دور صندلی‌ها بچرخند و با قطع صدای موزیک روی آن‌ها بنشینند. در هر دور بازی، یک صندلی کم کنید تا نوآموزان دوستان بدون صندلی را در کنار خود جای دهند. تا کسی بدون صندلی نماند بازی را تا جایی ادامه دهید که دیگر جایی برای نشستن باقی نماند. در این حالت گروه دیگری جایگزین شده و بازی ادامه می‌یابد.

۴. با استفاده از کاغذ باطله یا روزنامه، مچاله کردن و درست کردن توپ‌های کوچک را با نوآموزان تمرین کنید. سپس از آن‌ها بخواهید توپ‌های خود را به هم بچسبانند و یک توپ بزرگ درست کنند. حالا روبه روی هم قرار گرفته و با دوستان خود بازی ارسال و دریافت توپ را انجام دهند.

۵. از هر یک از آن‌ها بخواهید یک بازی پیشنهاد دهند. لسیت بازی‌های پیشنهادی را یادداشت کنید و در زمان‌های مناسب به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

۱. از کودک خود بخواهید تا نام دوستان مدرسه اش را برای شما بگوید.
۲. از او بخواهید با کاردستی، نقاشی و... برای یکی از دوستانش و یا برای مربی هدیه ای تهیه کند.

کیف مدرسه ام



اهداف:

۱. تشخیص تفاوت‌ها و شباهت‌ها
۲. انجام فعالیت‌ها با دقت و تمرکز
۳. علاقه به فعالیت‌های هنری (رنگ آمیزی، نمایش خلاق)
۴. استفاده از عناصر موجود در محیط برای بازی و مشاهده و...
۵. انجام رفتارهای پسندیده در خانه

شیوه‌ی اجرا:

۱. ضمن بحث و گفت و گو در مورد انواع نوشت افزار مورد نیاز کودکان پیش دبستانی، توجه آن‌ها را به تصویر کتاب کار جلب کنید تا فعالیت مربوطه را انجام دهند.
۲. از نوآموزان بخواهید تعدادی از لوازم التحریر خود را دورکشی نموده سپس با قیچی برش دهند و شکل‌های جدید بسازند. سپس با چسباندن آن‌ها و با تکنیک کلاژ و... در یک نمایشگاه کلاسی شرکت کنند.
۳. از آنان بخواهید به نوبت نقش یکی از لوازم التحریر خود را نمایش دهند.
۴. آن‌ها را تشویق کنید تا در منزل مسئولیت مرتب کردن کمد و قفسه و لوازم مدرسه اش را خود بر عهده گیرد.
۵. از نوآموزان بخواهید با استفاده از مداد، تراش، پاک کن و... شکل‌های مختلفی بسازند. می توانند آن‌ها را دورکشی کرده و به نقاشی‌های خلاقانه ای تبدیل کنند.

فعالیت‌خانه:

برای نوشت افزار فرزندان جای مناسبی از قبیل کمد، کشو، قفسه، و... تعیین کنید و مسئولیت مرتب نگه داشتن

آن‌ها را به فرزندتان بسپارید.

وقت مدرسه



اهداف

۱. تشخیص و بیان توالی رویدادها در قصه
۲. استفاده با دقت از حواس پنج‌گانه
۳. استفاده از تجارب ملموس و روزمره
۴. استفاده از عضلات ریز و درشت در فعالیت‌های جسمی
۵. آشنایی با فواید خواب کافی و به موقع
۶. آشنایی با رسانه‌ها و محتوای مناسب و مفید (کتاب)
۷. تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده (زمان، روز و شب و...)

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر، داستانی بسازید و در مورد انجام هر فعالیت و لزوم داشتن نظم در کارها به بحث و گفت‌وگو پردازید و آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. به همراه نوآموزان در ساعات مختلف در حیات مدرسه به مشاهده خورشید و سایه‌ها پردازید و توجه آن‌ها را به تغییر سایه‌ها جلب کنید و آن‌ها را تشویق کنید تا بازی سایه‌ها را انجام دهند: آن‌ها را به گروه‌های چند نفره تقسیم کنید. در هر گروه یک نفر در نقش گرگ باید روی سایه‌ی دوستانش پا بگذارد و دیگران باید از سایه‌ی خود محافظت نمایند. در هر مرحله نقش گرگ را کسی بازی می‌کند که سایه اش لگد شده است.
۳. از نوآموزان بخواهید نقاشی بکشند که در آن یکی از زمان‌های روز یا شب مشخص باشد.
۴. در خصوص خوابیدن و بیدار شدن منظم و به هنگام و ضرورت داشتن خواب کافی با نوآموزان گفت‌وگو کنید.

فعالیت‌خانه:

۱. به همراه فرزند خود در مورد فعالیت‌هایی که در روز یا شب می‌توانند انجام دهند، گفت‌وگو کنید و بیان کنید که کدام یک از فعالیت‌های ویژه روز را نباید در شب انجام دهند و برعکس.
۲. زمان مناسبی برای خواب کودک خود تعیین کنید تا به طور منظم و سرساعات به رخت خواب برود تا خواب کافی داشته باشد. مطلوب است مواردی از قبیل مسواک زدن، خواندن کتاب مناسب و... به صورت منظم در برنامه هر شب او گنجانده شود.

از درخت تا مداد



اهداف

۱. علاقه به فعالیت‌های هنری (کاردستی و...)
۲. احساس آزادی عمل در فعالیت‌ها
۳. آشنایی با روش‌های ساده صرفه‌جویی در مصرف منابع
۴. کسب تجربه و بینش نسبت به محیط

شیوهی اجرا:

۱. با بیان قصه کتاب کار، درباره‌ی تولید کاغذ و مداد از درخت، بحث و گفت‌وگو کنید.

۲. توجه نوآموزان را به ضرورت صرفه جویی در مصرف کاغذ و... جلب کنید و از آنان بخواهید فعالیت کتاب کار را با رعایت صرفه جویی انجام دهند.

۳. از نوآموزان بخواهید از زبان هر یک از موارد زیر صحبت کنند و داستانی بگویند:

- مدادی که در اثر تراشیدن بی رویه، کوتاه شده است.
- درختی که قطع شده است.
- کاغذ سفیدی که مچاله شده است.
- ...

فعالیت خانه:

به میزان توجه کودک خود در صرفه جویی از کاغذ و نوشتن افزار دقت کنید و در صورت لزوم با مربی مشورت کنید.

زباله‌ها در سطل!



اهداف:

۱. شرکت در گفت و گوها و پرسش و پاسخ کلاسی
۲. مشارکت در پاکیزگی محیط آموزشی
۳. ریختن زباله‌ها در جای مخصوص
۴. رعایت بهداشت فردی (شست و شوی دست‌ها و...)

شیوه‌ی اجرا:

۱. به همراه نوآموزان حیاط مدرسه یا مهد و کودکستان را قبل و بعد از زنگ تفریح مشاهده کنید. سپس در مورد رعایت بهداشت و نظافت محیط به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. توجه نوآموزان را به تصویر کتاب کار جلب کنید و راهنمایی کنید تا فعالیت مربوطه را انجام دهند.
۳. با کودکان به کمک بابای مدرسه بروید و زباله‌های موجود در کلاس خود و حیاط مدرسه را جمع آوری کنید. نوآموزان را راهنمایی کنید تا از دستکش یکبار مصرف استفاده کنند و در پایان کار، دستان خود را با آب و صابون بشویند.
۴. با نوآموزان در مورد زباله‌های قابل بازیافت و اهمیت آن برای حفاظت از زمین گفت و گو کنید و آن‌ها را به تفکیک زباله در منزل تشویق نمایید.
۵. با استفاده از روش زیر، یک سطل بازیافت برای جداسازی زباله‌های کاغذی بسازید و در کلاس مورد استفاده قرار دهید:

یک بادکنک در اندازه بزرگ باد کنید. کاغذهای باطله و غیر قابل استفاده را به صورت نوارهای باریک درآورده و در چسب چوب رقیق شده با آب، آغشته کنید و به همراه نوآموزان سطح بادکنک را بپوشانید (به جز قسمت بالایی). بعد از خشک شدن، چند لایه‌ی دیگر اضافه کنید تا سطل شما از استحکام خوبی برخوردار شود. بعد از خشک شدن کامل، بادکنک را بترکانید. حالا شما یک سطل کاغذی زیبا دارید. می‌توانید آن را با کمک نوآموزان رنگ بزنید.

۶. از نوآموزان بخواهید زباله‌های کاغذی خود را در این سطل بریزید و در هنگام نیاز از آن‌ها استفاده کنند.

فعالیت خانه:

۱. به همراه فرزند خود راس ساعت نه شب، زباله‌هایتان را بیرون ببرید و در سطل زباله بیندازید.

۲. تفکیک زباله را با فرزندان تمرین کنید و در صورت امکان زباله‌های قابل بازیافت را به حمل مربوطه انتقال دهید.

واحد یادگیری رشد و سلامت

روز تولد



اهداف:

۱. تعریف منظم اتفاقات (مهارت سخن گفتن)
۲. استفاده از تجارب ملموس و روزمره
۳. آغاز کارها با نام خدا
۴. علاقه به فعالیت‌های هنری (نمایش خلاق)

شیوهی اجرا:

۱. واحد یادگیری جدید را با نام خدا و مناجات او شروع کنید.
۲. داستان کتاب کار را برای نوآموزان بخوانید و در مورد تولد جوجه‌یاکریم‌ها، با آنان به بحث و گفت‌وگو پردازید.
۳. خاطراتی از تولد یکی از نوزادان خانواده‌یا خویشاوندان را برای نوآموزان بیان کنید و از آنان بخواهید اگر خاطره‌ای دارند، بیان کنند.
۴. از نوآموزان بخواهید با توجه به داستان کتاب کار، حرکات جوجه‌یاکریم‌ها (تلاش برای بیرون آمدن از تخم، بال زدن و صدای جوجه‌ها و...) را به صورت نمایش خلاق اجرا نمایند.
۵. از آنان بخواهید عکس‌هایی از دوران کودکی و نوزادی خود را به کلاس بیاورند و با همدیگر مشاهده کنند و مقایسه نمایند.
۶. لوحه شماره یک مکمل زبان آموزی را مطابق راهنمای آن به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

۱. به همراه فرزندان، فیلم و عکس‌هایی از دوران نوزادی او را مشاهده کنید.
۲. خاطره‌ای از به دنیا آمدن او و یا روزهای قبل از تولد، برایش تعریف کنید.

انگشت راهنما



اهداف:

۱. علاقه به فعالیت‌های هنری (رنگ آمیزی)
۲. شرکت در گفت‌وگوها و پرسش و پاسخ‌های کلاسی
۳. انجام بانشاط فعالیت‌های جسمی (باز و بسته کردن عضلات، لی لی و...)

شیوهی اجرا:

۱. ضمن راهنمایی نوآموزان به انجام فعالیت کتاب کودک، در مورد خوردن و آشامیدن به عنوان نیازهای رشدی کودکان به بحث و گفت‌وگو پردازید.
۲. بازی زیر را اجرا کنید:
در حیاط مدرسه سه خط (مسیر) راست، شکسته و خمیده رسم کنید. در پایان هر مسیر، نمادی که معرف یکی از وعده‌های غذایی نوآموزان است، قرار دهید. از آن‌ها بخواهید به نوبت مسیر را یک بار به صورت لی لی، حرکت

- با دستان باز، حرکت به صورت گردو شکستم و... ادامه دهند تا به مقصد برسند.
۳. از کودکان بپرسید به جز آب و غذا، چه نیازهای دیگری دارند تا خوب رشد کنند؟ سپس در مورد پاسخها بحث و گفت و گو کنید.
۴. آموزش فرآیند مداد به دست گرفتن را دوباره تکرار کنید و در صورت نیاز، راه کارهایی اصلاحی بدهید.

فعالیت خانه:

از کودک خود بخواهید روی نمک یا آردی که در سینی ریخته اید، با انگشت خود، خطوط مختلفی کشیده و یا نقاشی کند.

بابا و مامان من



اهداف:

۱. شرکت در گفت و گو و پرسش و پاسخهای کلاسی
۲. علاقه به فعالیت هنری (رنگ آمیزی)
۳. انجام فعالیتها با دقت و تمرکز
۴. استفاده از کتاب و کتابخوانی

شیوهی اجرا:

۱. با پرسیدن سوالات زیر در مورد تصاویر کتاب کار کودک و با اشاره به وجود پدر و مادر و سرپرست به عنوان یکی از نیازهای کودک و نقش مراقبتی آنها به بحث و گفت و گو با نوآموزان پردازید:
 - پدر و مادر برای شما چه کارهایی انجام می دهند تا بزرگ شوید؟
 - فکر کنید بزرگ شده اید. پدر یا مادر شده اید. چه کارهایی برای کودک خود انجام می دهید
 - ...
۲. از نوآموزان بخواهید با دقت در تصاویر، دربارهی احساس هر یک از کودکان و یا پدر و مادر گفت و گو کنند.

فعالیت خانه:

برای کودک خود قصه ای بخوانید. اجازه دهید خودش از میان کتابهای داستان موجود در خانه، یکی را انتخاب کند.

رشد من



اهداف:

۱. تفکر، کنجکاوی و کشف
۲. یادگیری مفاهیم ساده مانند تعلق و عدم تعلق به مجموعه، ترتیب و...
۳. آشنایی با نعمت های خدای مهربان

شیوهی اجرا:

۱. ضمن راهنمایی نوآموزان به انجام فعالیت کتاب کار کودک، در مورد مراحل رشد و تغییرات ایجاد شده در هر مرحله با آنان به بحث و گفت و گو پردازید و از آنها بخواهید نظر خود را در قالب یک جمله بیان کنند.
۲. وسایلی مانند جفجغه، اتو، شیشه شیر، کیف مدرسه، عروسک، ماشین اسباب بازی، رایانه، عصا، کتاب، جعبه ی

- مداد رنگی، تلفن همراه، توپ و... را نام ببرید. از نوآموزان بخواهید سن مناسب برای استفاده از این وسایل را حدس بزنند و در مورد آن گفت و گو کنند.
۳. نوآموزان در گروه‌های دونفره با یکدیگر راجع به شباهت‌ها و تفاوت‌های ظاهری با یکدیگر صحبت کنند (رنگ چشم، حالت مو، رنگ پوست و...) سپس در مورد نعمت‌هایی که خدا به آن‌ها داده است، در کلاس بحث و گفت و گو کنید.
۴. راجع به علائق خود، با کودکان گفت و گو کنید و از آن‌ها بخواهید تا علائق خود را بیان کنند. (مانند غذای مورد علاقه، کتاب مورد علاقه، ورزش، رنگ و...)
۵. در حین کار کودکان با مداد و کشیدن نقاشی، به نحوه‌ی مداد به دست گرفتن آن‌ها توجه کنید و در صورت نیاز اصلاح نمائید. توجه داشته باشید که مریب‌الگوی مناسبی برای کودکان است تا با مشاهده او، به شیوه‌ی درست عمل کنند.

فعالیت‌خانه:

۱. عکس‌هایی از دوران مختلف زندگی خود در اختیار کودک خود قرار دهید تا آن‌ها را از کودکی تا بزرگسالی مرتب کنند.
۲. از فرزندان بخواهید عکس‌های کودکی خود را با عکس‌های کودکی شما مقایسه کرده و به تفاوت‌ها و شباهت‌ها اشاره کنند.

اعضای بدن من



اهداف:

- آشنایی با نام و کاربرد اعضای بدن
- هماهنگی در انجام فعالیت‌های جسمی (بستن بند کفش، باز و بسته کردن دکمه و...)
- علاقه به فعالیت‌های هنری و احساس آزادی عمل و لذت
- بازی، مشاهده و کسب تجربه
- تشخیص تفاوت‌ها و شباهت‌ها

شیوه‌ی اجرا:

- ابتدا نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
- قسمت‌های مختلف بدن (پاشنه، پیشانی، چانه، گوش، زانو، انگشت، آرنج، کتف، بازو، کمر و...) را به مرور در چند جلسه نام ببرید و آن اعضا را به نوآموزان نشان دهید. سپس با گفتن نام هر عضو، نوآموزان عضو مورد نظر در بدن خود را نشان دهند.
- فعالیت‌هایی مانند باز و بسته کردن بند کفش، دگمه، پوشیدن و درآوردن جوراب و... را به همراه نوآموزان تمرین کنید.
- از آن‌ها بخواهید در برگه‌ی A4 دور انگشتان دست یا پای خود خط بکشند، سپس آن را به اشکال مختلف و خلاقانه تبدیل کنند.
- با رعایت نکات ایمنی، نوآموزان را مقابل آینه ای قرار دهید تا به جزئیات صورت خود (چشم، پلک، مژه، ابرو، گونه، بینی، لب، دندان و چانه) توجه کنند. در این فعالیت می‌توانید بازی‌های مختلفی به اجرا بگذارید.
- شعر را چند بار برای نوآموزان بخوانید و تکرار کنید و در صورت امکان فایل صوتی آن را پخش کنید و درباره‌ی

نعمت‌های خدای مهربان گفت و گو کنید.

با چشمم دنیا را می بینم	این جا را، آن جا را می بینم
با دستم دنیا را می گیرم	این‌ها را، آن‌ها را می گیرم
با پایم دنیا را می گردم	در این جا، در آن جا می گردم
با قلبم دنیا را می خواهم	مادر را بابا را می خواهم

محمود کیانوش

فعالیت‌خانه:

۱. کودک خود را همراهی کنید تا اندازه‌های دست، پا، طول انگشتان، بازو، ساق دست و پا، قد خود و... را شما مقایسه کنند.
۲. در صورت امکان و با رعایت نکات بهداشتی، عکس رادیولوژی از اعضای داخل بدن را به کودک خود نشان دهید.

حواس من



اهدای

۱. آشنایی با حواس و عضو مربوط به آن‌ها
۲. استفاده از تجارب ملموس و روزمره
۳. گوش دادن با دقت به صداها، تمرکز و سکوت

شیوه‌ی اجرا:

۱. ضمن راهنمایی نوآموزان به انجام فعالیت‌های مربوط به کتاب کار، در مورد حواس پنجگانه با آن‌ها به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. با چیدن وسایل ساده و در دسترس (مانند لوازم التحریر، دسته کلید، تخته پاک کن، عینک گوشی و...) در روی میز، بازی زیر را اجرا کنید:
 - از نوآموزان بخواهید با دقت به روی میز نگاه کنند و بعد از بستن چشمانشان، نام وسایل را بگویند.
 - از آن‌ها بخواهید با لمس کردن وسایل، نام آن‌ها را بگویند.
 - هر بار وسیله ای را حذف یا اضافه کنید تا چشم خود را باز کرده و تغییر مورد نظر را حدس بزنند.
۳. در حالی که چشم‌های آن‌ها را بسته اید، میوه‌هایی از قبیل پرتقال، خیار، لیمو و... را به بینی آن‌ها نزدیک کنید تا با بوییدن، نام میوه را حدس بزنند.
۴. از طریق گوشی تلفن یا ضبط صوت، صداهای مختلفی را پخش کنید و از نوآموزان بخواهید به تشخیص صداها بپردازند.
۵. از نوآموزان بخواهید سکوت کنند (به سکوت گوش کنند) تا توجه آن‌ها به صداهای محیط بیرون از کلاس جلب شود و سپس فرصت دهید تا صداهایی را که شنیده اند، نام ببرند و در صورت امکان نقاشی کنند.
۶. لوحه شماره دو مکمل زبان آموزی را با توجه به راهنمای اجرای آن، آموزش دهید.

فعالیت‌خانه:

۱. چشم کودک خود را ببندید تا با بوییدن و لمس کردن یا چشیدن میوه‌ها یا مواد دیگر از قبیل مایعات و...، نام آن‌ها را بگویید.

۲. نظر فرزند خود را در مورد مره غذاهایی که در وعده‌های مختلف می‌خورید، جویا شوید.

من مواظبم (۱)



اهداف:

۱. استفاده از غذاها و خوراکی‌های مفید
۲. آشنایی با روش‌های خود مراقبتی
۳. توجه به نعمت‌های خدای مهربان

شیوه‌ی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر از نوآموزان بخواهید در مورد مراقبت صحیح از اعضای بدن به عنوان یکی از نعمت‌های خداوند به بحث و گفت‌وگو بپردازند و آنان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. درباره‌ی مراقبت از بدن، جملاتی مانند نمونه بیان کنید، از کودکان بخواهید بعد از شنیدن هر جمله، در صورت صحیح بودن آن، با خوشحالی دست بزنند و در صورت غلط و اشتباه بودن آن، پا بکوبند.
 - من از نرده آویزان می‌شوم!
 - او دست کثیف خود را به چشمش نمی‌زند.
 - فاطمه هر شب دندان‌هایش را قبل از خواب مسواک می‌زند.
 - ...
۳. کاربرد شماره دو را با هدف آشنایی با خطوط و دست‌ورزی‌های لازم برای مداد به دست گرفتن اجرا نمائید.

فعالیت‌خانه:

خطراتی از دوران کودکی خود، در مورد مراقبت از اعضای بدن و حواس پنجگانه و یا آسیب دیدن آن‌ها برای فرزندتان تعریف کنید.

من مواظبم (۲)



اهداف:

۱. رعایت بهداشت فردی (مسواک)
۲. ارائه راه‌حل‌های عملی برای مسائل خود (حدس زدن)

شیوه‌ی اجرا:

۱. از نوآموزان بخواهید با توجه به تصویر، ادامه داستان را بیان کنند.
۲. در رابطه با چشم پزشک، دندان پزشک و... علت مراجعه هر یک از آن‌ها به گفت‌وگو با نوآموزان بپردازید و به ضرورت مراقبت از اعضای بدن اشاره کنید.
۳. از آن‌ها بخواهید مسواک خود را به کلاس بیاورند و نحوه‌ی صحیح مسواک زدن را به صورت عملی تمرین کنید.

فعالیت‌خانه:

جدولی به تعداد روزهای هفته تهیه کنید. از کودک خود بخواهید در هر وعده‌ی غذایی، بعد از مسواک زدن، در جدول علامت ✓ بگذارد تا به مراقبت از سلامت خود، عادت کند.

من مواظبم (۳)



اهداف:

۱. آشنایی با خوراکی‌های مفید و استفاده از آن‌ها
۲. انجام رفتارهای پسندیده (آداب غذا خوردن)
۳. حضور با آرامش در کنار خانواده و همسالان

شیوهی اجرا:

۱. از نوآموزان بخواهید با توجه به خوراکی‌های موجود، مسیری را که خوراکی‌های آن به سلامتی آن‌ها بیشتر کمک می‌کند، انتخاب کنند و رنگ بزنند.
۲. از آن‌ها بخواهید مقداری غذا به کلاس آورده و دور یک سفره با دوستانشان میل کنند
۳. دقت کنید تا آداب غذا خوردن مانند شروع با نام خدا، شکرگزاری، آهسته غذا خوردن، با دهان بسته غذا خوردن، تعارف به دوستان و... را رعایت کنند.
۴. غذاها و خوراکی‌های مفید مانند سبزیجات، میوه‌ها، گوشت، لبنیات، حبوبات (نخود و لوبیا) غلات (نان و برنج) را به صورت نمایش فیلم یا عکس و... معرفی کنید و در مورد فواید آن‌ها گفت و گو کنید.
۵. با اجرای بازی‌های نمایشی، پختن غذاهای مختلف و خوردن آن‌ها را به اجرا بگذارید و سعی کنید در این فعالیت به تنوع مواد غذایی مفید و نقش آن‌ها در سلامت بدن اشاره شود.

فعالیت‌خانه:

از فرزند خود بخواهید صرف یک وعده غذایی در کنار اعضای خانواده را نقاشی کند و به مربی خود تحویل دهد.

واحد یادگیری خانه ما

خانه ما

اهداف:

۱. توانایی تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده (اشکال هندسی، شباهت‌ها و...)
۲. شرکت درگفت و گوها و پرسش و پاسخ‌های کلاسی

شیوهی اجرا:

۱. ابتدا توجه کودکان را به تصویر جلب کنید و با تاکید بر قسمت‌های مختلف خانه، با نوآموزان به بحث و گفت و گو پردازید. سپس از آن‌ها بخواهید فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. از نوآموزان بخواهید به نوبت و به صورت نمایشی فعالیتی مربوط به خانه را نشان دهند تا دوستانشان حدس بزنند که این فعالیت در کدام بخش از خانه انجام می‌شود (مثل شستن ظروف و...)
۳. معرفی اشکال هندسی را به شیوه ای نمایشی و خلاقانه برای کودکان اجرا کنید (شکل گردی توسط مربی به عنوان مهمان وارد کلاس شود و به همراه نوآموزان در محیط کلاس و مدرسه اشیای گرد را پیدا کنید)
۴. یک برگه سفید را در اختیار نوآموزان قرار دهید و از آن‌ها بخواهید به دلخواه کل برگه را خط خطی کنند. سپس با رنگ مخالف، گردی‌ها را پیدا و تبدیل به اشکال متنوع نمایند.
۵. لوحه شماره سه مکمل زبان اموزی را با توجه به راهنمای آن اجرا نمائید.

فعالیت‌خانه:

همراه کودک خود در فضای خانه بگردید و اشیایی که به شکل دایره هستند، پیدا کنید (درب ماشین لباسشویی، درب قابلمه‌ها، ساعت و...)

وسایل خانگی ما

اهداف:

۱. توانایی تشخیص مفاهیم ساده (رنگ‌ها، اشکال هندسی)
۲. علاقه به فعالیت‌های هنری (خمیر بازی)

شیوه‌ی اجرا:

۱. ضمن بحث و گفت‌وگو در مورد لوازم مختلف خانه و محل قرار گرفتن آن‌ها (مانند لوازم آشپزخانه، اتاق خواب و...) نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. به شیوه‌ی نمایشی و خلاقانه، شکل هندسی سه گوش را به نوآموزان معرفی کنید.
۳. در ارتباط با لوازم خانه چيستان پيرسيد. مانند:
 - من چی‌ام؟ من خانه کفش‌ها هستم!
 - من چی‌ام؟ من آدم‌ها را به خودشان نشان می‌دهم!
۴. جعبه‌ای را که در آن تعدادی وسیله (مانند لیوان، جامدادی، نمک پاش، شانه، لیف، کنترل تلویزیون و...) قرار دارد، در اختیار نوآموزان قرار دهید و از آن‌ها بخواهید با چشمان بسته و با لمس کردن، نام و محل قرار گرفتن آن‌ها را در خانه بگویند.
۵. از کودکان بخواهید وسایل خانه را در شکل دیگری تصور کنند. (مثلاً اگر گاز سه گوش بود و یا یخچال گرد بود و...) سپس با استفاده از گل رس و خمیر بازی، این وسایل را بسازند.

فعالیت‌خانه:

زمان صرف صبحانه یا نهار، یک تکه نان به شکل چهار گوش در اختیار کودک خود قرار دهید و سپس از او بخواهید با تا کردن آن را به دو سه گوش تبدیل کند میل نماید پس در مورد مصرف درست نان و پرهیز از اسراف و دور ریز نان با او گفت‌وگو کنید.

من مواظبم

اهداف:

۱. خود مراقبتی و پرهیز از تماس با وسایل داغ، برقی و تیز و برنده
۲. توانایی تشخیص مفاهیم ساده (اشکال هندسی)
۳. کسب مهارت‌های مقدماتی خواندن (تصویرخوانی)

شیوه‌ی اجرا:

۱. با توجه به تصویر، در مورد رعایت نکات ایمنی در خانه، با نوآموزان به بحث و گفت‌وگو پردازید و آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت مربوطه در کتاب کار را انجام دهند.
۲. شعر اشکال هندسی را بخوانید و از نوآموزان بخواهید با به کارگیری گردی، سه گوش و چهارگوش، هر شکلی را



که دوست دارند، بکشند.

سلام سلام ای بچه‌ها
کوچیکترا بزرگترا
سلام به روی ماهتون
به چشمون سیاهتون
میخواین بگم اسمم چیه؟
به من میگن سه گوش خانوم
گوشه‌هامو ببین و ببین
اینه و اینه و این

به و به سه گوشه
کم داری تو یه گوشه
من که منم چهارگوشم
چهارگوش بازیگوشم
هرکی بگه چهارگوشه
می‌دوم می‌رم یه گوشه
گوشه‌هامو ببین و ببین
اینه و اینه و اینه

گوشه چیه؟ گوشه چیه؟
میخواین بگم اسمم چیه؟
به من میگن یه گردی
گوشه ندارم هیچی
گوشه مال سه گوشه
گوشه مال چهارگوشه

۳. کاربرد شماره سه را با هدف تصویرخوانی و آشنایی با اشکال هندسی از انتهای این بخش از کتاب انتخاب کنید و در کلاس اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

۱. از کودک بخواهید فعالیت‌های امروز مدرسه را در منزل بازگو کند.
۲. وسایل متنوعی از جمله لیوان، قاشق، کنترل تلویزیون و... در اختیار کودک قرار دهید و از او بخواهید آن‌ها را دورکشی کند و تصاویر خلاقانه‌ای بسازد. سپس در مورد وسایل خطرناکی که نباید دست بزند، با او گفت و گو کنید.

خانه‌های جور واجور |



اهداف:

۱. تولید یک محصول ساده با آزادی عمل
۲. شرکت در گفت و گوها و پرسش و پاسخ‌های کلاسی
۳. علاقه به فعالیت‌های هنری (قصه)

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر، در مورد انواع خانه و مصالح به کار رفته در ساختن آن [ا] با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید. سپس آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. فعالیت‌های مربوط به خانه سازی (بنایی، نقاشی و...) را به صورت نمایشی اجرا نمائید.
۳. داستان زیر را برای نوآموزان بخوانید: سه خرگوش با هم زندگی می کردند. روزی تصمیم گرفتند که هر کدام برای خود خانه ای بسازند. اولی که نامش کپل بود، با شاخ و برگ درختان خانه ساخت. دومی که نامش تپیل بود، با چوب خانه ساخت و سومی، یعنی میل، با سنگ و آجر خانه ساخت. روزی از روزها سر و کله‌ی گرگ ناقلا پیدا شد. خرگوش‌ها به خانه‌ی خود فرار کردند. گرگ با فوت خود خانه‌ی کپل را خراب کرد. خانه‌ی تپیل را نیز آتش زد. کپل و تپیل فرار کردند و به خانه‌ی خرگوش سومی یعنی میل پناه بردند. گرگ نتوانست خانه‌ی میل را خراب کند. دمش را گذاشت روی کولش و با ناراحتی و عصبانیت دور شد و رفت. خرگوش‌ها خوشحال شدند. کپل و میل تصمیم گرفتند که ...
۴. با طرح سوالاتی مانند نمونه، نوآموزان را به تفکر بیشتر وادار نمایید.
 - به نظر شما کپل و تپیل چه تصمیمی گرفتند؟
 - چرا گرگ نتوانست خانه میل را خراب کند؟
۵. با نوآموزان راجع به احساسات هر یک از شخصیت‌های داستان بحث و گفت و گو کنید (خوشحالی، ناراحتی، ترس، عصبانیت) و از آن‌ها بخواهید هر یک از احساسات را با حالت چهره‌ی خود نشان دهند.
۶. کاربرگ شماره چهار را با هدف دست ورزی و ترسیم خطوط راست به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

به همراه کودک خود در صورت امکان از یک ساختمان در حال ساخت بازدید نمائید و با او در مورد مشاغل مرتبط با خانه سازی گفت و گو نمائید.

کوچه‌ی ما

اهداف:

۱. توانایی تشخیص مفاهیم ساده (اختلاف‌ها و شباهت‌ها)
۲. آشنایی با محله

شیوهی اجرا:

۱. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۲. با آن‌ها درباره‌ی نشانی خانه شان (نام، محله، کوچه، پلاک، رنگ در خانه و...) به گفت و گو بپردازید.
۳. نام کوچه، خیابان یا پلاک مدرسه یا یکی از خانه‌های اطراف آن را به اتفاق نوآموزان از نزدیک مشاهده کنید.
۴. کاربرگ شماره پنج را با هدف آشنایی با کوچه، محله و خیابان از پیوست کتاب راهنما (همین کتاب) اجرا کنید.
۵. از نوآموزان بخواهید آدرس منزل و شماره تماس اولیای خود را از آن‌ها گرفته و در کیف خود نگهداری کنند تا در مواقع ضروری استفاده شود. آن‌ها را تشویق کنید تا شماره‌ها را حفظ کنند.
۶. لوحه شماره چهار مکمل زبان آموزی را با توجه به راهنمای آن اجرا کنید و در طول هفته واژگان مرتبط را با نوآموزان تمرین و تکرار نمائید.

فعالیت‌خانه:

۱. همراه فرزند خود با دقت به پلاک خانه توجه کنید و از او بخواهید پلاک خانه همسایه‌های سمت راست و چپ را نیز با دقت مشاهده نماید.
۲. آدرس منزل و شماره تماس خود را در برگه ای یادداشت کنید و در کیف فرزند خود قرار دهید تا در موقع ضروری از آن استفاده شود.



پل هوایی

اهداف:

۱. آشنایی با برخی روش‌های خود مراقبتی
۲. پرهیز از اقدامات خطرناک (عبور از پل عابر به جای عبور از خیابان)
۳. به کارگیری مهارت‌های پایه‌یادگیری و تفکر در مواجهه با چالش‌های ساده

شیوه‌ی اجرا:

۱. توجه نوآموزان را به تصویر کتاب جلب کنید و در مورد ضرورت استفاده از پل هوایی برای عبور از خیابان، با آن‌ها گفت‌وگو کنید. سعی کنید برای تصویر کتاب داستانی بسازید.
۲. از آن‌ها بخواهید با استفاده از وسایل در دسترس از قبیل کاغذ رنگی، چوب کبریت، پارچه، و... پل هوایی را تکمیل کنند.

فعالیت‌خانه:

- به همراه فرزندتان از نزدیک ترین پل هوایی بازدید کنید و به مشاهده‌ی رفتار مردم بپردازید. سپس از او بخواهید با کشیدن نقاشی، گزارشی از مشاهدات خود در کلاس بیان کند.

واحد یادگیری: مسجد محله ما

نماز اول وقت

اهداف:

۱. آشنایی با کارهایی که خداوند دوست دارد.
۲. آشنایی با نماز اول وقت
۳. آشنایی با آداب و اعمال عبادی: قرآن خواندن، نماز خواندن

شیوهی اجرا:

۱. قصه را برای نوآموزان بخوانید: در یک غروب سرد زمستانی که هوا در حال تاریک شدن بود، مادر بزرگ مثل همیشه وضو گرفته، سجاده و چادر نمازش را براداشته و منتظر نشسته بود. از مادر بزرگ پرسیدم که کجا می روی؟ مادر بزرگ گفت وقت اذان مغرب است و برای خواندن نماز جماعت به مسجد می روم دوست داری تو هم با من بیایی؟ من با خوشحالی برای خواندن نماز اول وقت آماده شدم.
۲. با نوآموزان درباره وقت نماز اول وقت به بحث و گفت و گو بپردازید.
۳. توجه نوآموزان را به تصویر کتاب جلب نموده و از آن‌ها بخواهید فعالیت مورد نظر را انجام دهند.
۴. با توجه به آغاز فصل زمستان فعالیت‌های مناسبی برای معرفی فصل زمستان و لباس‌های مناسب در آن طراحی و اجرا کنید.
۵. لوحه شماره پنج مکمل زبان آموزی را اجرا کنید و در طول هفته کلمات مرتبط را تکرار و تمرین کنید.

فعالیت‌خانه:

۱. مسجد محله خود را به کودک نشان دهید و از او بخواهید به قسمت‌های مختلف ساختمان مسجد توجه کند.
۲. نام مسجد نزدیک محل زندگی خود را به کودکان بگویید.

مسجد محله ما



اهداف:

۱. آشنایی با نمای ظاهری مسجد و اماکن زیارتی
۲. هماهنگی عضلات ریز و درشت (نقاشی کردن و تا کردن)
۳. آمادگی برای نوشتن (وصل کردن خط چین‌ها)
۴. شرکت در گفت و گوی کلاسی

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصویر کتاب در مورد شکل ظاهری مسجد (گنبد، گلدسته و...) با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. در صورت امکان به همراه نوآموزان از مسجد محله بازدید کنید و قسمت‌های مختلف مسجد از جمله گنبد، گلدسته، محراب و... را مشاهده نمایید.

۳. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب را اجرا نمایند.

فعالیت‌خانه:

از کودک خود بخواهید با مشاهده‌ی تصویر این صفحه از کتاب نام قسمت‌های مختلف مسجد را بیان کنند.

می‌خواهم وضو بگیرم!

﴿هدایة﴾

۱. آشنایی با مراحل وضو
۲. حفظ اشعار موزون
۳. تعیین مراحل انجام کار
۴. توانایی تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده (ترتیب و توالی)

شیوه‌ی اجرا:

۱. شعر را برای نوآموزان بخوانید و آن را تکرار کنید.
وضو بگیر چگونه
آب ریز و آب بپاش
آب بریز از بالا
اتل مثل چی با ماست؟
مسح سر و می کشیم
بعد می کشیم روی پا
از پیشونی تا چونه
البته یکم یواش!
پاک می شی مثل گل‌ها
دست چپ و دست راست
تا پیشونی می رسیم
وضو گرفتیم حالا
- رقیه‌رمضانی
۲. از نوآموزان بخواهید با توجه به شعر مراحل وضو گرفتن را به ترتیب نشان دهند.
 ۳. از نوآموزان بخواهید با راهنمایی شما فعالیت کتاب را انجام دهند.

فعالیت‌خانه:

به همراه کودک خود وضو گرفتن با یک لیوان آب را در خانه تمرین کنید.

سجاده‌ی زیبا!

﴿هدایة﴾

۱. توانایی تشخیص و یادگیری مفاهیم (ترتیب و توالی) اندازه و رنگ
۲. تمرکز و تقویت حافظه
۳. آزادی عمل در انتخاب فعالیت
۴. هماهنگی عضلات ریز و درشت، قیچی کردن، سوزن نخ کردن

شیوه‌ی اجرا:

۱. نوآموزان را به مکانی مناسب برای نماز خواندن ببرید (مانند نمازخانه مدرسه یا مسجد) و وسایل نمازگزار از جمله: سجاده، جا نماز، مهر و تسبیح را در اختیار آن‌ها قرار دهید تا مشاهده نمایند.



۲. از نوآموزان بخواهید طبق الگو فعالیت کتاب را انجام دهند.
۳. تعدادی نی و قیچی در اختیار نوآموزان قرار دهید و از آن‌ها بخواهید نی‌ها را قیچی کرده و با عبور دادن نخ کاموا تسبیح زیبایی بسازند. این فعالیت را می‌توانند با استفاده از خمیر بازی، گل رس... انجام دهند.
۴. در پایان با کنار هم قرار دادن تسبیح‌ها، از نوآموزان بخواهید کوتاهترین و بلندترین تسبیح را مشخص کنند و به ترتیب اندازه تسبیح‌ها را مرتب کنند.
۵. لوحه شماره شش زبان آموزی را اجرا کرده و در طول هفته تکرار و تمرین نمایید.

فعالیت‌خانه:

با یک تکه پارچه به همراه کودک خود سجاده ای زیبا بسازید و تزئین کنید تا کودک همراه خود به مدرسه بیاورد.

نماز کودکان

اهداف:

۱. آشنایی با مراحل نماز (ترتیب)
۲. آشنایی با نمادهای دینی (کعبه)
۳. آشنایی با قبله و جهت نماز خواندن
۴. تشخیص تعلق یا عدم تعلق یک تصویر به مجموعه
۵. علاقه به شنیدن قصه‌های قرآنی و آشنایی با امامان

شیوهی اجرا:

۱. با معرفی خانه کعبه، داستان به دنیا آمدن حضرت علی (ع) را برای نوآموزان تعریف کنید.
۲. با استفاده از امکانات آموزشی موجود (فیلم، اسلاید، پوستر، عکس...) نوآموزان را با مراحل خواندن نماز آشنا کنید.
۳. مراحل مختلف نماز را به صورت نمایشی اجرا نمایید و از نوآموزان بخواهید با تقلید حرکات شما، نام مراحل نماز را بگویند.
۴. با توجه به تصاویر کتاب نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت را انجام دهند.
۵. با نوآموزان درباره قبله و جهت نماز خواندن به بحث و گفت و گو بپردازید.

فعالیت‌خانه:

از کودک بخواهید تصویر شما را در حال نماز خواندن نقاشی کند و با خود به کلاس بیاورد.

حرف‌های ما با خدا

اهداف:

۱. هماهنگی عضلات ریز و درشت
۲. آشنایی با آداب و اعمال عبادی
۳. مهارت در سخن گفتن نیکو (کلام طیب)
۴. آزادی عمل و لذت در نقاشی و رنگ کردن

شیوهی اجرا:

۱. شعر زیر را برای نوآموزان بخوانید.
دستا مونو می برم بالا
چشم می دوزیم به آسمون
بابا و مامان و نگه دار
آمین یا رب العالمین
با هم دیگه می کنیم دعا
می گیم خدای مهربون
غصه رو از ما بردار
آمین یا رب العالمین
۲. با نوآموزان درباره‌ی دعا کردن به بحث و گفت و گو بپردازید و از آن‌ها بپرسید:
چه موقع دعا میکنند؟ هنگام دعا کردن از خدا چه می‌خواهند؟ آیا برای دیگران هم دعا می‌کنند؟
۳. از نوآموزان بخواهید برای هر کس که می‌خواهند دعا کنند و دعای خود را در کتاب کار نقاشی کنند.

فعالیت‌خانه:

بعد از نماز به همراه کودک خود به راز و نیاز بپردازید و برای سلامتی خود و خانواده و دوستان دعا کنید.

در صف نماز

اهداف:

۱. توانایی تشخیص تناظر
۲. آشنایی با نماز جماعت، مکبر، محراب
۳. علاقه به شرکت در بحث و گفت و گوی کلاسی

شیوهی اجرا:

۱. با نوآموزان در مورد نماز جماعت، امام جماعت، مکبر، محراب و منبر و... به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. با توجه به تصویر، از نوآموزان بخواهید فعالیت کتاب را انجام دهند.
۳. لوحه‌ی به شماره ۷ مکمل زبان آموزی را به اجرا بگذارید و چند با در طول هفته تمرین و تکرار کنید.

فعالیت‌خانه:

به همراه کودک خود در نماز جماعت مسجد محله خود شرکت کنید و در صورت امکان با گرفتن عکس یادگاری و با درست کردن یک قاب زیبا این خاطره را ماندگار کنید.

رفتار خوب

اهداف:

۱. آشنایی با مناسبت‌ها و مراسم دینی (نذری دادن)
۲. شرکت در بحث و گفت و گوی کلاسی
۳. آمادگی برای نوشتن: دور کشی، کشیدن خطوط منظم، وصل کردن
۴. الگوپذیری از رفتارهای پسندیده در محیط اجتماعی و خانواده

شیوهی اجرا:

۱. در مورد مراسم مذهبی از قبیل نذری دادن در ماه محرم و ایام شهادت امام حسین (ع) و یارانش با نوآموزان

بحث و گفت و گو کنید.

۲. توجه نوآموزان را به تصویر کتاب جلب نمایید تا درباره رفتارهای خوبی که می بینند به بحث و گفت و گو بپردازند.
۳. از نوآموزان بخواهید با دقت در تصویر در مورد علت بی نظمی تعدادی از کفش ها گفتگو کنند سپس فعالیت کتاب را انجام دهند.
۴. در صورت امکان با کمک نوآموزان یک نذری ساده تهیه کنید و بین خودشان پخش کنید.
۵. نوآموزان به صورت دایره در کلاس بنشینند و به نوبت راجع به رفتار خوبی که در مدرسه برای همکلاسی خود انجام داده اند، صحبت کنند.

فعالیت خانه:

از کودک بخواهید رفتار خوبی که کسی با او داشته یا او با کسی داشته و یا حرف خوبی که کسی به او بیان کرده است یا او به کسی بیان کرده را به یاد بیاورد و برای شما بازگو کند.

واحد یادگیری: بازار

می خواهیم برم مغازه

اهداف:

۱. تقویت مهارت خوب گوش دادن
۲. آشنایی با مفاهیم اولیه و ساده خرید و فروش
۳. استفاده از ابزار ساده و دور ریختنی به صورت فردی و گروهی برای ساخت وسایل مورد نیاز
۴. احساس آزادی عمل در نقاشی و کار دستی

شیوهی اجرا:

۱. واحد یادگیری را با نام خدا و ستایش او آغاز کنید و برای سلامتی همه ی کودکان در ایران و جهان دعا کنید.
۲. شعر را برای نوآموزان بخوانید:

یه روز خوب و عالی
با شادی و خوشحالی
دست توی دست مامان
مامان جون مهربان
رفتم دم مغازه
دیدم مغازه بازه
رفتم جلو با سلام
سلام شروع کلام
گفتم آقا ببخشید
کیک و کلوچه دارید
پفک می خوام با چوب شور
بیسکوئیت جور واجور
سکه و اسکناسم

توی جیب لباسم
اینم پولم ببینید
کافیہ واسه خرید
اما مامان نگام کرد
یواشکی صدام کرد
گفت عزیزم یواش تر
گوش بده حرف مادر
وقتی میای مغازه
بخر هر چی نیازه
به اندازه با دقت
نه هول هولی با سرعت
خوراکی‌های مفید
یه انتخاب در خرید
با صبر و با حوصله
خرید تو کامله

بنفشه رسولیان

۳. با توجه به تصویر درباره‌ی نحوه خرید کردن، مدیریت در خرید و انواع پول (سکه و اسکناس) با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۴. به همراه با وسایلی که در اختیار دارید (کاغذ، مقوارنگی و مدادرنگی) سکه و اسکناس درست کنید یا چاپ کنید.
۵. از نوآموزان بخواهید نقش فروشنده و خریدار را در کلاس به نمایش بگذارند.
۶. از نوآموزان بخواهید با تکه‌های پارچه یا نمد و با راهنمایی شما و الگویی که در اختیار او قرار می دهید، یک زنبیل پارچه ای بدوزند و با کاربرد آن به اهمیت حفظ محیط زندگی توجه کنند.
۷. از نوآموزان بپرسید اگر برای کاشت یک گیاه به گلدان نیاز داشته باشیم، به جای خرید آن چه راه کارهای دیگری داریم؟ سپس آن‌ها راهنمایت کنید تا با استفاده از وسایل دور ریختنی و... گلدانی تهیه کنند.
۸. از نوآموزان بخواهید فکر کنند و بگویند اگر می خواستند گلدان را بفروشند، چه می کردند؟

فعالیت‌خانه:

به فروشگاه‌های مغازه رفته و از کودک خود بخواهید شما را در خرید کردن همراهی کند. از کیسه پارچه ای دست ساز فرزند خود در خریدهای روزانه استفاده کنید تا تشویق شود.

در فروشگاه |



اهداف:

۱. آشنایی با مفهوم ساده خرید و فروش (فروشنده، خریدار)
۲. توانایی تشخیص تناظر یک به یک
۳. آمادگی برای نوشتن، ترسیم کردن، نقاشی
۴. مهارت سخن گفتن نیکو در جمع بدون اضطراب
۵. تقویت قدرت حافظه (طبقه بندی، تشخیص شباهت، تفاوت)

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصویر درباره تفاوت میان یک فروشگاه بزرگ با مغازه کوچک با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. بازی زیر را انجام دهید: نوآموزان مدارنگی‌هایشان را روی میز قرار دهند، مربی یک تاس بزرگ تهیه نماید و پس از چرخاندن آن، هر عددی را که نشان داد، نوآموزان به تعداد آن از مدارنگی‌ها جدا کرده و نشان دهند. این کار را می‌توان به دفعات انجام داد.
۳. توجه نوآموزان را به تصویر جلب نمایید تا فعالیت کتاب را اجرا نمایند.
۴. کاربرد شماره شش را اجرا کنید تا در طبقات ترسیم شده، فروشگاه خیالی خود را کامل کنند.
۵. لوحه شماره هشت مکمل زبان آموزی را اجرا کنید و در طی چند روز تکرار و تمرین نمایید.

فعالیت‌خانه:

با وسایل موجود در منزل، فضای داخل یک فروشگاه را ایجاد کنید و با کودکان، نقش خریدار و فروشنده را ایفا نمایید.

انتخاب درست

اهداف:

۱. آمادگی برای نوشتن: تکمیل کردن خط چین‌ها
۲. تشخیص نشان استاندارد و سیب سلامت
۳. توجه به تاریخ مصرف مواد غذایی و بهداشتی
۴. معرفی تولیدات خود به دیگران (انتخاب کالای ایرانی)

شیوهی اجرا:

۱. متن زیر را برای نوآموزان بخوانید:
ابرک یک مهمان دارد به نام آقای کارشناس...
آقای کارشناس آمده تا علائمی را به ابرک معرفی کند. شاید تا به حال این علائم را دیده باشید ولی به آن‌ها دقت نکرده‌اید. امروز با ابرک و آقای کارشناس همراه می‌شویم تا این علائم را بیشتر بشناسیم. آقای کارشناس به ابرک توضیح می‌دهد اگر علامت استاندارد، روی وسایل و خوراکی‌ها باشد، با اطمینان و خیال راحت می‌توانیم از آن استفاده کنیم. علاوه بر علامت استاندارد به علامت‌های دیگری هم باید توجه کرد.
۲. با نوآموزان درباره‌ی علائم روی کالاها و اهمیت آن به بحث و گفت و گو بپردازید.
۳. از نوآموزان بخواهید فعالیت‌های خواسته شده در کتاب کار را اجرا نمایند و شعر زیر را تکرار کنند:
«ایمنی و سلامت فقط با این علامت»
۴. توجه نوآموزان را به علامت ریختن زباله در سطل (روی پاکت خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها) جلب کنید.

فعالیت‌خانه:

۱. از کودک خود بخواهید با رعایت نکات بهداشتی، از روی بسته‌های مختلف دور ریز، علامت استاندارد را پیدا کنند و آن را برش دهند و داخل علامت استاندارد در کتاب بچسبانند.
۲. از فرزند خود بپرسید برای پیدا کردن علامت استاندارد روی کالاها و بریدن و چسباندن آن‌ها از کدام اندام‌ها و عضوهای بدن خود استفاده می‌کنند؟ برای مراقبت از آن اعضا و شکر نعمت‌های خدا چه باید بکنند.

سبک و سنگین



اهداف:

۱. توانایی و تشخیص مفاهیم ساده مانند ابزار و مقدار
۲. توانایی طبقه بندی، تشخیص تفاوت‌ها و شباهت‌ها
۳. توانایی تصمیم‌گیری و حل مسئله
۴. توانایی تشخیص خوراکی‌ها و میوه‌های مفید

شیوه‌ی اجرا:

۱. در صورت امکان انواع ترازوها (دیجیتال، دوکفه ای و...) را به کلاس بیاورید تا نوزادان با مشاهده‌ی آن با نحوه‌ی کارشان آشنا شوند. (می‌توان از تصاویر مرتبط نیز استفاده کرد.)
۲. همراه نوزادان با استفاده از وسایلی مانند (چوب لباسی و...) و قرار دادن دوگیره در دو طرف آن، یک ترازو بسازند.
۳. اجسام مختلف را در اختیار نوزادان قرار دهید و از آن‌ها بخواهید با قرار دادن اجسام در دو طرف ترازو، تغییرات ایجاد شده در آن را مشاهده نمایند.
۴. با قرار دادن وسایل مختلف در دو دست نوزادان، از آن‌ها بخواهید وزن آن‌ها را مقایسه کنند.

فعالیت‌خانه:

۱. با استفاده از ترازو وزن کودک خود را اندازه‌گیری و یادداشت کنید.
۲. وزن کودک من ... کیلوگرم است.
۳. حالادر مورد نکات ضروری در رشد و سلامت فرزندتان با آن‌ها گفتگو کنید.

رفتاردرست



اهداف:

۱. دوستی و مهربانی با نزدیکان
۲. همدردی و کمک به دیگران
۳. افزایش دقت و تمرکز

شیوه‌ی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر کتاب درباره‌ی رفتارهای درست و نادرستی که در بازار می‌بیند با نوزادان به بحث و گفت‌وگو بپردازید. از نوزادان بخواهید با هر یک از اشکال داخل دایره‌ها یک جمله بسازند.
۲. نوزادان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.
۳. از نوزادان بخواهید تصور کنند که در یک فروشگاه بزرگ هستند، دوست دارند چه چیزهایی خرید کنند؟ از آنان در مورد چرایی انتخاب‌های خود سوال کنید و بپرسید آیا می‌توان همه‌ی آن‌ها را خرید؟ چرا؟
۴. از نوزادان بخواهید خود را در موقعیت‌های هر یک از تصاویر قرار دهند و احساس خود را بیان کنند.
۵. کاربرگ شماره هفت را با هدف حفظ اموال عمومی و نحوه‌ی استفاده از آن‌ها به اجرا بگذارید.
۶. لوحه شماره نه مکمل زبان آموزی را اجرا کنید. می‌توانید علاوه بر صدای هم پایان (ر) به صدای هم پایان (ز) اشاره کنید.

فعالیت‌خانه:

با کودک خود تمرین به تعویق انداختن خواسته‌هایش را داشته باشید. (به عنوان مثال برآورده کردن یکی از خواسته‌هایش را چند روزی با تاخیر انجام دهید و او را به صبوری دعوت کنید.)

در بانک

اهداف:

۱. استفاده از ابزار ساده و دور ریختنی برای ساخت وسایل مورد نیاز
۲. شرکت در بحث و گفتگوی کلاسی
۳. رعایت حال دیگران و قوانین در مکان‌های عمومی

شیوهی اجرا:

۱. قصه زیر را برای نوآموزان بخوانید:

خواهر بزرگترم همیشه دوست داشت یک رایانه داشته باشد. او هر روز مقداری از پول‌هایش را داخل قلم می انداخت تا این که قلم پر شد. خواهرم تصمیم گرفت پول‌هایش را در جای بهتری پس انداز کند. برای همین از مادرم خواست، فردا صبح به بانک بروند تا برایش حساب پس اندازی باز کنند. از خواهرم پرسیدم چرا پول‌هایت را در بانک می گذاری؟...

۲. با بیان قصه از نوآموزان بخواهید پاسخ سوال را حدس بزنند، سپس با توجه به ضرورت پس انداز و حفظ و نگهداری پول با آن‌ها به بحث و گفت و گو پردازید که چگونه می توانند از پس انداز خود استفاده کنند.

۳. شعر زیر را برای نوآموزان تکرار و تمرین کنید و از نوآموزان بخواهید قصه ای برای این شعر بسازند و ادامه دهند.

باز هم پاره شده	چادر خواهر من
می زند وصله به آن	باز هم مادر من
کاشکی قلم من	زودتر پر بشود
پولش اندازه یک	پول چادر بشود

۴. از نوآموزان بخواهید در مورد تجارب پس انداز و خرید هدیه از آن برای دوستان و نزدیکان خود گفتگو کنند شما نیز خاطرات خود را بیان کنید.

۵. برپایی یک نمایشگاه از دست سازه‌های نوآموزان و فروش آن به اولیا را برنامه ریزی کنید تا در زمینه‌ی تربیت اقتصادی نوآموزان گام‌هایی برداشته شود.

فعالیت‌خانه:

آیا پس انداز کردن را تا به حال به کودک خود یاد داده اید؟ با استفاده از وسایل بازیافتی قلکی بسازید و تزئین کنید و او را تشویق کنید تا پول‌هایش را پس انداز کند و از او بپرسید با پول‌های پس انداز شده چه چیزهایی دوست دارد بخرد، آن را در برگه نقاشی کند.

محل کار

اهداف:

۱. آمادگی برای نوشتن (تکمیل کردن خط چین‌ها)
۲. علاقه و شرکت در بحث و گفتگوی کلاسی

۳. تقلید صدا و حرکات همراه با نشاط

۴. آشنایی با مشاغل و احترام به آن‌ها

شیوهی اجرا:

۱. در صورت امکان نوآموزان را در محله‌ی خود به گردش علمی ببرید تا محل کار مشاغل مختلف را از نزدیک ببینند و با آن‌ها آشنا شوند. (می‌توان با نمایش فیلم و یا عکس نیز این فعالیت را انجام داد).
۲. با توجه به تصاویر از نوآموزان نام هر شغل را بپرسید و درباره‌ی محل کار آن‌ها به بحث و گفتگو بپردازید.
۳. از نوآموزان بخواهید شغل مورد علاقه خود را بگویند و دلیل انتخاب خود را بیان کنند و سپس محل کار و ابزارهای مورد نیاز آن شغل را نقاشی کنند.
۴. به همراه نوآموزان نمایش بی‌کلام (پانتومیم) در مورد مشاغل مختلف را اجرا کنید.
۵. کاربرگ شماره هشت را با هدف آشنایی با محل زندگی، شهر، خرید، شغل و... به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

ابزار کار کدام یک از مشاغل در منزل شما یافت می‌شود؟ از کودک خود بخواهید آن‌ها را روی برگه قرار داده و با مداد آن‌ها را دورکشی کند و به نقاشی‌های خلاقانه تبدیل نماید.

هر کسی کار خودش دنبال ابزار خودش!



اهداف:

۱. آشنایی با ابزارهای شغل‌های مختلف
۲. افزایش دقت و تمرکز
۳. دقت و هماهنگی عضلات ریز و درشت (رنگ کردن)

شیوهی اجرا:

۱. در قالب هر یک از تصاویر کتاب، نمایش مشاغل را برای نوآموزان اجرا کنید و راجع به شغل بحث و گفتگو نمایید.
۲. نوآموزان را تشویق کنید تا با ابزاری متفاوت از ابزار هر شغل به ایفای نقش بپردازند (مثلاً خیاط به جای قیچی از اهر استفاده نمایید...)
۳. نوآموزان را راهنمایی کنید تا با انجام فعالیت کتاب، ابزارهای مربوط به هر شغل را متناسب با رنگ کادر، رنگ آمیزی نمایند.
۴. لوحه شماره ده زبان آموزی را اجرا کنید و تکرار و تمرین نمایید.

فعالیت‌خانه:

در مورد شغل خود با کودک گفتگو کنید و او را تشویق کنید نقاشی آن را بکشد تا در نمایشگاه کلاس به نمایش بگذارد و برای دوستان خود توضیح دهد.

من گمشده‌ام!



اهداف:

۱. درک پیام‌های کلامی و غیر کلامی

۲. پرهیز از ارتباط با افراد ناآشنا بدون حضور بزرگترها
۳. مهارت خوب گوش دادن به صدای پیرامون
۴. واکنش صحیح به هنگام غم و شادی

شیوهی اجرا:

۱. به همراه نوآموزان ساخت صورتک خوشحال و یا ناراحت را انجام دهید تا هرکدام یک صورتک خوشحال و یک صورتک ناراحت داشته باشند.



۲. داستان را برای نوآموزان بخوانید و از آن‌ها بخواهید در هر قسمت از داستان، با مکت شما درست یا نادرست بودن رویدادها را (با بالا آوردن صورتک مناسب) مشخص کنند.

یک روز امین و آزاده به همراه مادر به بازار رفتند. مادر دست بچه‌ها را گرفته بود و مغازه‌ها را تماشا می‌کرد. امین و آزاده حواسشان به مغازه اسباب بازی فروشی پرت شد و دست مادر را رها کردند. وای چه موتور جالبی... چه عروسک قشنگی. امین خواست به مادر بگوید یک توپ برایم بخر اما متوجه شد مادر نیست. آزاده شروع به گریه کرد. امین فریاد زد مادر کجایی؟ ... یک مرد که لبخند می‌زد آمد و گفت: چرا گریه می‌کنید، اگر دنبال مادرتان می‌گردید، من او را می‌شناسم. بیایید با هم برویم برایتان بستنی بخرم. امین گفت: برویم من خیلی بستنی دوست دارم... آزاده گفت: نه خودمان می‌گردیم مادر را پیدا می‌کنیم. بستنی هم نمی‌خواهیم و دو تایی به سمت همان مغازه‌ای که آخرین بار مادر را دیده بودند، رفتند. ولی مادر آن جا نبود. هر دو گریه کنان فریاد زدند ما گم شده ایم. صاحب مغازه صدای بچه‌ها را شنید و گفت من شما را همراه مادرتان دیده ام. شماره تماس مادرتان را بدهید تا با او تماس بگیرم. آن‌ها گفتند شماره مادرمان را بلد نیستیم. مغازه دار گفت پس شما را باید پیش پلیس ببرم. امین گفت: ما همین جا می‌ایستیم تا پلیس مادرمان را پیدا کند. مادر که همان دور و اطراف به دنبال بچه‌ها می‌گشت با نگرانی از راه رسید و...

۳. از نوآموزان بخواهید اگر خاطره ای از گم شدن دارند، برای دوستان خود تعریف کنند.

۴. از نوآموزان بخواهید طبق داستان امین و آزاده را به مادرشان برسانند.

۵. صورتک‌هایی از احساسات عصبانیت، ترس، خوشحالی و ناراحتی بسازید و با نشان دادن آن‌ها از نوآموزان بخواهید با اجزای صورت خود همان حس را نمایش دهند.

فعالیت‌خانه:

شماره تلفن همراه خود را با کودک تمرین کنید و با استفاده از تلفن شکل اعداد را به او نشان دهید.

واحد یادگیری: ایران ما

نقشه‌ی ایران



اهداف:

۱. احترام به نمادهای ملی (سرود ملی، نقشه‌ی کشور)
۲. آشنایی با شکل ظاهری نقشه‌ی ایران
۳. استفاده از واژگان جدید و شایسته در جملات خود

شیوهی اجرا:

۱. واحد یادگیری را با نام و یاد خدا آغاز کنید و با یاد امام رضا(ع) برای همه‌ی کودکان ایرانی و سلامتی آن‌ها به

همراه نوآموزان دعا کنید.
۲. شعر ایران زیبا را برای نوآموزان بخوانید و در صورت امکان فایل صوتی آن را پخش کنید.

زیبا زیبا زیبایی ای ایران
میهن خوب مایی ای ایران
هم کوه و جنگل داری هم صحرا
هم باغ و بستان داری هم دریا

من یک دنیا خاکت را دوست دارم
من این خاک پاکت را دوست دارم

اسدالله شعبانی

۳. نمونه‌هایی از نقشه‌ی ایران را به کلاس بیاورید.
۴. با توجه به راهنمای نقشه از نوآموزان بخواهید فعالیت کتاب را انجام داده و شکل ظاهری آن را به نوآموزان معرفی کنید. پس در مورد آب و هوای مناطق مختلف بحث و گفتگو کنید.
۵. از نوآموزان بخواهید با کلمه‌ی ایران جمله‌های زیبا بسازند، سپس با کلمات هم‌آغاز (ای) بازی با کلمات را به همراه نوآموزان انجام دهید.
۶. سرود جمهوری اسلامی را برایشان پخش کنید و سعی کنید این فعالیت به صورت روزانه در صبحگاه تکرار شود تا نوآموزان نسبت به سرود ملی و پرچم ادای احترام کنند.

فعالیت‌خانه:

الگویی از نقشه‌ی ایران در اختیار کودک بگذارید و از او بخواهید مانند آن بکشد و تزئین کند.

پرچم ایران



اهدای

۱. احترام به نماد ملی و احترام به آن (پرچم کشور)
۲. هماهنگی عضلات ریز و درشت (کاردستی)

شیوه‌ی اجرا:

داستان را برای نوآموزان بخوانید:

ابرک می‌خواست با کاغذ رنگی‌هایش یک پرچم درست کند ولی نمی‌دانست از چه رنگ‌هایی استفاده کند که از میان رنگ‌ها یکی گفت: «سبز قشنگم- رنگ آبادی- خرم و زیبا نشان شادی- اون بالا باید منو بذاری». ابرک با قیچی نواری از آن برید و بالای پرچمش چسباند. سفید هم گفت: (من سفیدم- نشان پاکی- نشانه‌ای از- صلح و آزادی باید اون وسط منو بگذاری) ابرک کاغذ سفید را هم پایین کاغذ رنگی سبز چسباند. حالا نوبت رنگ آخر بود که صدای دیگری از میان کاغذها گفت: (رنگ قرمز- هم رنگ لاله- خون شهیدان از من نشانه) قرمز هم پایین رنگ سفید چسباند شده و هر سه با هم یک صدا گفتند: «در دل ما داریم نام خدا را پرچم ایران- ایران زیبا»

۲- با نوآموزان درباره احترام به پرچم ایران و مکان‌هایی که پرچم در آن جا قرار دارد به بحث و گفت‌وگو بپردازید.

۳- از نوآموزان بخواهید با توجه به داستان، پرچم را رنگ و تکه چسبانی (کولاژ) نماید.

۴- نوآموزان با استفاده از کاغذ رنگی، پرچم ایران را بسازند و با تکان دادن آن سرود ملی را با هم بخوانند.

فعالیت‌خانه:

توجه کودک خود را به پرچم کشور که در برخی میادین و بزرگراه‌ها نصب شده است، جلب نمایید.

امام (ره) و کودکان



اهدای

۱. آشنایی با رهبر انقلاب و بنیان گذار انقلاب
۲. احترام به شخصیت‌های ملی
۳. افزایش تمرکز و توانایی تشخیص رنگ

شیوه‌ی اجرا:

۱. بنیان گذار جمهوری اسلامی (امام خمینی ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی را به نوآموزان معرفی نمایید و در مورد علاقه و احترام به آن‌ها گفت و گو کنید.
۲. در مورد رفتار امام خمینی (ره) با کودکان تحقیق کنید و برای نوآموزان خاطره ای تعریف کنید
۳. از نوآموزان بخواهید با توجه به الگوها، فعالیت کتاب را انجام دهند.

فعالیت‌خانه:

۱. خاطره ای از امام خمینی (ره) و یا رهبر معظم انقلاب برای فرزند خود تعریف کنید و یا تصویری از ایشان به فرزند خود نشان دهید.

جشن پیروزی



اهدای

۱. آشنایی با مناسبت‌های ملی ایران (۲۲ بهمن)
۲. علاقه به حضور در مناسبت‌ها و افتخار به مسلمان و ایرانی بودن
۳. احساس آزادی عمل و لذت در نقاشی

شیوه‌ی اجرا:

۱. داستان را برای نوآموزان بخوانید:
مادرم می گفت باید برای راهپیمایی ۲۲ بهمن آماده شویم. پرسیدم مادر ۲۲ بهمن یعنی چه؟ مادرم گفت: سال‌ها پیش شاه کشور بر ما حکومت می کرد. مردم که از شاه ناراحت و عصبانی بودند تصمیم گرفتند به رهبری امام خمینی (ره) و همکاری یکدیگر، شاه را از کشور بیرون کنند. پس به خیابان‌ها آمدند و راهپیمایی کردند و حتی در این راه شهید شدند. سرانجام در روز ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ مردم ایران پیروز شدند. از آن سال به بعد، ما این روز را روز تولد انقلاب اسلامی می دانیم و جشن می گیریم و همه در راهپیمایی روز ۲۲ بهمن شرکت می کنیم. آماده شدم و با خوشحالی همراه پدر و مادر به راهپیمایی رفتیم. خاطره‌ی آن روز را هیچ وقت فراموش نمی کنم.
۲. درباره جشن پیروزی برای نوآموزان توضیحاتی ارائه دهید.
۳. از نوآموزان بخواهید فعالیت کتاب را انجام دهند.

فعالیت‌خانه:

با حضور در راهپیمایی ۲۲ بهمن خاطره‌ی این روز را برای کودک خود ماندگار کنید.

لاله‌های جاویدان



اهداف:

۱. افزایش دقت و تمرکز
۲. انجام فعالیت‌های جسمی همراه با نشاط
۳. هماهنگی عضلات ریز و درشت (تا کردن)
۴. آشنایی با نمادهای ملی
۵. شرکت در بحث و گفتگوی کلاسی

شیوه‌ی اجرا:

۱. به همراه نوآموزان با استفاده از تکنیک کاغذ و تا و... گل لاله درست کنید و با در اختیار قرار دادن عکس یک شهید و معرفی او، از نوآموزان بخواهید با گل‌هایی که درست کرده‌اند، عکس شهید را تزئین کنند.
۲. نوآموزان را با گل لاله که نماد شهدا است، آشنا کنید و درباره دفاع از میهن در مقابل دشمنان به بحث و گفتگو بپردازید.
۳. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب را انجام دهند.
۴. کاربرگ شماره نه را با هدف آموزش مفهوم عدد به اجرا بگذارید.
۵. لوح شماره دو زبان آموزی را اجرا کرده و در طول هفته کلمات هم آغاز با صداهای دیگر مانند (با- دا- ...) را نیز تمرین نمایید.

فعالیت‌خانه:

کودکان خود را با نام کوچه‌ها، خیابان‌ها و بزرگ راه‌های محل زندگی خود که به نام شهدا مزین شده است، آشنا کنید.

ایرانگردی



اهداف:

۱. علاقه به میراث فرهنگی و صنایع دستی کشور
۲. آشنایی با زندگی شهری- روستایی و عشایری
۳. آشنایی با اماکن دینی در کشور

شیوه‌ی اجرا:

۱. در صورت امکان تصاویری از شهرهای مختلف ایران و مکان‌های دیدنی از جمله تبریز، شیراز، مشهد، اصفهان،... را به کلاس بیاورید.
۲. با توجه به تصاویر، نام هر شهر را بیان کنید و درباره شهرهای مختلف ایران زبان محلی و مکان‌های دیدنی هر شهر، با نوآموزان به بحث و گفتگو بپردازید.
۳. از نوآموزان بخواهید در صورتی که خاطره‌ای از سفر به یکی از شهرهای ایران دارند بیان کنند و فعالیت کتاب خود را انجام دهند.

۴. در مورد محل تولد نوآموز و همچنین محل تولد والدین از نوآموزان سوال کنید و از آن‌ها بخواهید در این مورد با والدین خود گفت‌وگو کنند و در کلاس گزارش کنند.
۵. شعر زیر را برای نوآموزان بخوانید:

من عرب هستم	اهل اهوازم
فارس هستم من	اهل شیرازم
گیل هستم من	ساکن فومن
اهل تبریزم	ترک هستم من
من لرم زیرا	در لرستانم
کرد هستم من	از مریوانم
ترکمن هستم	اهل گرگانم
من بلوچم چون	از سراوانم
هر کجا باشم	اهل ایرانم
هر کسی باشم	من مسلمانم

مصطفی رحماندوست

فعالیت‌خانه:

- جمله‌ی (من ایران را دوست دارم) را به زبان محلی خود به کودکان یاد دهید تا در کلاس برای دوستانش بازگو کند.
- در مورد محل تولد خود، همسر و فرزندانتان در منزل گفت‌وگو کنید.

لباس محلی



اهداف:

- تشخیص رابطه کل با جزء
- دقت به نقش‌های سنتی روی پوشاک
- آشنایی با لباس‌های بومی و محلی
- صحبت با کلام طیب و محبت آمیز با دیگران

شیوه‌ی اجرا:

- در مورد یکی از اقوام ایرانی که با آن‌ها آشنایی دارید (ترک، لر، عرب، کرد، بلوچ، ترکمن و...) با نوآموزان به گفت‌وگو بپردازید.
- با توجه به تصاویر کتاب، نوآموزان را با انواع لباس‌ها و پوشش‌های محلی آشنا نمایید و در صورت امکان تصاویری از پوشش‌های اقوام ایرانی به آن‌ها نشان دهید.

فعالیت‌خانه:

- به همراه کودک خود با وسایلی که در اختیار دارید تصویر کتاب را تزئین کنید.

اهداف: | سفر خیالی

۱. آشنایی با وسایل نقلیه
۲. تقلید صدا و حرکات
۳. علاقه به حفظ منابع و محیط زیست

شیوهی اجرا:

۱. همراه نوآموزان درباره‌ی هر یک از موارد زیر به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. بازی را به همراه نوآموزان اجرا نمایید. یکی از نوآموزان را انتخاب کرده و در گوش او نام یکی از وسایل نقلیه را بگوئید و از او بخواهید با اجرای نمایش و یا تقلید صدا، آن وسیله‌ی نقلیه را به سایر نوآموزان معرفی کند و بقیه حدس بزنند و به همین ترتیب با دیگر نوآموزان، بازی را ادامه دهید.
۳. کاربرگ شماره ده را با هدف آشنایی نوآموزان با آتش نشانی به اجرا بگذارید و در خصوص چهارشنبه سوری و اهمیت رعایت ایمنی با نوآموزان گفت و گو کنید.
۴. لوحه‌ی مکمل زبان آموزی شماره سیزده را اجرا کنید.

فعالیت در خانه:

مراسم شاد و ایمنی به مناسبت چهارشنبه سوری برای کودکان تدارک ببینید و او را به رعایت ایمنی برای مصون ماندن از آسیب‌های احتمالی تشویق کنید.

اهداف: | هنر ایرانی



۱. احساس آزادی عمل و لذت در حجم سازی و کاردستی
۲. دقت در ترسیم و رنگ کردن
۳. آشنایی با فرآیند تولید برخی صنایع دستی مانند سفالگری

شیوهی اجرا:

۱. با نوآموزان درباره‌ی صنایع دستی ایران به بحث و گفت و گو بپردازید و نمونه‌هایی از عکس، فیلم و یا صنایع دستی (گلیم، سفال،...) را به کلاس آورده و به نمایش بگذارید.
۲. با استفاده از خمیر بازی یا گل رس، به همراه نوآموزان کاسه‌ی لیوانی بسازید.
۳. از نوآموزان بخواهید با اشیاء اطراف خود از قبیل سنگ، خاک و... یک اثر هنری خلق کند و به کلاس بیاورد.

فعالیت خانه:

صنایع دستی موجود در منزل خود را به فرزندتان نشان دهید و در مورد آن گفت و گو کنید.

اهداف: | به کجا زنگ بزنم



۱. آشنایی با مناسبت‌ها (چهارشنبه سوری)

۲. پرهیز از وسایل و مواد آتش زا و خطرناک
۳. آشنایی با شماره‌های پلیس، اورژانس و آتش نشانی

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به نزدیکی به ایام چهارشنبه آخر سال، درباره‌ی این آیین ایرانی و رفتارهای ایمنی در این روز از سال با آن‌ها گفت و گو کنید و با انجام فعالیت‌های مناسب، آن‌ها را با شماره تلفن‌های ضروری مانند پلیس، آتش نشانی، اورژانس و... آشنا کنید.
۲. سوالات زیر را از نوآموزان بپرسید و از آن‌ها بخواهید در مورد پاسخ‌ها بحث و گفت و گو کنند.
 - در چه مواقعی و با چه شماره ای با آتش نشانی تماس می گیریم؟
 - در چه مواقعی و با چه شماره ای با پلیس تماس می گیریم؟
 - اگر دوستتان هنگام بازی صدمه دید چه کار می کنید؟ با چه شماره ای تماس می گیرید؟

فعالیت‌خانه:

با انجام بازی و نمایش، شماره تلفن‌های ضروری را در ذهن کودک تثبیت کنید.

واحد یادگیری: ایران ما

درختکاری



اهداف:

۱. آشنایی با مناسبت‌ها (روز درختکاری)
۲. شناخت گیاهان، ویژگی‌ها و فواید آن‌ها، کاشت و مراقبت از گیاهان
۳. تشکر از خدای مهربان
۴. درک کلام موزون، نمایش خلاق

شیوهی اجرا:

۱. درباره‌ی روز درختکاری و فواید کاشت درخت و مراقبت از آن به عنوان یکی از نعمت‌های خداوند با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
 ۲. در صورت امکان به همراه نوآموزان نهالی را در فضای باز مدرسه بکارید و از آن مراقبت نمایید.
 ۳. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب را انجام دهند.
 ۴. شعر زیر را برای نوآموزان بخوانید و تکرار کنید.

یک گل	ده گل	صدها گل
دامن دامن فروردین	می‌ریزد بر دنیا گل	
باغ و دره پر گل شد	کوه و دشت و صحرا گل	
لب‌ها را گل خندان کرد	شد از شادی لب‌ها گل	
- محمد کیانوش
۵. فعالیت‌هایی مانند ایستادن، باز و بسته کردن عضلات، و... را در فضای باز با نوآموزان تمرین کنید و در ادامه از نوآموزان بخواهید با حرکت بدن خود، شکل درخت را نشان دهند و مدتی ثابت بمانند و تکان نخورند.
 ۶. لوحه‌ی شماره چهارده زبان آموزی را به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان بذر یک سبزی را تهیه و به همراه نوآموز بکارید تا مراحل رشد را از نزدیک مشاهده کند.



شروع بهار

اهداف:

۱. استفاده از حواس پنجگانه در تشخیص زیبایی‌های طبیعت
۲. تمرکز و تقویت قدرت حافظه
۳. توانایی بریدن و چسبانیدن
۴. توانایی تشخیص رنگ‌ها

شیوه‌ی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر کتاب درباره‌ی شروع فصل بهار و تغییرات طبیعت با نوآموزان به بحث و گفت‌وگو بپردازید.
۲. توجه نوآموزان را به تصویر جلب کنید تا فعالیت مربوط به آن را انجام دهند.
۳. تصویری از درخت را در کلاس نصب کنید یا در تخته کلاس بکشید و از نوآموزان بخواهید با استفاده از برش مقوا یا کاغذ رنگی و یا هر وسیله‌ای که در اختیار دارند، شوفه‌های بهاری درست کرده و به روی آن بچسبانند.

فعالیت‌خانه:

به همراه فرزند خود در پارک‌ها یا مزارع اطراف محل سکونت خود بروید و تغییرات ایجاد شده در طبیعت را مشاهده کنید.

هفت سین

اهداف:

۱. آشنایی با مناسبت‌ها (عید نوروز) و نمادهای نوروز (هفت سین)
۲. احترام به آداب و رسوم
۳. درک و حفظ اشعار موزون

شیوه‌ی اجرا:

۱. قصه‌ی بهار خانم را برای نوآموزان تعریف کنید و فعالیت‌های ذیل آن را انجام دهید.
بهار خانم که از راه رسید، همه جا گل بود و سبزه. گنجشکه روی درخت جیک جیکی کرد و گفت: بهار خانم خوش آمدی. عیدی من را می‌دهی؟ بهار خانم تقی زد به تخم‌های گنجشک، جوجه‌های بیرون آمدند. بهار خانم گفت: این هم عیدی تو.
درخت گفت: بهار خانم خوش اومدی به منم عیدی می‌دی؟ بهار خانم یک مشت شکوفه ریخت روی شاخه‌های درخت. درخت خوشگل شد. بهار خانم گفت: این هم عیدی تو، کرمه سرش را از خاک بیرون آورد و گفت: بهار خانم خوش آمدی به من هم عیدی می‌دهی؟ بهار خانم به ابرها نگاهی کرد و خندید. باران شرشر بارید. کرمه خوش حال شد و دستش را تکان داد. بهار خانم گفت: این هم عیدی تو. بعد هم رفت خاله پیرزن. خاله پیرزن کنار سفره‌ی هفت سین نشسته بود و داشت سین‌های سفره هفت سین را می‌شمرد. یک سین کم داشت. به بهار خانم گفت: یک سین کم دارم حالا چه کنم؟ غصه دار شدم. بهار خانم گفت: ناراحت نباش. بعد دست کرد توی جیبش و یک شاخه سنبل گذاشت توی سفره هفت سین و گفت بفرما این هم عیدی شما خاله پیرزن. و این جوری شد که اون سال همه از بهارخانم عیدی گرفتند. بوی سنبل توی خانه خاله پیرزن پیچیده بود.

حالا به سوالات زیر پاسخ دهید:

- بهار خانوم به گنجشک چه چیزی عیدی داد؟
 - عیدی بهار خانوم به کرم چه فایده‌ای داشت؟
 - به نظر تو خاله پیرزن در سفره‌ی هفت سین خود چه چیزهایی گذاشته بود؟
۲. از نوآموزان بخواهید راجع به فصل بهار و تغییرات آب و هوا و تجربه‌های خود در طبیعت بحث و گفت و گو کنند.
۳. شعر هفت سین را برای نوآموزان بخوانید.
- | | |
|-------------------|----------------------|
| سفره هفت سین ما | پر شده از هفت تا سین |
| سنجد و سیر و سرکه | با سمنو قشنگه |
| سماق و سبزه و سیب | ببین چه رنگارنگه |
| یه تخم مرغ رنگی | کنار تنگ کوچک |
| ماهی پولکی پوش | عید شما مبارک |
۴. نوآموزان با توجه به شعر خوانده شده، سفره هفت سین را کامل کنند.
۵. از نوآموزان بخواهید برای تبریک سال نو با استفاده از وسایلی که در اختیار دارند، کارت تبریک درست کنند.

فعالیت‌خانه:

به همراه کودک خود تخم مرغ‌هایی را برای سفره هفت سین تزئین کنید و همراه سبزه به کلاس آورده و با کمک نمایشگاهی را ترتیب دهید.

ماهی کوچولوی من |

اهدای

۱. آشنایی با آداب و رسوم
۲. هماهنگی عضلات ریز و درشت
۳. احساس آزادی عمل و لذت در نقاشی و کاردستی

شیوه‌ی اجرا:

۱. از نوآموزان بخواهید تا فعالیت کتاب را انجام دهند.
۲. نوآموزان را راهنمایی کنید و با در اختیار گذاشتن وسایل کاردستی از آن‌ها بخواهید با سلیقه خود ماهی‌های کوچک درست کرده و آن را تزئین کنند.
۳. از نوآموزان بخواهید به پشت ماهی که درست کرده اند، چوب بستنی بچسبانند و آن را داخل برش تنگ قرار دهند تا ماهی داخل آن حرکت کند.
۴. از نوآموزان بخواهید تا در مورد مراسم نوروز و خاطرات آن از خانواده پرسش کنند و در کلاس برای دوستانشان تعریف کنند.
۵. با استفاده از تکنیک کاغذ و تا، درست کردن ماهی را به نوآموزان آموزش دهید.
۶. لوحه‌ی شماره پانزده زبان آموزی را اجرا کرده و تکرار و تمرین کنید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان تصاویری از ماهی‌های مختلف به کودک نشان دهید و به بحث و گفت و گو بپردازید.

واحد یادگیری : روستا

روستای زیبا



اهداف:

۱. آشنایی با نعمت‌های خدا در طبیعت
۲. کسب مهارت سخن گفتن
۳. علاقه به انجام کارهای گروهی

شیوهی اجرا:

۱. با در میان گذاشتن خاطره ای از سفر به روستا، توجه نواآموزان را به موضوع جلب کنید.
۲. پس از راهنمایی نواآموزان به انجام فعالیت، توجه آن‌ها را به تصاویر جلب کنید و دربارهی آب و هوا، محیط زندگی و شغل مردم روستا بحث و گفت و گو کنید.
۳. از نواآموزان بخواهید چشمان خود را ببندند، داستان زیر را تصور کنند و سپس نقاشی آن را بکشند.
در یک جادهی روستایی خاکی در حال راه رفتن هستی، دو طرف جاده، درختان بلند، رو به آسمان آبی و پاک دیده می شود. نسیم ملایمی صورت شما را نوازش می کند. صدای آب رودخانه و صدای آواز پرندگان را می شنوی. به کنار رودخانه می روی، کفش و جوراب‌هایت را درمی آوری و پاهایت را در آب خنک رودخانه می گذاری...
۴. از نواآموزان بخواهید با تصور مناظر شهری و مقایسهی آن با تصویر کتاب، تفاوت‌های موجود در زندگی مردم شهر یا روستا را (از نظر آب و هوا، شغل و محیط زندگی) حدس بزنند.
۵. با راهنمایی نواآموزان به انجام فعالیت کتاب در مورد علت پاکیزگی هوا در روستا بحث و گفت و گو کنید.
۶. از نواآموزان بخواهید لحظاتی با دقت به تصویر کتاب نگاه کنند، سپس کتاب را بسته و آنچه در خاطرشان مانده، بازگو کنند.
۷. این بار خودتان تصویر را توصیف کنید و به نعمت‌های خدا اشاره کنید.
۸. ساخت تابلوهایی از منظرهی روستایی را با استفاده از تکنیک کلاژ، نقاشی و... به کمک نواآموزان و هم فکری آنان اجرا کنید.
۹. لوحه‌ی شماره‌ی شماره‌ی شانزده زبان آموزی را اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

- به همراه کودک خود، آلبوم خانوادگی را ورق بزنید. اگر عکسی از روستا دارید، در مورد خاطرات مربوط به آن عکس با فرزندتان گفت و گو کنید، توجه او را به آب و هوای تمیز روستا جلب کنید.

حیوانات روستایی

اهداف:

۱. انجام پروژه‌ها با بهره مندی از هدایت مربی
۲. کسب مهارت‌های سخن گفتن
۳. علاقه به کارهای خوب و خدایسندانه



شیوهی اجرا:

۱. قصه مهمان ناخوانده را برای نوآموزان تعریف کنید و با اشاره به غذا و محل زندگی حیوانات، نمایش خلاق آن را با مشارکت نوآموزان اجرا کنید.
۲. با توجه به تصویر دربارهی حیوانات اهلی (نام، نوع پوشش، غذا، محل زندگی و...) با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۳. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب را انجام دهند.
۴. از نوآموزان بخواهید به جز حیوانات تصویر کتاب، نام چند حیوان اهلی دیگری را که می شناسند، بگویند.
۵. از نوآموزان بخواهید اگر تجربه ای از مراقبت از حیوانات و مهربانی با آنان را دارند، بیان کنند.
۶. با استفاده از وسایل بازیافتی و در دسترس، لانه ای برای پرندگان درست کرده و با مشارکت نوآموزان در محل مناسبی قرار دهید تا گاه گاه برای غذا دادن به پرندگان اقدام کنند.

فعالیت خانه:

کتاب داستانی با شخصیت حیوانات اهلی را انتخاب کنید و برای فرزندتان بخوانید تا آن داستان را برای دوستانش تعریف کند.



دوست مفید من |

اهداف:

۱. آشنایی با مراحل تولید محصولات دامی
۲. افزایش دقت و تمرکز
۳. آشنایی با نعمت های خداوند

شیوهی اجرا:

۱. با نوآموزان در مورد فواید حیوانات اهلی مانند گاو، گوسفند، مرغ و خروس، اسب، شتر و... و محصولاتی که از آن ها به دست می آید، به بحث و گفت و گو بپردازید. سپس از آن ها بخواهید با توجه به تصاویر فعالیت کتاب را انجام دهید.
۲. آزمایش زیر را انجام دهید.
مقداری ماست پرچرب به کلاس بیاورید. با قاشق به هم بزنید تا یک دست شود. سپس آن را با کمی آب مخلوط کنید تا دوغ درست شود. دوغ را داخل یک ظرف در بسته بریزید و درب آن را محکم کنید. به مدت بیست دقیقه یا بیشتر ظرف را با کمک نوآموزان تکان دهید تا کره از دوغ جدا شود. درب ظرف را باز کنید و با قاشق، کره ها را جدا کنید.
۳. بعد از آزمایش فوق در مورد محصولاتی که از شیر به دست می آید با نوآموزان گفت و گو کنید.
۴. از نوآموزان بخواهید در مورد چگونگی تبدیل کره به روغن از اولیای خود پرس وجو کنند و به کلاس گزارش نمایند.
۵. استفاده صحیح از نعمت های خدا و شکرگزاری از او را در حین فعالیت ها یادآوری کنید.
۶. در میان وعدهی کلاس خود، برنامهی پاک کردن سبزی، شستشوی آن، خوردن نان و پنیر و سبزی را به همراه نوآموزان اجرا کنید و آداب غذا خوردن را مورد تاکید قرار دهید. بسم الله... الحمد لله...

فعالیت خانه:

۱. در گذشته درست کردن کره با آداب و رسومی همراه بود. از جمله می توان به خواندن شعر همراه با تکان

دادن مشک اشاره کرد. اگر شعری در این خصوص به خاطره دارید، آن را به فرزندان بیاموزید تا در کلاس برای دوستانش بخواند.

۲. به همراه فرزندان یکی از فراورده‌های شیر مانند بستنی، ماست، پنیر و... را در منزل درست کنید تا گزارشی از آن را در کلاس ارائه کند.

مشاغل روستایی



اهداف:

۱. مشاهده و استفاده از صنایع دستی ایرانی
۲. شناخت برخی از مشاغل
۳. آشنایی با مراحل تولید محصولات دامی و کشاورزی

شیوه‌ی اجرا:

۱. درباره‌ی مشاغل مرتبط با روستا با نوآموزان بحث و گفت‌وگو کنید. سپس آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت مربوطه در کتاب را انجام دهند. از آن‌ها بخواهید تا فعالیت‌های هر یک از مشاغل کتاب را بگویند. مثال: فعالیت‌های باغداری شامل آبیاری، حدس و سمپاشی درختان و چیدن میوه و... است.
۲. نوآموزان را راهنمایی کنید تا فعالیت‌های مشاغلی چون کشاورزی، باغداری، قالی بافی، و... را به صورت نمایش خلاق به اجرا بگذارند. به این صورت که ابتدا در مورد یکی از تصاویر گفت‌وگو کنید. سپس از این گفت‌وگو به عنوان دستمایه‌ی ای برای اجرای نمایش خلاق، استفاده کنید.
۳. از نوآموزان بخواهید حدس بزنند به غیر از مشاغل اشاره شده چه شغل‌های دیگری در روستا وجود دارد.
۴. لوحه‌ی شماره هفده زبان آموزی را اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان فرزندان را برای مشاهده‌ی یک دامدار، باغدار، کشاورز و... به یکی از روستاهای اطراف محل زندگی تان ببرید و از او بخواهید با گرفتن عکس، گزارشی را در کلاس ارائه دهند.

دست ساخته‌های من



اهداف:

۱. آشنایی با فواید تولید توسط خود
۲. آشنایی با مراحل تولید یک محصول (قالی)
۳. استفاده از صنایع دستی ایرانی
۴. افزایش دقت و تمرکز

شیوه‌ی اجرا:

۱. در مورد قالی بافی به عنوان یکی از صنایع دستی مردم ایران با نوآموزان به بحث و گفت‌وگو بپردازید.
 ۲. توجه نوآموزان را به تصاویر جلب کنید و از آنان بخواهید مراحل بافت قالی را به صورت داستانی بیان کنند.
 ۳. یک نوع بافت را به شرح زیر به همراه نوآموزان تمرین کنید.
- یک تکه مقوای رنگی در ابعاد ۴۴ را از وسط تا کنید و از قسمت بسته‌ی آن، به فاصله‌ی یک سانتی متر برش‌هایی

بزیند (دقت کنید کاغذ قطع و جدا نشود). سپس از نوآموزان بخواهید مقوا را باز کنند و رمان‌های رنگی را به صورت زیر و رو از میان برش‌ها رد کنند و کار بافت را انجام دهند.

فعالیت‌خانه:

۱. مقداری پنبه در اختیار کودک خود قرار دهید تا ضمن بازی با آن، نخ درست کنند. سپس در مورد نحوه‌ی درست کردن نخ از پنبه و پشم در زمان‌های گذشته و مقایسه‌ی آن با زمان‌های حاضر گفت و گو کنید.
۲. توجه فرزند خود را به فرش‌های منزل جلب کرده و از او بخواهید تعداد آن‌ها را بشمارد و از نظر اندازه و طرح و... با همدیگر مقایسه کند. سپس از او بخواهید در حاشیه‌ی فرش‌ها به صورت لی لی، گردو شکستم و... راه برود.

واحد یادگیری : جنگل

جنگل سرسبز



اهداف:

۱. حفظ و مراقبت از نعمت‌های خداوند در طبیعت
۲. به کار گرفتن مهارت‌های گروهی
۳. انجام فعالیت‌های هنری با هدایت مربی
۴. کسب مهارت‌های سخن گفتن

شیوه‌ی اجرا:

۱. با بیان داستان کتاب کار، از نوآموزان بخواهید ادامه داستان را حدس بزنند. سپس در مورد راه‌های حفظ و مراقبت از جنگل بیاندیشید و در مورد ایده‌های خود، با یکدیگر گفت و گو کنید.
۲. از نوآموزان بخواهید هر کدام یکی از اجزای جنگل را (درخت، پرنده، حیوانات و...) نقاشی کنند. سپس دور بری نموده و با کولاژ آن‌ها در یک برگه بزرگ یک تابلوی گروهی بسازند.
۳. از نوآموزان بخواهید در مورد مراقبت از جنگل، از والدین خود پرس و جو کنند و نتیجه را در کلاس بیان کنند.
۴. تصاویری از چند درخت معروف جنگلی تهیه کنید و به نوآموزان نشان دهید تا نام آن‌ها را یاد بگیرند.
۵. صدایی از جنگل و حیوانات آن پخش کنید و از نوآموزان بخواهید چشمان خود را ببندند و خود را در جنگل در حال بازی تصور کنند. سپس آنچه را تصور کرده اند، در کلاس تعریف کنند.
۶. از نوآموزان بخواهید با دقت در تصاویر، احساس خود را با کشیدن صورتک در گردی کنار آن‌ها نشان دهند.
۷. لوحه‌ی شماره هجده مکمل زبان آموزی را اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

در مورد چگونگی مراقبت از جنگل و طبیعت با کودک خود گفت و گو کنید.

حیوانات وحشی



اهداف:

۱. انجام فعالیت‌های جسمی با عضلات ریز و درشت
۲. مداخله و کشف در محیط

شیوهی اجرا:

۱. ضمن معرفی حیوانات، در مورد تفاوت آن‌ها از نظر محل زندگی، غذا و... با نوآموزان گفت و گو کنید سپس آن‌ها را راهنمایی کنید تا فعالیت کتاب را انجام دهند.
۲. از نوآموزان بخواهید هر کدام نام یک حیوان وحشی را که در تصویر دیده می شود، در نظر بگیرند. یکی از نوآموزان شیوهی حرکت و یا صدای حیوان مورد نظر خود را تقلید نماید. هریک از نوآموزان که زودتر بتواند نام حیوان مورد نظر را درست حدس بزند، بازی را ادامه می دهد و حرکت یا صدای حیوان مورد نظر خود را اجرا می کند. به همین ترتیب بازی تا جایی که نوآموزان علاقه دارند، ادامه می یابد.
۳. در مورد محل زندگی و غذای تعدادی از حیوانات وحشی با نوآموزان گفت و گو کنید.
۴. با کمک و همراهی نوآموزان با استفاده از کاغذ باطله، مقوا و سایر وسایل دور ریختنی، ماسکی از یک حیوان وحشی بسازید و با آن نمایش اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان به همراه فرزندتان بازدیدی از طبیعت اطراف محل زندگی خود داشته باشید و توجه آن‌ها را زیبایی‌های طبیعت از جمله حیوانات و گیاهان جلب کنید.

دوستی با جنگل |



اهداف:

۱. حفظ و مراقبت از نعمت‌های خداوند در طبیعت
۲. آشنایی با زیبایی‌های طبیعت
۳. ارائه راه‌های خلاقانه برای حل مسئله

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر داستانی بسازید؛ بدین صورت که ابتدا یک جمله درباره‌ی جنگلبانان بگویید و از نوآموزان بخواهید هر کدام به نوبت با گفتن یک جمله، داستان را تکمیل کنند و ادامه دهند. در صورت امکان نمایش آن را هم اجرا کنید.
۲. با نظرخواهی از نوآموزان در مورد قصه، چند قانون برای حفاظت از جنگل به وسیله انسان‌ها تعیین کنید و از آن‌ها بخواهید با کشیدن نقاشی، قانون مورد نظر خود را نشان دهند.
۳. ضمن انجام فعالیت کتاب کار، با نوآموزان در مورد مضرات قطع درختان، آتش سوزی در جنگل، شکار حیوانات و سایر کارهایی که محیط جنگل را با خطر مواجه می کند، گفت و گو کنید.
۴. لوحه‌ی شماره ۱۹ مکمل زبان آموزی را اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

به وسیله‌ی دو عدد بطری خالی شیر یا لیوان یک بار مصرف و...، کاردستی دوربین شکاری و بی سیم بسازید تا فرزندتان با استفاده از آن‌ها در نقش جنگلبان ظاهر شود و در مورد وظایف او با شما بحث و گفت و گو کند.

واحد یادگیری: دریا

خلیج فارس |



اهداف:

۱. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت

۲. ارائه راه حل‌های خلاقانه برای حل مسئله
 ۳. انجام فعالیت‌های جسمی با استفاده از عضلات ریز و درشت

شیوهی اجرا:

۱. بعد از خواندن و تمرین شعر زیر، از نوآموزان بخواهی تا فعالیت کتاب کار را انجام دهند.

پاشید بریم به دریا	دریای شاد و زیبا
ساحل که پیدا میشه	دریا مال ما میشه
سوار می‌شیم روی آب	با هم می‌ریم توی آب
ماهی می‌شیم شاد می‌شیم	ماهی آزاد می‌شیم
بعدش می‌آییم به ساحل	رو ماسه می‌خوریم قل
گوش ماهی‌های زیبا	مال کیه؟ مال ما

تهمینه میرفضلی

۲. با نشان دادن کره‌های جغرافیایی به نوآموزان، در مورد دریاها و موجودات آن به بحث و گفت و گو بپردازید.
 ۳. نوآموزان را با نام خلیج فارس به عنوان یکی از نمادهای هویت ملی ایرانیان آشنا کنید.
 ۴. در صورت امکان یک پارچه بزرگ آبی رنگ تهیه کنید تا نوآموزان به صورت گروهی دور آن را بگیرند و به صورت موج حرکت دهند تا موج دریا را تداعی کند. می‌توانید با انداختن چند توپ وسط پارچه از نوآموزان بخواهید تا تلاش کنند تا توپ‌ها به زمین نیافتند. بازی را با اشکال خلاقانه دیگر ادامه دهید.

فعالیت‌خانه:

با استفاده از ظرف بزرگ پر آب، دریا درست کنید و به روی آب قایق کاغذی و انواع ظروف پلاستیکی قرار دهید. از فرزند خود بخواهید با یک عدد نی به روی آب فوت کند تا موج درست شود و قایق‌ها حرکت کنند.

ساحل پاکیزه



اهداف:

۱. کسب مهارت‌های سخن گفتن
۲. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت
۳. دوری از آلوده کردن و صدمه زدن به طبیعت.
۴. ارائه راه حل برای حل مسئله

شیوهی اجرا:

۱. در مورد تصویر کتاب با تاکید به عوامل آلوده کننده آب دریا با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
 ۲. از نوآموزان بخواهید در یک برگه A4 یک ماهی خوشحال نقاشی کنند. قبل از انجام کار از آن‌ها بخواهید فکر کنند که ماهی‌ها در چه محیطی خوشحال خواهند بود.
 ۳. با استفاده از تکنیک کاغذ و تا، ساخت قایق را به نوآموزان بیاموزید.
 ۴. نمایش زیر را در کلاس اجرا کنید.
- نوآموزان هر کدام در نقش یکی از موجودات دریایی (کوسه، نهنگ، ماهی، مارماهی و...) به ایفای نقش بپردازند. یکی از نوآموزان در نقش عروس دریایی به عنوان مهمان وارد می‌شود و علت آمدنش را

آلودگی دریای خود اعلام می کند و نوآموزان در مورد علت آلودگی دریای محل زندگی عروس دریایی گفت و گو کرده و راه کارهایی برای او بیابند...
۵. لوحه‌ی شماره بیست مکمل زبان آموزی را به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان تصاویری از آلودگی آب دریاها به وسیله نفت و عوارض آن در زندگی ماهی‌ها و پرندگان تهیه کنید و در مورد آن با فرزند خود گفت و گو کنید.

نجات غریق |

اهداف:

۱. پرهیز از اقدامات خطرناک
۲. انجام فعالیت‌های جسمی با استفاده از عضلات ریز و درشت

شیوه‌ی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر در مورد رعایت نکات ایمنی در سفر به کنار دریا با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. ضمن انجام فعالیت کتاب، در مورد وظایف نجات غریق با نوآموزان گفت و گو کنید.
۳. از نوآموزان بخواهید موقعیت‌های زیر را به نمایش بگذارند:
 - به عنوان نجات غریق یک نفر را نجات دهند.
 - با دوستان خود سوار قایق شوند و با پارو زدن به وسط دریا بروند.
 - شنا کردن به روش‌های مختلف را نشان دهند.
۴. از نوآموزان بخواهید با استفاده از آبرنگ و قلم‌مو و سایر ابزارهای در دسترس یک نقاشی از دریا بکشند.

فعالیت‌خانه:

به همراه فرزند خود به استخر بروید و برای آموزش شنا، برایش برنامه ریزی کنید.

چرخه‌ی آب |

اهداف:

۱. کسب مهارت‌های گوش دادن
۲. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت
۳. توانایی تشخیص و یادگیری مفاهیم ساده
۴. مداخله و کشف در محیط

شیوه‌ی اجرا:

۱. با انجام فعالیت کتاب در مورد چرخه‌ی آب در طبیعت، با نوآموزان به بحث و گفت و گو بپردازید.
۲. آزمایش تشکیل قطرات آب را به شرح زیر انجام دهید:
 - با رعایت نکات ایمنی، کتری آب را روی حرارت قرار دهید تا نوآموزان جوش آمدن و بخار شدن آب را مشاهده نمایند. یک ظرف فلزی را در مسیر بخار آب قرار دهید تا قطرات آب تشکیل شود و نوآموزان به مشاهده آن



- بپردازند. ضمن انجام آزمایش، در مورد خطرات سوختن با آب جوش با نوآموزان گفت وگو کنید.
۳. در فضای باز به همراه نوآموزان نمایش خلاق با موضوع آب و چرخه‌ی آن به اجرا بگذارید.
۴. یک لیوان یا پارچ آب به کلاس بیاورید و در مورد رنگ، بو و مزه‌ی آب و همچنین ارزش این نعمت الهی به گفت وگو بپردازید.
۵. لوحه‌ی شماره بیست و یک مکمل زبان آموزی را اجرا نمایید.

فعالیت‌خانه:

در هنگام آشپزی و پخت وپز با رعایت نکات ایمنی، توجه فرزندتان را به تولید بخار و تشکیل مجدد قطرات آب در ظرف غذا جلب کنید.

واحد یادگیری: کوه

کوه مهربان

اهداف:

۱. انجام فعالیت‌های هنری با کمک مربی
۲. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت
۳. توانایی بروز هیجانات

شیوه‌ی اجرا:

۱. ابرک را به همراه سایر ابرها در بالای کوه نقاشی یا کولاژ کنید.
۲. شعر کوه مهربان را با نوآموزان تکرار و تمرین کنید.
۳. در خصوص موارد زیر با کودکان به بحث و گفت وگو بپردازید:
 - حیوانات کوهستان
 - آب و هوای کوهستان
 - برف موجود در نوک قله‌ها
 - حفاظت و پاکیزگی کوهستان
۴. بازی مثل کوه باش را اجرا کنید:

راجع به استقامت کوه گفت وگو کنید. از نوآموزان بخواهید دو دست خود را بالای سرشان به شکل کوه نگه دارند و یک نفر تلاش کند تا آن‌ها را بخراند، نوآموزان باید از تکان خوردن و خندیدن بپرهیزند.
۵. با استفاده از تعدادی سنگ از نوآموزان بخواهید هر چند تا سنگ که می‌توانند روی هم بچینند و کوه سنگی درست کنند.
۶. لوحه‌ی شماره بیست و دو مکمل زبان آموزی را به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان به همراه فرزند خود تصاویری از کوه، حیوانات کوه، پوشش گیاهی و... را از کتاب‌ها، روزنامه‌ها و مجلات، اینترنت و... تهیه کنید تا در کلاس به مربی و دوستانش نشان دهد.

کوه نوردی سارا



اهداف:

۱. انجام فعالیت‌های جسمی با استفاده از عضلات ریز و درشت
۲. اشتیاق به فعالیت در طبیعت
۳. علاقه به حضور با آرامش در کنار خانوادۀ

شیوهی اجرا:

۱. داستان را برای نوآموزان بخوانید و اجازه دهید ادامه داستان را حدس بزنند.
۲. در خصوص کوه و کوه نوردی با نوآموزان بحث و گفت و گو کنید و از آن‌ها بخواهید فعالیت کتاب را انجام دهند.
۳. با پرسیدن سوالات زیر توجه کودکان را به ویژگی‌های کوه جلب کنید:
 - چرا رفتن به کوه نیاز به کفش و لباس مناسب دارد؟
 - چرا کوه نوردان باید آب و غذای کافی همراه داشته باشند؟
 - داشتن کوله پشتی برای رفتن به کوه چه ضرورتی دارد؟
 - به جز وسایل موجود در تصویر، یک کوه نورد به چه چیزهای دیگری هم نیاز دارد؟
۴. در فضای باز با هدف توسعه مهارت‌های حسی و حرکتی، از نوآموزان بخواهید با قرار دادن کف و پاها و دست‌ها روی زمین حرکت کوه نوردی را تمرین کنند بعد از این فعالیت به شست و شوی دست‌ها و رعایت نکات بهداشتی توجه شود.

فعالیت‌خانه:

ضمن برنامه‌ریزی برای تعطیلات آخر هفته و اختصاص زمان مناسب برای کوه نوردی خانوادگی، خاطرات خود را در این خصوص با فرزند خود به اشتراک بگذارید.

کوه سربلند



اهداف:

۱. انجام فعالیت هنری با هدایت مربی
۲. کسب مهارت‌های سخن گفتن

شیوهی اجرا:

۱. از نوآموزان بخواهید تصویری از کوه دارای برف در کادر مشخص شده در کتاب نقاشی کنند.
۲. در گام بعدی خورشیدی به نقاشی خود اضافه کنند.
۳. در ادامه با نوآموزان درباره نقش خورشید در نقاشی و اتفاقات بعدی آن گفت و گو کنید.
۴. از نوآموزان بخواهید نتیجه گفت و گوها را در نقاشی اعمال کنند.
۵. لوحه‌ی شماره ۲۳ مکمل زبان‌آموزی را به اجرا بگذارید.

فعالیت‌خانه:

در صورتی که قله‌ی دماوند (به عنوان بلندترین کوه ایران) در محل زندگی شما قابل مشاهده است، از فرزندتان بخواهید قله را پیدا کند و به شما نشان دهد. در غیر این صورت عکس‌هایی از قله دماوند یا دیگر قله‌های ایران به فرزندتان نشان دهید.

واحد یادگیری: کویر

مارمولک دانا

اهداف:

۱. آشنایی با نعمت‌های خداوند در طبیعت
۲. انجام فعالیت‌های هنری با هدایت مربی
۳. تقویت مهارت‌های پایه تفکر

شیوهی اجرا:

۱. با توجه به تصاویر کتاب و بیان داستان درباره‌ی آب و هوا و پوشش گیاهی کویر، با نوآموزان گفت و گو کنید.
۲. به همراه نوآموزان در کتابخانه مدرسه (از میان کتب موجود) تصاویری از کویر و پوشش گیاهی آن را بیابید و در مورد آن گفت و گو کنید.
۳. از نوآموزان بخواهید با چسب (چسب چوب و یا مایع) روی برگه نقش‌هایی بکشند و با ریختن شن و نمک و... روی چسب، نقش آن نمایان شود.
۴. توجه نوآموزان را به زندگی انسان‌ها و حیوانات در کویر جلب کنید تا فکر کنند و جست و جو کنند که آن‌ها چگونه آب مورد نیاز خود را تامین می‌کنند.
۵. لوحه‌ی شماره بیست و چهار مکمل زبان آموزی را اجرا کنید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان گیاه کاکتوس را به‌عنوان یک گیاه کویری به گلخانه منزل خود اضافه کنید و مراقبت از آن را به فرزندتان واگذار کنید.



حیوانات کویری

اهداف:

۱. انجام فعالیت هنری با هدایت مربی
۲. انجام فعالیت‌های جسمی با استفاده از عضلات ریز و درشت

شیوهی اجرا:

۱. با انجام فعالیت کتاب در مورد حیوانات کویر و ویژگی‌های آن‌ها به بحث و گفت و گو پردازید.
۲. به همراه نوآموزان و با استفاده از وسایل در دسترس (مقوا، کاغذ رنگی، برچسب حیوانات و...) کتابچه‌ای مربوط به حیوانات کویری تهیه کنند.
۳. در مورد شتر به عنوان یکی از مخلوقات شگفت‌انگیز خدا با نوآموزان گفت و گو کنید و در صورت امکان فیلم یا تصاویری به آن‌ها نشان دهید.
۴. آسمان کویر در شب را با تکنیک افشانگری روی برگه‌ای مشکی به همراه نوآموزان به تصویر بکشید.
۵. آخرین لوحه‌ی مکمل زبان آموزی به اجرا بگذارید و مطابق راهنمای آن عمل کنید.

فعالیت‌خانه:

در صورت امکان تصاویری از حیوانات کویر را از روزنامه‌ها، مجلات و کتب و... تهیه کنید تا فرزندتان به مشاهده آن‌ها پردازد.

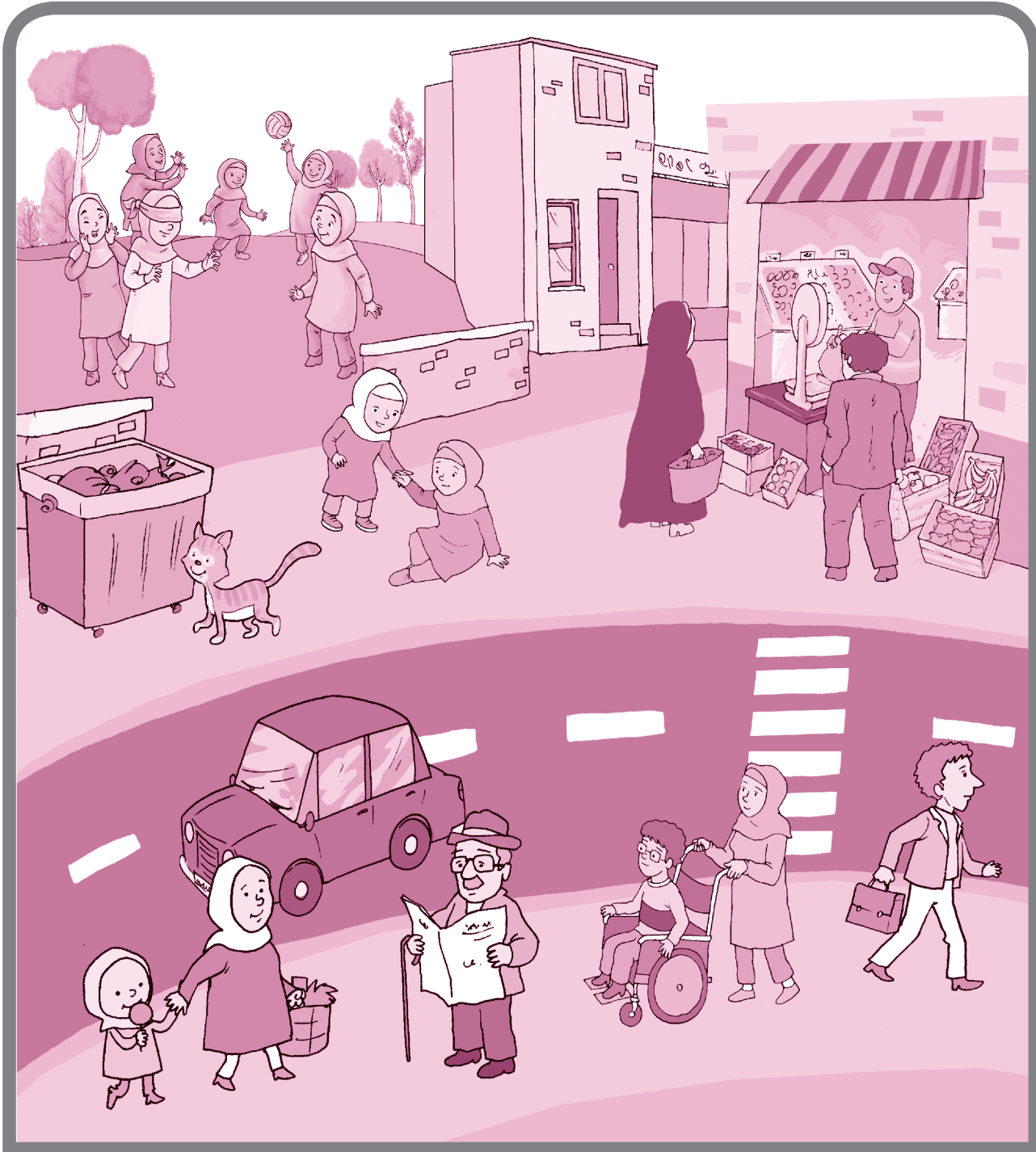


فصل سوم

کاربرگ‌های الگوی
بسته‌ی آموزشی کودکان ایران

کاربرگ شماره ۱

● به تصویر خوب نگاه کن و آن چه را که می بینی، بگو.

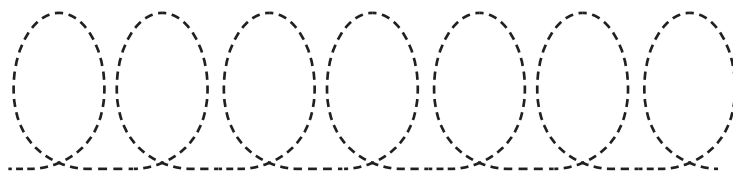
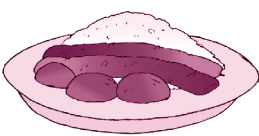
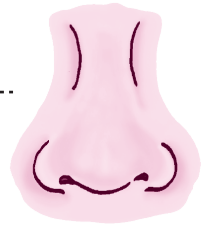
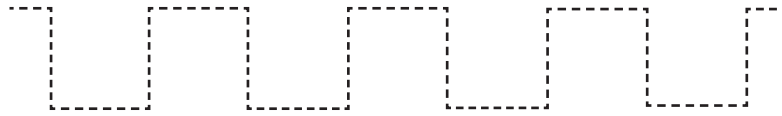
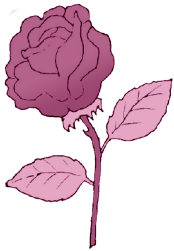


شیوهی اجرا

- توجه کودکان را به روابط بین افراد در تصویر بالا جلب کنید و از آنان بخواهید به سؤالات زیر پاسخ دهند.
 ۱. چه کسانی در تصویر شاد و خوشحال هستند؟ چرا؟
 ۲. دوست داری به جای کدام یک از افراد بالا باشی؟ چرا؟
 ۳. آیا افرادی را که با هم دعوا می کنند، دیده ای؟ در آن هنگام چه احساسی داشتی؟

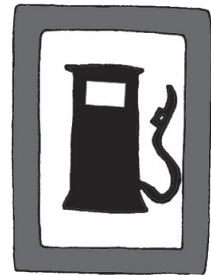
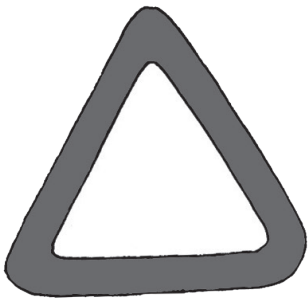
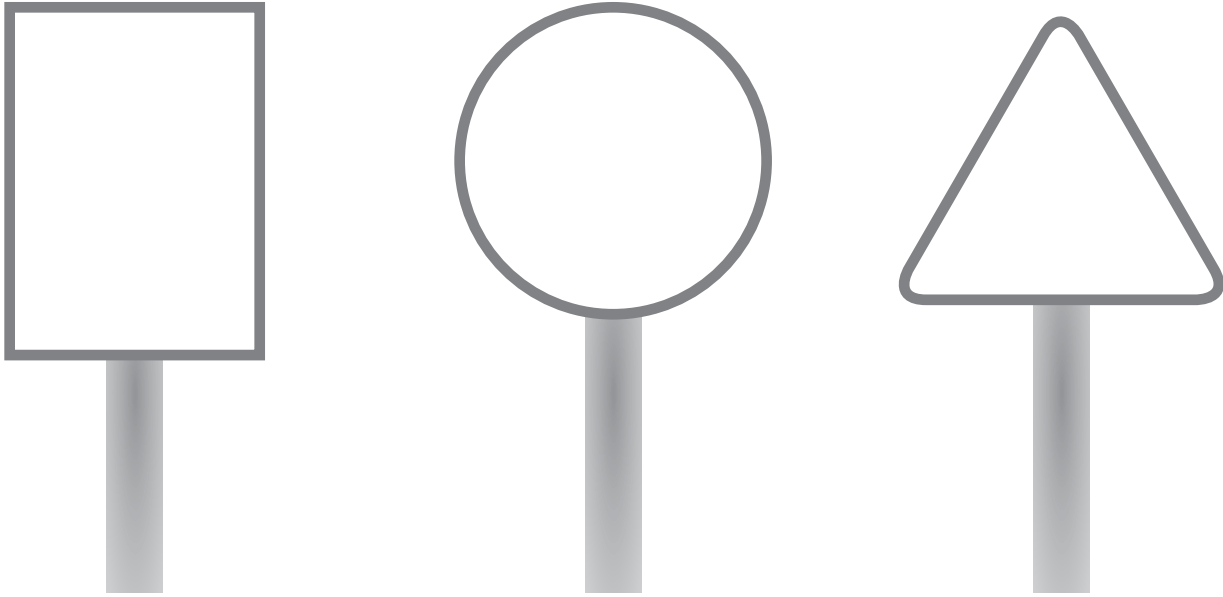
کاربرگ شماره ۲

● خط چین‌ها را به هم وصل کن.



کاربرگ شماره ۳

● شکل‌های گردی، سه گوش و چهار گوش را از بین علائم راهنمایی زیر پیدا کن، ببر و در جای مناسب بچسبان.

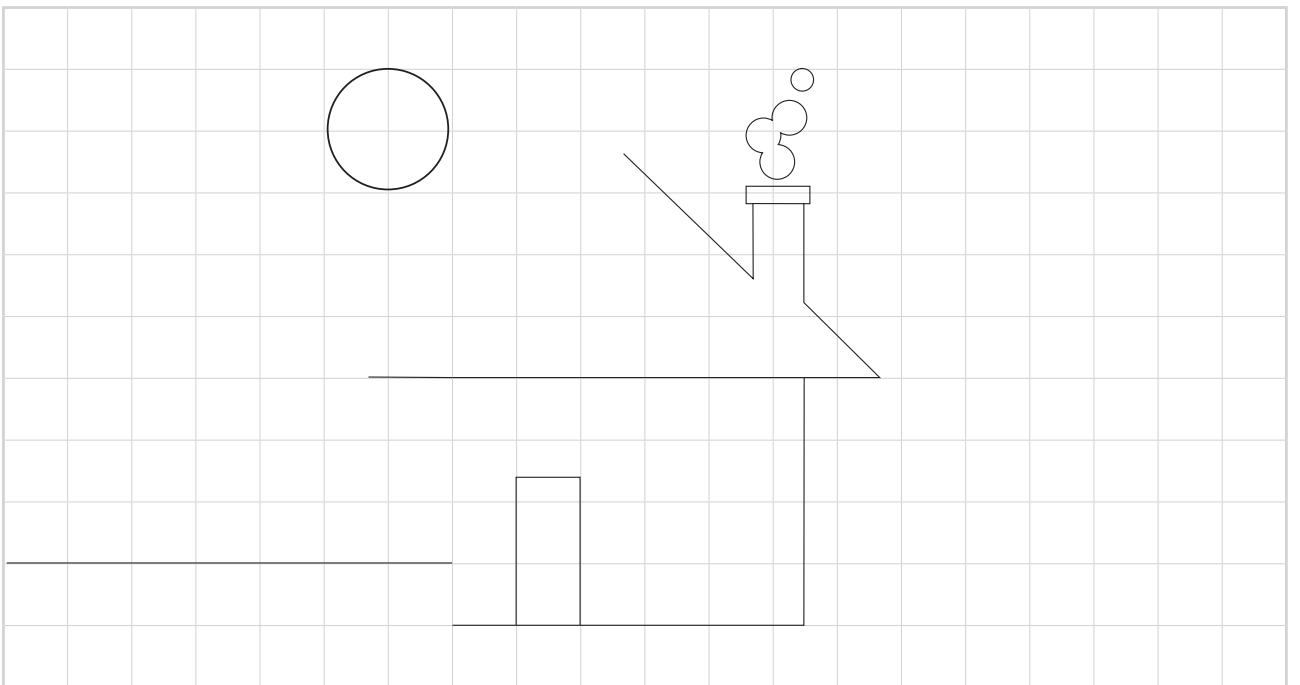
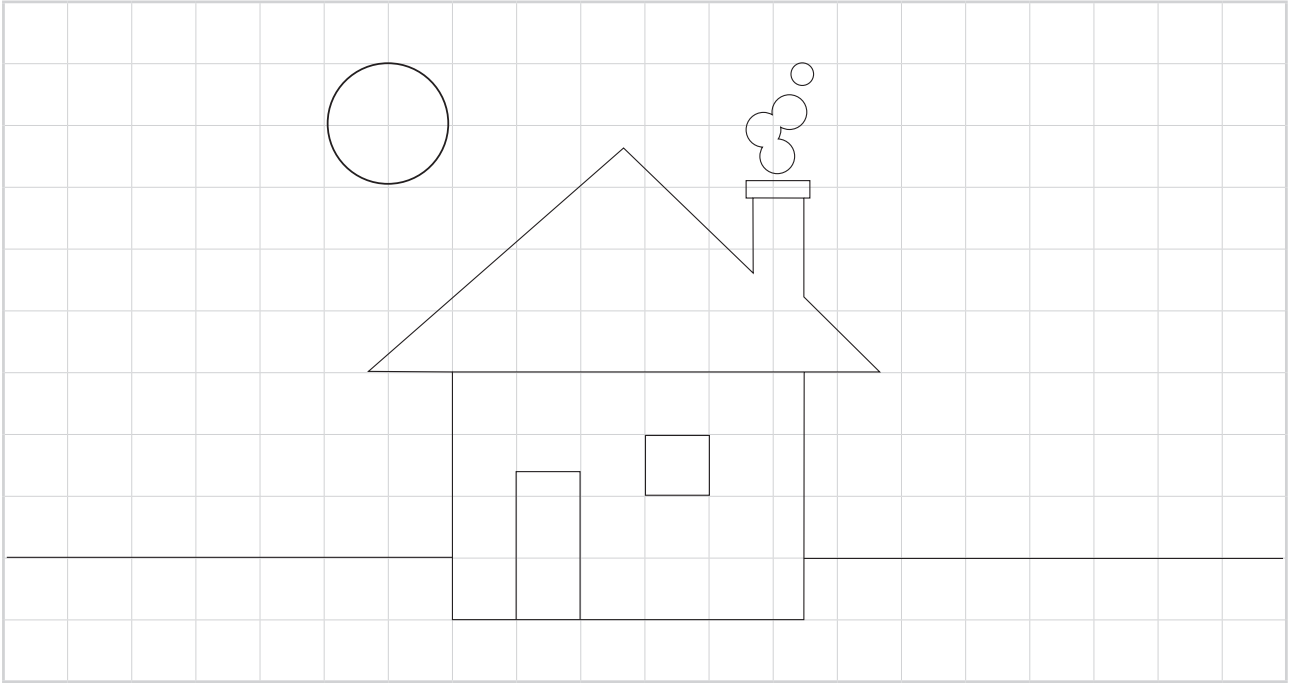


شیوه‌ی اجرا

- ضمن بحث و گفت‌وگو در مورد تابلوهای راهنمایی و رانندگی و اهمیت توجه آن‌ها، تابلوهای بوق زدن ممنوع، ایستگاه اتوبوس محل عبور دانش آموزان را به نوآموزان معرفی نمایید.
- در حین انجام فعالیت توجه کودکان را به مفاهیم «گردی»، «سه گوش» و «چهارگوش» جلب کنید.
- از نوآموزان بخواهید در مسیر مدرسه به مشاهده‌ی تابلوهای کنار خیابان بپردازند و یکی از آن‌ها را در منزل نقاشی کنند.

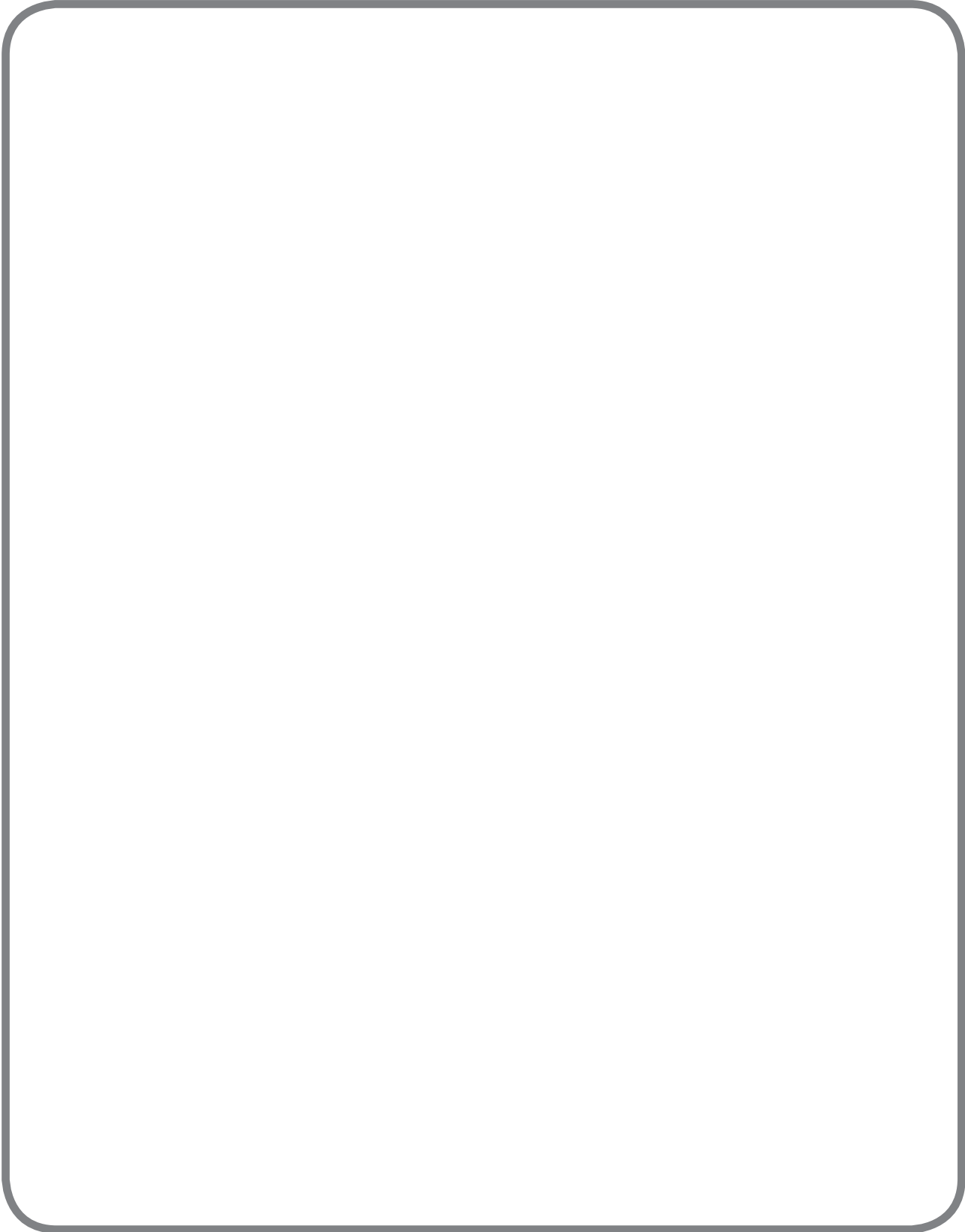
کاربرگ شماره ۴

این دو خانه را با هم مقایسه کن. چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟ تصویر پایین را مانند تصویر بالا کامل کن.



کاربرگ شماره ۵

- دوست داری محله‌ی شما به چه شکلی باشد؟ آن را نقاشی یا تگه‌چسبانی (کولاژ) کن. سپس به دوستانت کمک کن تا نمایشگاهی از آثارشان در کلاس یا مدرسه برگزار کنند.



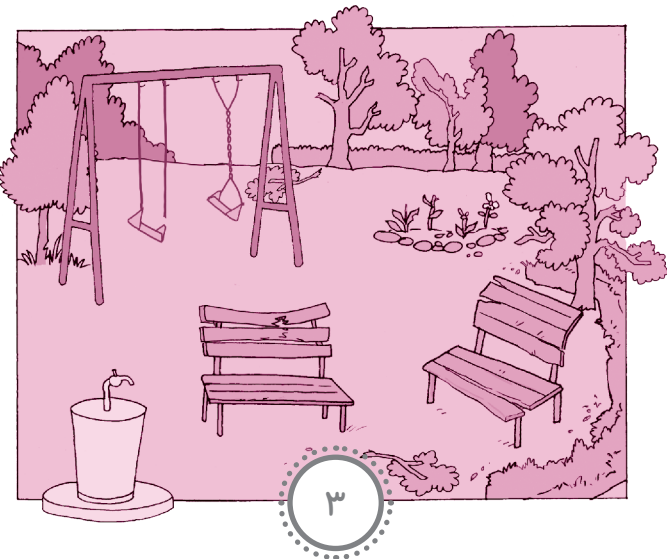
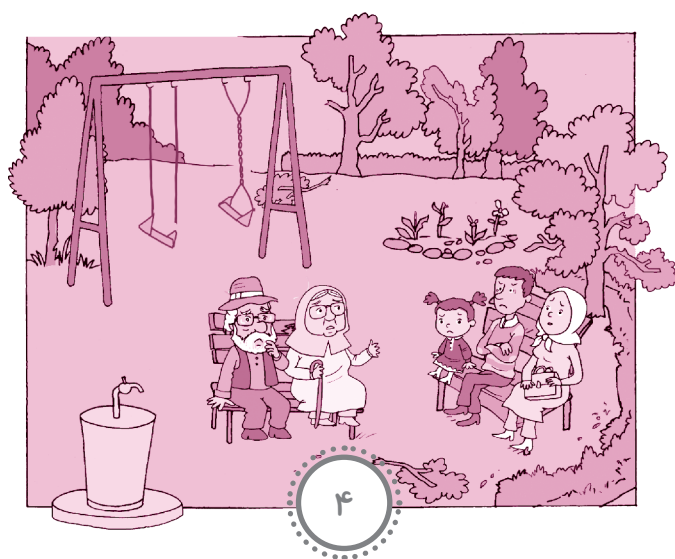
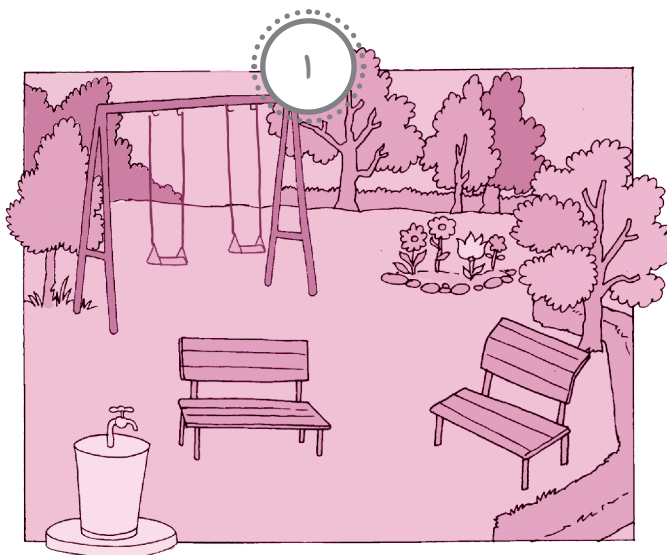
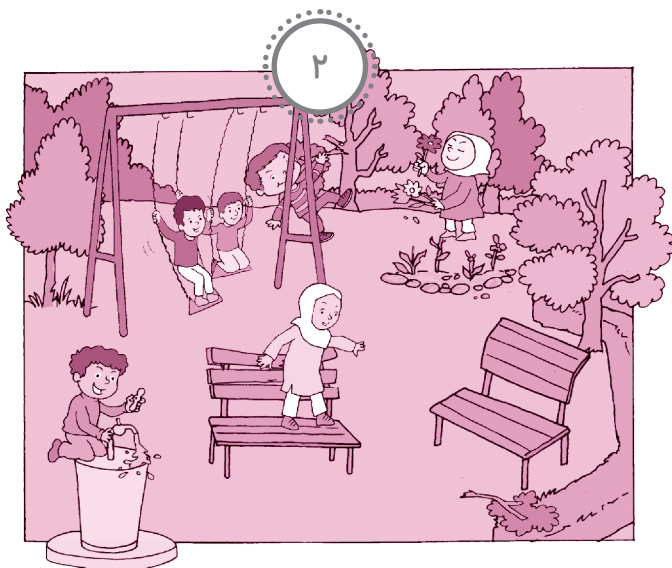
کاربرگ شماره ۶

- در بالای قفسه سمت چپ فروشگاه ۴ عدد صابون بکشید.
- در قفسه‌های فروشگاه زیر هر چه دوست دارید، بکشید.



کاربرگ شماره ۷

● به تصاویر زیر دقت کن و قصه‌ی آن‌ها را بیان کن.



شیوه‌ی اجرا

- در مورد اموال عمومی و نحوه‌ی صحیح استفاده از آن‌ها، با بیان مثال‌های مختلف، بحث و گفت‌وگو کنید.
- در صورت امکان با مشاهده بوستان محل زندگی خود توجه کودکان را به حفظ اموال عمومی جلب کنید.

کاربرگ شماره ۸

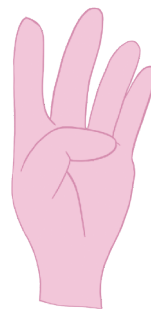
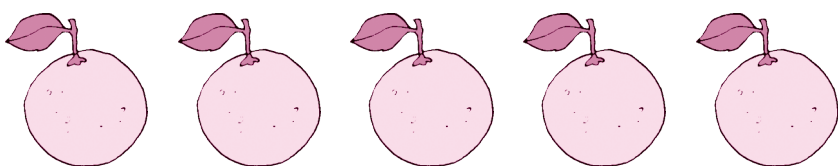
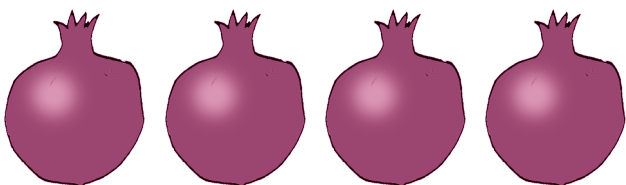
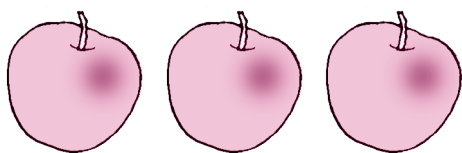
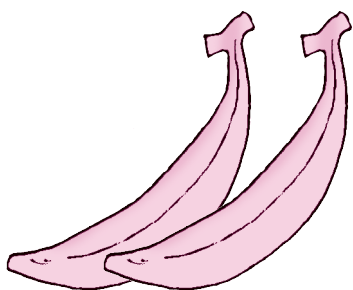
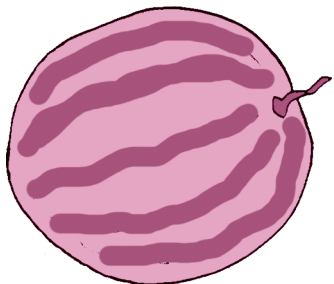
- به سؤالات زیر پاسخ بده.
نام شهر شما چیست؟
شغل پدر یا مادر شما چیست؟
نام محله‌ی زندگی شما چیست؟
نام مدرسه‌ی خود را می‌دانید؟
مسجد محله شما در کجا قرار دارد؟
دوست دارید با پدر و مادرتان به خرید بروید؟
برای خرید کجا را انتخاب می‌کنید؟
موقع رفتن به خرید چه لباسی می‌پوشید.
- حالا خودت را در حال خرید نقاشی کن.

شیوه‌ی اجرا

- با پرسیدن سؤالات بالا، توجه نوآموزان را به شهر محل زندگی خود جلب کنید.

کاربرگ شماره ۹

● ابتدا میوه‌های سمت چپ را بشمار بعد تعداد آنها را با انگشتان دست چپ خود نشان بده سپس دست صحیح را پیدا کن و به میوه‌های خود وصل کن.



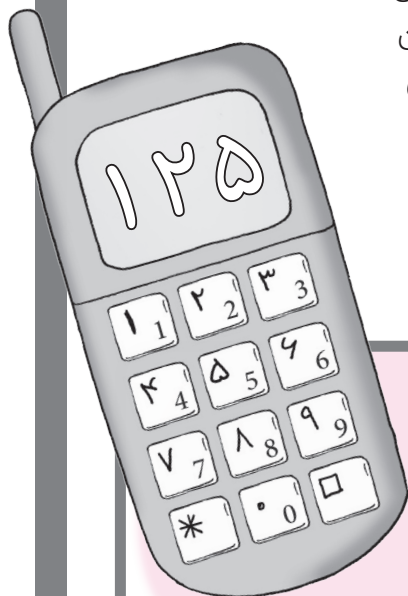
کاربرگ شماره‌سی ۱۰

- شماره‌ی آتش نشان مهربان را ببین و روی شماره گیر تلفن زیر پیدا کن و رنگ بزن. سپس لباس آتش نشان را رنگ آمیزی کن.

«آتش نشانی»

داره میاد آژیر کشون
نشسته اند داخل اون
زود میرسه به دادمون
فوری میده نجاتمون
نرده بوم و بالا بره
همیشه یار و یاوره

ماشین آتش نشانی
مأمورهای آتش نشان
هر جایی که خطر باشه
از توی آتش و دود
عصای دست این ماشین
تو سختی و تو حادثه



۱۶۷

راه‌رو نشین

شیوه‌ی اجرا

- شعر را برای نو آموزان بخوانید.
- گرفتن شماره تلفن‌های ضروری را به صورت عملی با یک گوشی در کلاس تمرین کنید. (نمایشی)
- نوآموزان را به حفظ شماره تلفن منزل یا شماره همراه پدر و مادر و آدرس و پلاک منزل خود تشویق کنید.

